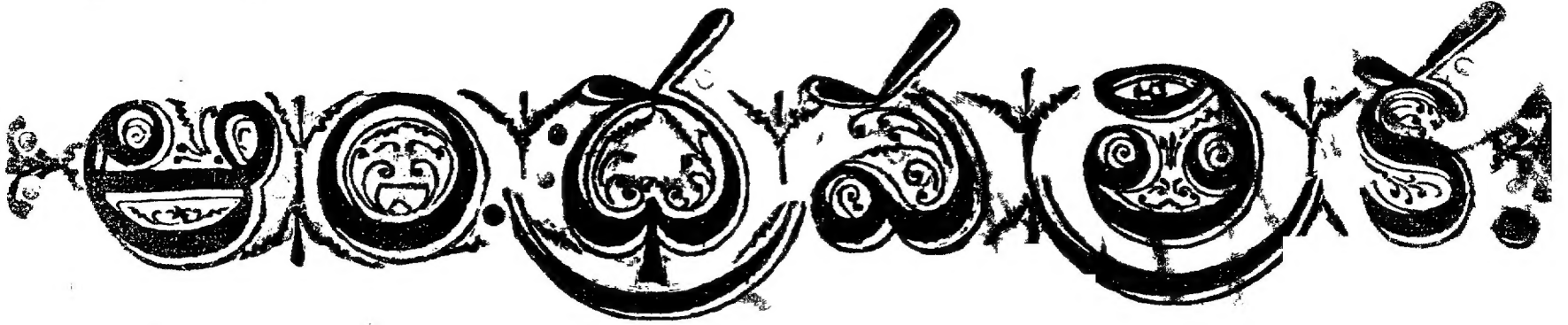

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

విడిచివ్రక 1-5-0-1-0
Telephone No. 544.

310949 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11 } చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జూలై నెల 25-వ తేది శుక్ర వారము } No. 99
సంపుటము 100 } శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, ఆషాఢమాస బహుళ నవమి ౯. } సంచిక ౯౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాత్మకములు పొందియున్నది. సంవత్సరము పీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెజుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాఘను.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జీవామున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

సమృద్ధి మునకు ప్రసిద్ధి చెందినది
చేతి పట్టెడలు, లేక నాగవత్తులు 1842-1

వీటిని పాతికాపరిక అంగుళము మొదలు ముప్పాతిక అంగు
ళము వెడల్పువరకును, 6-14 సవరముల వరకును యే మోస్త
రులో కావలసినను చేయవచ్చును. చేదారం సహా మజారి
ర్పు. 25-35 వరకు గలదు. మోస్తరు, పనితరము వీటిని
అనుసరించి సవరములు, మజారి నిర్ణయించ బడును. సవరము బంగారుకు పూచీ యివ్వ
బడును. 172 పుటల మా అందమైన ట్రటలాగు ధర రు. 1-0-0.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నవలక్ష్మి, 25 చైన్వాబాదుర్ మద్రాసు.

'SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA'
(REGISTERED)
IS THE SAFEST, SUREST AND MOST PERMANENT CURE
FOR ALL ACUTE & CHRONIC DISEASES.
PRICE PER PHIAL OF 60 PILLS FOR A COMPLETE CURE, Rs. 10.
THE MADRAS AYURVEDIC PHARMACY, LIMITED.
THE PREMIER INDIAN CHEMISTS & DRUGGISTS
(AUTHORISED CAPITAL Rs. 2,00,000 PAIDUP CAPITAL Rs. 1,50,000)
Tele Address:— Post Box No. 151. Telephone:—
"Kalpam" Madras. Nos. 1034 & 837
Managing Director & Senior Physician. (657)
Ayurveda Ratna Pandit, Dr. N. V. SRI RAMACHARLU, Ph.D.Sc.,
"CONSULTING HOURS BY THE SENIOR PHYSICIAN"

1. George Town Dispensary:—44, Govindappa Naick Street, 10-30 A. M. to 3-30 P. M.
2. Mount Road Dispensary:—2/4 Mount Road, 8-30 A. M. to 10 A. M. & 4 P. M. to 7 P. M.
3. Triplicane Dispensary:—583, Pycrofts Road 7-30 A. M. to 8 A. M.
4. Mylapore Dispensary:—"Kamalalaya," 63 Royapettah High Road, 6 A. M. to 7 A. M.

ఇంపీరియల్ సినిమా తిరువల్లికే-ణి
19-7-24 తేది శనివారమునుండి 25-7-24 తేది శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-80 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-80
శని, ఆదివారములలో మధ్యాహ్నము 8-80 కూడగలదు
విపాజి (రాజు సన్యాసియగుట)
వైవారము స్టార్ ఫిల్మకంపెనీ
సోసియల్ డ్రామా విజయ

దంతచూర్ణము
డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-2-0 డజన్ 1 కి 1-4-0
ఈదంతచూర్ణముతో పండ్లతో ముటవలన చిగుళ్లు గట్టిపడును.
చిగుళ్లునుండి రక్తము కారకుండును. నోటుమర్గంభములేక యుం
డును. పండ్లుముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.
స్వస్థసామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.
వేలకు మందు
వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0
ఈమూసెను తలకురాచిన పేలు ఈపి నశించును. చర్మ
మునకు పెండ్లుకలకు హాని యుండక పెండ్లుకలు పెరుగును.
అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి.

(953) వెల్లింగటన్ సినిమా
19-7-24 శనివారమునుండి 25-7-24 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-80
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15 కూడ గలదు
డబుల్ సిరియల్ అట్రాక్షన్ డి ఒరిగాన్
ట్రయల్ నాల్గవవారము ఎడ్మిండ్లో అభ్యుత్త
సాహసకార్యములు వాని మింగుడాగరు మొదలగు
నవి గలవు. లెడరు పువర్వు గూడ చూపబడును.

నెల్లూరు సహ్యానెటు జడ్జికోర్టులో

1919 సంవత్సరం అసలు 44 నెంబరు

వాడులు:— డాక్టరు. యస్. సుబ్బాస్వామి
అయ్యర్ వనై రాలు.

ఎ డి రీ లు

ప్రతివాదులు:— శ్రీమాన్ తిరుమల తిరు
పతికోయల్ కందాడై అప్పక కుమార అణ్ణా
శ్రీ రంగాచార్యులు అయ్యవార్లంగాను.

నో టీ సు

నెల్లూరు రంగనాయకులపేటలో వేంచేసి
యుండే శ్రీ తల్పిరి రంగనాథస్వామివారి దేవ
స్థానమునకు ఈ కోర్టువారు ఏర్పాటుచేసిన స్థానము
ప్రకారం బ్రష్టిలలో నొకరగు శ్రీమాన్ కం
దాడై రాజగోపాల అయ్యంగారు వారు బ్రష్టి అధి
కారమును వదలుకొన్నారని గనుక ఈ ఖాళిస్థాన
మునకు దగ్గరస్థులు పెట్టుకొనువారు తమ ధర
ఖాస్తులను 1924 సంవత్సరం ఆగస్టు నెల 1 తేదికి
పూర్వమే దాఖలుచేసుకొనవలసినది. సదరు తేది
నాటికి వారున్న కోర్టులో హాజరుగావుండవలసినది

1924 సం॥ జూలై నెల 23 వ తేది.

ఏ. ఎస్. కృష్ణస్వామిఅయ్యర్
సర్జిస్ట్ జడ్జి

The Zandu Pharmaceutical works Ltd. Bombay

జాండు షా ఫర్మాసెయిట్స్ లిమిటెడ్
బొంబాయి
జాండువారి చవనపాళ

జలుబు, దగ్గు, ఉబ్బసము మొదలయిన యెదురు
రోముఖ సంబంధించిన సమస్త రోగములకును దివ్య
మధుమేగాక కఠిమునందలి నెత్తును శుభ్రపరచి చెడి
పోయిన జీర్ణకోశమును బాగుచేసి జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధి
చేయుటయం దద్వితీయమైనది

ఎల్లప్పుడూ జలుబు, దగ్గు, జ్వరము మొదలయినవాచేసి
పిడింపబడుచు బక్కచిక్కిన కడుపులకు అమృతప్రాసము.
౧౮-౧౧-౨౪ (14-11-28) న బర్మోనింగ్ టే.
కేశవరావు బి.ఎ. బి.ఎల్ గా రిట్టా వ్రాయుచున్నారు.
“మీ చక్కన పాకలన నాకధిక మైనగుణము కన్పించి
నది. దయచేసి రైల్వే పార్కులుద్వారా మరీ చెండుసిపా
ర్టులను పంపుడు.”
వెల 1 పాను రు 2-8 0. 1/2 పాను రు 1-8 0.
వి.పి. ప్యాకెండు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. కోరువారికి
మాత్రాటలూ యుచితముగా పంపబడును.
ఎల్లరును సేవింప తగినది. ఒక్కసారి వాడిచూచిన
గుణము తెలియవలదు.

డా.మోదర్ అండు కంపెనీ,
43, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

THE BOOKS READY FOR SALE.

1. BHAGVAD-GITA Translation of with Rs.as
Notes and aniciations by the late
Tukaram Tarva ... 0 12
  2. LECTURES STUDY ON BHAGVAD
GITA being a help to students of its
Philosophy by T. Subba Rao B. A. B. L. 0 10
  3. A COLLECTION OF ESOTERIC WRIT-
INGS of T. Subba Rao, B. A. B. L. ... 2 0
  4. THE YOGASANA-SANGRAH OR THE
PHILOSOPHY OF YOGA SHASTRA with
English Translation by Ganganatha
Jha M. A. ... 1 4
  5. THE UTTARA-GITA being the initiation
of Arjoon by Sri Krishna into Yoga
and Dnyana ... 0 4
  6. THE PHILOSOPHY OF THE BRAHMA-
NICAL SANDHYA VANDANA ... 0 12
  7. THE HIGHER LIFE, or Rules of Raja-
Yoga, by Bhagvan Budha ... 0 2
  8. LETTERS TO AN INDIAN RAJA by a
Indian Recluse... 1 0
- TUKARAM TUKKARAM.
1490 29 Hummam Street, Fort Bombay.

జాతీయ విద్యావిధానము

ఉపసంఘ సూచనలు

(ఒక జాతీయవిద్యాభిమాని)

జాతీయ విద్యావిధాన సంఘమువారు రచించిన విద్యా
విధాన ప్రకాశిక అందు జాతీయవిద్యాస్వరూపము స్పష్టికరిం
పబడకపోవుటచే నా ప్రకాశికలన సంపూర్ణముగ ప్రయోజమును
బడయుటకు వీలులేదను సంశయము గలుగుచున్నది. ఆంధ్రజాతి
కంతకును గలిసి, ఒకవిద్యావిధానమును తయారుచేయుట కిదియే
రాష్ట్రీయసభవారి ప్రథమప్రయత్నము. దేశములో ప్రభుత్వ
పాఠశాలలలో శిష్య విద్యయొక్క టిగలదు. అట్టితరీ ప్రత్యేకముగ
వేరొక విద్యావిధానమును తయారు చేయుటకు ఆసక్తికలమి,
ఈరంటికిని గల భేదమేమి యనువిషయములు స్పష్టముగ చెలి
యుటకు జాతీయ విద్యాస్వరూప నిర్ణయనావశ్యకము. ఈవిద్య
యొక్క స్వరూపాదర్శములు చెలిపినచేగాని, ఈవిధానము నా
చరణలో పెట్టగోరువారుగూడ నిశ్చయము నులభింపగ సరియ
గుమార్గమునుపయోగింపజాలరు. జాతీయవిద్యయనికొక్కొక్క
రి కొక్కొక్క స్వరూపముగోచరించును. ఎవరికిదోచిన మార్గమును
వారలంబించునెడల, క్రమశిక్షలేని నైస్వమువలెనే తుదికి
విజయముందవాలదు. ఈవిధానమునందు, ఆధ్యసంపదేయవలసిన
విషయములను, గ్రంథములను నిర్ణయించినంత మాత్రమున,
నీరీకరత దీరజాలదు. ఏఆదర్శమును దృష్టియందుంచుకొని ఆ
విషయముల బోధింపవలెనే స్పష్టముగ చెలియనియెడల, నీవిధా
నముయొక్క సంపూర్ణ ఫలితముల నందుట కవకాశ ముండదు.
కమ్యురపనివానికి ఇనుపముక్కనిచ్చి వాని నేవిధముగ నాయుధ
ముగ తయారు చేయజలసినదియు ముందు చెలుకనియెడల, నా
తడు తనకుదోచినట్లా ఇనుపముక్కను తయారుచేయుచేగాని
యజనునని తెలింపు ప్రకారము తయారుచేయునను నిశ్చ
యముతో నుండవలయు.

ఆంధ్రరాష్ట్రమున జాతీయ విద్యాప్రచారమునకు చాల
కాలమునుండి పనిచేయుచున్న ఆంధ్రజాతీయకళాశాలముదలగు
సంస్థలు కొన్నిగలవు. అట్టి సంస్థలు ప్రజలందరను నిద్రపోత
చున్న సమయమునుండియు, ఆంధ్రకారమునందు మార్గమును
తడవుకొనుచు, ఎన్నియోషధులు నవలించి, ఎన్నిటిని
మార్చి, దేశీయ సహజపరిస్థితుల కనుగుణముగ విధానము నేర్ప
రుచుచుండిరి. వారేషధులు ప్రస్తుతము సాగించుచున్నారు.
అవి ఎంతవరకు జయప్రథములైనవి, సంపూర్ణ భావముల నందు
టకుగాను, వాని కెట్టి ప్రాతినిధ్యములను తీర్చవలెను అను
విషయములు, ఈసంఘమువారు తమ నివేదకయందు వివరించి
యున్నచో, వీరేర్పరచిన విధానమును సంతుష్టికరముగ స్వ
మొరచ్చుకొనుటకు తోడ్పడెడి. అట్టిదేదీయు నివేదికయందు
గాన్పింపకపోవుటచేతను, ఆంధ్రజాతీయ విద్యాప్రభోధ పరి
జామున, ఆంధ్రదేశము, కష్టపడి సంపాదించిన యనుభవ
మును ఈసంఘమువారు సరిగ నుపయోగించునలెదను శీంక
వాడమచున్నది. అట్లానర్చినచో నీవిద్యాసమస్య పరిష్కార
ము ఇంతకంటె సులభసాధ్య మయ్యెడిది.

జాతీయవిద్యగాని, యేవిద్యగాని, సరియగు ఫలితముల
నొసగుటకు, విద్యాస్థలమును, సుపాధ్యాయులకు గల సంబంధము
పై నాధారపడియుండునని, గొప్ప గొప్ప విద్యావంతులు
గొందరు తెలుపుచున్నారు. ఈ విషయము నీసంఘమువారు రంగీ
కరించిరా, లేదా, అంగీకరించుచో దాని నాచరణలో పెట్టుట
కెట్టి సూచనల నొసర్చినదియు గమనించునెడల వీరంతయు
తగు సూచనల నొసర్చుకపోవుట, ఆసంతుష్టికరముగ నున్నది. ప్రస్తుత పాశ్చా
త్యపండితులను, ప్రభుత్వపాఠశాలవారును, విశ్వవిద్యాలయ
ములు గూడ తమలోని ఈలోపమును సంస్కరించుట కత్తు
నప్రయత్నము లొనరించుచుండగా జాతీయ విద్యాసంఘము
వారు, ఈ విషయమును తగినంతగ గమనింపక పోవుట బాగు
గలేదు.

విద్యావిధాన నిర్ణయమునందు, పుస్తకములనుండి, పాఠ
శాలకాలమునందు మాత్రమే మేమి శిష్యులెవో మాత్రమే చె
లుపబడెనేగాని, ఆసమయము తప్ప మిగిలినకాలమందు విద్యా
రిని గురించి యేమియు చెలుపకపోవుట మాడగా నది యొక్క
టియే విద్యయని వీరెంచుచున్నట్లున్నది. పాఠశాల కార్యక్రమ
సమయమున నేర్పువిద్యావిద్యాధికారతయవశ్యకమో, తరువాత
కాలమున నాతని ప్రవర్తనను, అతని విజ్ఞానమును నభివృద్ధి
నించు ప్రయత్నముల నొనర్చుటగూడ సంతయే అవునరము.
విద్యాధి యొక్క ప్రవర్తన విద్యాసమస్య,

తనాదివేయనది. నిజముగా జాతీయ
యెడల, పాఠశాలలో పాఠములు జరుపునపుడుగాదు. ఆమి
న సమయమునందే ఆపని నెలవేర్చవలెను. ఈ విషయము మన
పూర్వము ముఖ్యముగా పరిగణించిన విధము గురుకులవాసమున
గాననగును. ప్రస్తుతము, (Residential Universities) గూడ
నీపద్ధతిపైనే యేర్పడవలెనున్నది. పుస్తకపఠనముతో సరి
సమాధానమును, దానికంటె నెక్కువ ప్రధానమైనదయనియు
వెంచదగు నీవిషయమును జాతీయ విద్యాసంఘమువారు చల
పెట్టవలెను.

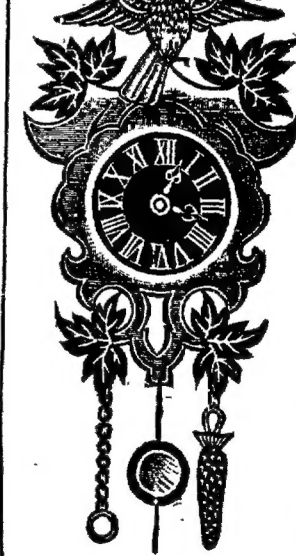
ఈవిషయముల నన్నిటిని జూడగా నీసంఘమువారు,
జాతీయవిద్యావిధాన నిర్ణయమును తగినంత శ్రద్ధతో సావకా
శముగ విచారించి తేదని స్పష్టముగచున్నది. ఎవరో నల్లరు, ఏవో
యొక ప్రదేశమున సమావేశమై వాల్చినములలో ముగించిన
యదగు సమస్యగాదిది. ఆంధ్రజాతీయరీతియొక్కయు, భావి
స్థితికి పునాదియగు విషయమున. ఆంధ్రయు వా
లందరియొక్కయు జీవితములు ఈవిషయముపై నాధారపడి
యున్నవి.

సామాన్యముగా విద్యావిషయములలో నియమి
సంఘములు ధీర్ఘకాలము బాగుగ విచారించినగాని ఏవిషయ
మున నిర్ణయింపజాలవు. ఎంతయోకాలమున మరచిపోయి
జాతీయవిద్యయనిన సర్వజనాంగీకారమును, యభిప్రాయములు
లేని స్థితియందు మనము జూచియున్నగాని విషయమును నిర్ణ
యించుటయం దిట్టి సుదీర్ఘలోచన ఎంతయనవరమో విచారించి,
జాతీయవిద్యాసంఘమువారు ఆరబడినములు బ్రాహ్మ్యం కోమా
రులో సమావేశమై విద్యావిధానమునంతను ఒక్కమారుగ నిర్ణ
యించిన విషయముతో సరిపోట్టుకొని జూచినయెడల నీవిష
యము పాఠకులకి యర్థముగాగలదు.

జిక్ - జోకల్ - గడియారము

జాగుచేయకుడు, జాగుచేయకుడు

ఇది సూతనముగా రప్పించబడినది. గడియారములకల్ల.

ప్రఖ్యాతి జెందిన ఈ జిక్-
జోకల్ - గడియారము జెర్మనీ
దేశము నుంచి స్వంతమున
తయారుచేయబడినది. ఇది చూ
చుటకు అందముగాను, రేడియో
లాటి డయలతోను ఎలకాల
మునకు సెల్తోమోన్ గడియో
రమునకు సాటిగాను పనిచేయు
ఈ గడియారమునే కొనండి.
వారికి వారే రిక్షాచేసినానని
చ్చును. త్వరపడుడు. కొద్దిరో
జులు మాత్రమే. ఒకపంక్తి
యము రప్పించిన తెలుగును.
ధరి ఒకటికి రు 2.8.0
ఏకకాలమున ఒకడజిక్ గడియో
రములను కొనువారికి 1 గడియో
రము ఇనాముగా ఇచ్చబడును.

అమెరికా రోల్లగోల్డ్ రిఫ్టవాచ్ కి సంవత్సరములు
పూచీ ఇవ్వబడును. ధర 1.కి రు 6.8.0

విలాసము:— వి. కృష్ణా అండ్ బ్రదర్సు,
2. ఇరుళప్పా వీధి మద్రాసు

నాణ్యమైన బనీనులు

ఈ దిగువ నుడవారింపిన మిల్లులో తయారుచున్న బనీ
నులు, హిందూదేశపుమిల్లు ను బలమైనను, ఖర్చు నూలులో
నున్న, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్న, సకలమైనపట్టు, పున్న,
ప్రత్తి, వగైరాధారముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుసరస
మైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, శీడపాదులకు, వీలుగా యుండే
లాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చాకగా యేర్పాటు
చేసి విక్రయించుచున్నాము.

వర్తకులకు (హోలు శేలు) మొత్తపు బేరమునకు, కం
ట్రాక్టులకు, చాలా వ్యాపారవీరు కల్లుకేసినాము గనుక ధరలు
తెలియగోరినవారు యీక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చాక్కి
లేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంపెలు బనీనులు ప్యాక్డ్
౧ కి ఖరీదు, రు 6.0.0

మానేజరు:— ఆంధ్రహోలమిల్లు,
(1458) బేజవాడ, నల్గొండజిల్లా

కర్నూలు జిల్లా ప్రభుత్వము

ఆదాయ వ్యయము

1924 సం॥ ఏప్రిలు 1-తేదీనుండి 30-6-24 తేదీ వరకు కర్నూలు జిల్లా ప్రభుత్వము ఆదాయములను దలచుచు, కార్యదర్శియగు శంకరరావు బాపిరాజు గారికింది ప్రకటనను గావించిరి. అ. భా. జా. ఉపసంఘమునాగి గా. ఆడిటరు జి. హెచ్. సోపారివాలాగారు, ఈ లెక్కలను పరిశీలించితిరిగియు సరిగా యుండెననియు ప్రకటించిరి.

ఆదాయము

1-4-24 తేదీకి నిలువ

ఫిక్స్ డివిడెండ్లు యూనియను బ్యాంకులో	1,58,400-0-0
సెంట్రలు బ్యాంకు	1,01,994-8-2
జాబు బ్యాంకు	1,00,000-0-0
కరెంటు అకౌంట్లు	
పంజాబు బ్యాంకు	81,417-0-10
సెంట్రలు	42,757-5-8
బరోడా	2,3752-18-6
జనరాల్ బ్యాంకు	65,210-9-11
నిలువ	115-6-0
మొత్తము	
మొత్తము	5,08,647-0-0
వడ్డీ	7802-7-4
బోకరేజీ	1-0-0

వసూలయిన అప్పులు

గుజరాతు	1,00,000-0-0
ఉత్తర	818-12-8
షిగంగాజీ	5,000-0-0

మొత్తం	105818-12-8
అడ్వాన్సులవసూలు	771-10-9
విక్రయము ప్రకటనలవ్యయములో తిరిగి వచ్చినది	1042-6-7

అంతా మొత్తం

6,19,078-11-7

వ్యయము

ముఖములు

పంజాబు	85,000-0-4
అంధ్ర	60,000-0-0
తమిళనాడు	50,000-0-0
బెంగాలు ఖా. బోర్డు	6,000-0-0
జా.విద్యా. పరి. బంగోలు	10,000-0-0
బీహారు	5,000-0-0

మొత్తం

1,66,000-0-0

గ్రాంటు: రాజస్థాన్ (అబ్జిక్టు)

5000-0-0

కేంద్రకార్యాలయవ్యయములు

వివిధ ఖర్చులు	228-8-9
తపాలా, తంతి	181-4-0

మొత్తం

354-12-9

వ్యవస్థాపక కార్యాలయము	419-14-0
ప్రయాణపు ఖర్చులు	828-7-0
డెయిటీలు కొనుగోలు	579-10-8
సీక్రెటరీయేటుకు, కదరు విక్రయమునకు ఖర్చులు	1894-10-7
భా. ఖాది కాఖి ఇన్ స్పెక్టరుల బిల్లులు	960-5-6
ప్రెస్ బిల్లులు [బీహారు]	20,000-0-0
బిల్లులు [ఉత్తర]	66-8-0

అడ్వాన్సులు

ప్రభుత్వ కార్యాలయము	1381-10-0
పెన్షి కలకాఖ	1000-0-0
వివిధములు	822-12-0

ఫిక్స్ డివిడెండ్లు నిలువ

యూనియను బ్యాంకు	132520-0-0
సెంట్రలు	108510-0-0
పంజాబు	101838-5-4

కరెంటు అకౌంట్లు నిలువ

పంజాబు బ్యాంకు	13817-0-4
సెంట్రలు	1116-0-8
బరోడా జమ్నా	38728-9-6
బరోడా బ్యాంకు	4400-8-1
నిలువ బోర్డు	835-18-0

అంత మొత్తం

619078-11-7

మదరాసు శాసనసభ

పెద్దిరాజుగారి ప్రశ్నలు

కృష్ణాజిల్లా ప్రతినీధియగు పి. పెద్దిరాజుగారు రాగల శాసనసభాసమావేశమునం దీక్రింది ప్రశ్నల నడుగదలచిరి.

1. కృష్ణాజిల్లాలో కొల్లేరు సరస్సు చుట్టుప్రక్కననుండు భూములు సాగుబడికి పనికిరావా? ఆభూములు గోదావరి పశ్చిమకృష్ణా తూర్పు డెల్టాపారుదలల నుండి తొలగింపబడెనని ప్రభుత్వమువారికి తెలియునా? పారుడు నీటివలన వానిని సాగుబడి చేయుటకు ఏలుండునది నిజమేనా? కడచిన సంవత్సరమును ఈసంవత్సరమున నీటిదరఖాస్తులను నిరాకరించినది వాస్తవమేనా, ఎంతవరకు నిరాకరించిరి.

2. ఈమధ్య గుడివాడ, కైకలూరు తాలూకాలనుండి తొలగింపబడిన సెటిల్మెంటు మాగాణిభూములు చాలవరకు నిమ్మజాతులకు సంబంధించినవని ప్రభుత్వమువారికి తెలియునా? వానిని ఇతరభాగ్యవంతులు పలుకుబడి గలవారు కొద్దిపాటిధరలకు కొనుచున్న విషయము తెలియునా?

3. కృష్ణాజిల్లాలో ప్రస్తుతముండు మంచినీటి సౌకర్యపార్టీ దీనిచేయుచుండు విషయము.

4. కృష్ణాజిల్లాలో కలములనుబట్టి ఇనాముల నిచ్చుచుండిన పద్ధతిని మరల ప్రభుత్వమువారికి తెలియునా దీనిని గూర్చినవివరములు.

5. డెల్టాజిల్లాలో శిక్షకుల సంఖ్యను పెంచుచుండు ప్రభుత్వమువారికి సాధనముల నవలంబించిరా? ఆవిధాన మెప్పుడు ఆచరణలోనికి వచ్చును.

6. చివరకనివారమునకు ముందు శనివారమును, ఈస్టరు సెలవులలో కొన్ని దినములను సెలవు తీసివేసినపుడు ప్రభుత్వమువారు న్యాయవాదులను న్యాయస్థానములను అభిప్రాయము కనుగొనిరా? ఈపద్ధతివలన న్యాయాధిపతులకును న్యాయవాదులకును అసంతృప్తి కలిగినవిషయమై ప్రభుత్వము వారలోచించెదరా?

7. క్రొత్తసర్వేపార్టీ భూములను ఇండ్లకని, పశువుల దొడ్లకని, ఇల్లు వేర్వేరుగ భజింపకుండు విషయము తెలియునా? అట్లు విభజింపుడని కోరెదరా?

8. గ్రామములయందు ఆరోగ్యము, నీటివనతి సరిగా లేని విషయము తెలియునా? వీనివిషయమై ఎంతవ్యయమును చేసిరి?

9. కృష్ణాజిల్లాలో ధాన్యప్రదర్శనకాల నెచ్చట నేర్పాటుచేయనదియు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరా? ఇందులకై ఈసంవత్సరము ఏర్పాటుచేసెదరా చేయరా?

10. మామూలులోని ఫలసంరక్షణకాలయందు శిక్షణ మొనసకట చేసిన ఏర్పాటుచేసిరా?

మదరాసు శాసనసభాసభ్యుడు మాగంటి శీతయ్య గారు రాబోసమీటింగులో అడుగబోసప్రశ్నలు

(1) (ఎ) కృష్ణా గోదావరి డెల్టాలలో డి. పి. డబ్ల్యు డిపార్టుమెంటులో నెక్స్టు ఆఫీసర్లు, సబ్ డివిజన్ ఆఫీసర్లు 1921 సంవత్సరముకు పూర్వము ఎంతమంది వుండిరి? ఇప్పుడెంతమందియున్నారు.

(బి) ఈ ఆఫీసర్ల తగ్గింపువల్ల రైతాంగమునకు సదుపాయము లేకుండా నుండునగతి గవర్న మెంటువారికి తెలిసియేయున్నదా? తిరిగి 1921 సంవత్సరములోపున వున్న పద్ధతి ప్రకారము ఆఫీసర్ల నేర్పాటుచేయుటకు ప్రయత్నించెదరా?

(సి) బండరు రహితు ఏలూరుకాలువలు క్రింద సాగుబడి కావలసినభూమిపరిమాణ మెంత. ఇప్పుడు 15-7-1924 తేదీవరకు సాగుచున్నదెంత?

(డి) కైకలూరుతాలూకా క్రింద యిరిగేవకొకు సాగు కాబడేభూమిఎంత? సాగుచున్న భూమిఎంత?

(2) (ఎ) ఏలూరుకాలువ శివరెడ్డి సెక్షనులో గత 10 సంవత్సరములనుండి ఏయే సంవత్సరములలో ఎన్నిపర్యాయములు కాలవగట్టు గల్గిపడినది తెలుపవలెను.

(బి) వైన చెప్పబడినచోట్ల ఏలూరుకాలువగట్టించినయమై గవర్న మెంటువారు ఎక్కువ శ్రద్ధవహించి ఎందుచేత మరమ్మత్తు చేయించలేదు.

(సి) ఇప్పుడున్న యిరిగవలలోనున్నూ, వ్యవసాయపు కోజులలో వైన చెప్పబడిన ప్రకారము గల్గిపడుటవల్ల వ్యవసాయమునకు సరిపడ్డ నీటిపారుదలసమయి లేకుండుట ఎంతవరకు నిజము.

(డి) పైగట్టు రిక్షేల నిమిత్తమై డి. పి. డబ్ల్యు వారు ఎప్పుడైనను ఎస్టి మేట్లు యిరిగవల తయారుచేసియున్నారా? అట్లు చేయనియెడల గవర్న మెంటువారు ఎస్టి మేట్లు తయారుచేయుటకుగాను ఆర్డర్లు యిప్పించ వలసినది.

(2) పడమర గోదావరిడివిజన్ లో ఏలూరుకాలువక్రింద సాగుబడిచేసే భూమిపరిమాణ మెంత? ఇప్పుడు 15-7-24 వరకు సాగుభూమిఎంత?

(4) భీమవరము తాలూకాలో సాగుబడిక్రింద రాబడే భూమి ఎంత. 15-7-24 వరకు సాగు భూమిఎంత?

(5) కృష్ణాజిల్లాలో తూర్పుతమ్మిరేరు, పడమర తమ్మిరేరు మధ్యను పోవుటవిషయమై ఏమి ప్రయత్నములు చేయ నున్నారు.

(6) తమ్మిరేరుయొక్క రెండుకాలువల మధ్యనున్న ఆవుటకై కట్టబడి రిక్షేల వైట్ విషయమై ఏమి ఆలోచించియున్నారు.

(7) గతపదిసంవత్సరములలో ఏలూరు కైకలూరు తాలూకాలలో రెండవపంటకుగాను సాగుక్రింద ఏర్పాటు చేసినభూమిఎంత? ఈపై రెండుతాలూకాలలోను 24-25 సంవత్సరములలో నీరున్నంతవరకు రెండవపంటకు సాగుకొరకై వృత్తరువులిచ్చి ఏర్పాటులు చేయవలసినది.

(8) (ఎ) కృష్ణాజిల్లాలోనున్న కొల్లేరు సరస్సునందు రెవిన్యూఅధికారులు చేపలు పాట పాడుచుండుట గవర్న మెంటు వారికి తెలియునా? అట్లు పాటలు పాడుచున్నందువల్ల దాహాదీర్ఘములకుగాను పశువులకు, మనుష్యులకు ఎక్కువ యిబ్బంది కలుగుచున్నది.

(బి) అట్లు పాడుకుండా ఆవుటకు గవర్న మెంటువారు ప్రయత్నించెదరా?

(9) కృష్ణా గోదావరి ఆనకట్టవైనలంకలు పెరిగియుండుట గవర్న మెంటు వారికి తెలియునా? ఆసంవత్సరములో గవర్న మెంటువారు ఏమినిర్ధారణ చేసియున్నారు.

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా ఖిద్దరుబోర్డు

1924 సం॥ రం ది 21 జూలై తేదీన పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా ఖిద్దరుబోర్డువారు అయ్యదేవర కా శివరావుపంతులుగారి యింటో జరిగించిన తీర్మానములు:—

హాజరు అయిన మెంబర్లు:—1. అయ్యకి వెంకటరమణయ్యగారు, 2. అయ్యదేవర కా శివరావుగారు, 3. అద్దేపల్లి వెంకట గుర్నాధ రామశేషయ్యగారు, 4. ధన్వాడ రామచంద్రరావుగారు.

ప్రెజిడెంటు:—ధన్వాడ రామచంద్రరావుగారు.

తీర్మానములు

1. 1924 సం॥ రం జూన్ ఆఖరువరకు తాలూకా లెక్కల జమాఖర్చు చదవడవయినది.

2. (ఎ) మహారాజ్య కాలూరి రామమూర్తిగారిని జిల్లాలో ఖిద్దరుప్రచారం నిమిత్తం ముఖ్యముగా పంపిగాను తాలూకాలోను ప్రచారం నిలిపి 1 కి రు 35.0-0 నాల్ జూలై ప్రారంభమునుండి ఏర్పాటుచేయడమైనది. ఆయన జీతము వారి ప్రయాణపుఖర్చులు ప్రతి నెలకును దేశాధిపత్యము నిమిత్తం జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారివద్దనుంచి తెప్పించుకోవలెను. వారిపనిచేసిన తపిలి సదురు సెక్రటరీగారికి తెలిపవలెను.

2. (బి) పురాణం నూర్వప్రకారపుగారిని కూడా నె 1 కి రు 35.0-0 జీతమునకు వైన వ్రాసినప్రకారం జూలై నెల ప్రారంభంనుండి సదురు ప్రచారంకు ఏర్పాటుచేయడమయినది.

3. యస్. సత్యనారాయణ దాఖలుచేసిన్న పిటిషన్ చదవడమైనది. స్టోన్సెటర్లైన పుత్తలైరు హాకరుగా యేర్పాటు చేయడమయినది. నె 1 కి రు 15.0-0 ల్కు గారంటిచేసి యిచ్చుటకు తీర్మానించడమయినది.

4. గొల్లపూడి వెంకటేశ్వర్లుగారి పిటిషన్ చదవడమయినది. తడవుకు రు 100 ల్కు మించకుండా దూదిరూపకముగాను అది వడికించి బట్టగా తయారుచేయుటకు కొంత సొమ్మురూపకముగాను ఆయన స్వంతజవాబుగానివిడ ఇస్తావుండవలెను.

5. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ఖిద్దరుబోర్డువారి తీర్మానప్రకారం ప్రతిమాదిని కొనుటకు అవసరంగా రు 3000 న్నూ వారు మంజూరుచేసి రు 2000 వెరక రు 5000 లున్నూ బుణము తెచ్చుటకు తీర్మానించడమయినది.

6. బెజవాడ గ్రామంలో అనగా పెద్దబజారులో ఒక అమ్మకంకొట్టుపెట్టుటకు తీర్మానించడ మయినది. కొట్టు అద్దెగు మాస్తాజీతములు నె 1 కి రు 50 లు మించకుండా యేర్పాటుచేయుటకు తీర్మానించడ మయినది.

బెజవాడ } ధన్వాడ రామచంద్రరావు,
20.7.24 } అధ్యక్షులు

వృత్తాంతలేఖలు

దక్షిణ హైద్రాబాదు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గత సోమవారమునాడు సెకండ్రాబాదులోని ఇమాం బావుడి వీధియందు బాలికాపాఠశాల కొరకు శ్రీయుత బూర్గు విశ్వనాథము శ్రేష్ఠిగారిచే నిర్మింపబడిన నూతనమందిర ప్రవేశోత్సవము మిక్కిలిచైభవముతో జరుపబడినది. సర్ లెనాథు (రెసిడెంటు) లేడి రెస్సెలు (రెసిడెంటుగారి సతీమణి) గార్లను ఇతర విరోషియములును రాజా కుండలూలు రావుబహద్దరు రామనిపులయ్య, రావుసా హెబు దూర్వాసులు, రావుసా హెబు వేంకటకృష్ణయ్య, చీకోటి వీరన్నగార్లు గూడ సలంకరించిరి. సుమా రారువందలమంది బాలబాలికలుగూడ నుండిరి.

బావుబహద్దరు పద్మారావు రావుసా హెబు గోవింద రావుగార్లు అతిథుల నెదుర్కొని సన్మానించిరి.

పాఠశాల కార్యదర్శిగారు ప్రథమమున పాఠశాలయొక్క పూర్వపురస్కారమును ప్రకటించిరి. పాఠశాల కమిటీవారిచే నడుప బడుటయందు ఆర్థికసీతి యనుకూలముగా లేనిసమయమున వ్యయములను తగ్గించవలయునని యెర్పాటుచేయుచుండగ కమిటీలో సభ్యులుగ నున్న శ్రీయుత బూర్గు విశ్వనాథము శ్రేష్ఠిగారు 3 కె 2 యావృత్తులకు తాముకొనిన నొక యిల్లును పాఠశాల సౌకర్యము ననుసరించి లేకపోవుటచే దానినిపడగొట్టి ఆ స్థలముననే 10.10.00 రూపాయల విలువగల నంజీరమును గట్టించుటకు మొదలగు విషయములను విపులముగ తెలిపిరి.

రెసిడెంటుగారు తమ యువస్వాసమునందు పై పాఠశాల బూర్గు విశ్వనాథముగారి పేర నామకరణము చేయబడుచున్నదని ప్రకటించిరి. నేటుగారి బేదార్యము శ్రీవిశ్వాభిమానము, ప్రజాహితే కార్యోత్సాహము ఎంతయో కొనియాడదగినదని నూచించిరి. భారతదేశమునందు వర్తమానకాలమున శ్రీకంఠె నెక్కువ ప్రాముఖ్యత గల మరెయి యితర సమస్యలే దని నుడివిరి. బాలికల సంఖ్య స్వల్పముగ నున్నదని విచారపడవలసిన యవసరము లేదనియు అభివృద్ధి ఎక్కువ సంఖ్యగల బాలికలవల్ల గాక పాఠశాలయందు గరుప బడు విద్యనుబట్టి గమనింపవలయుననియు, పాఠశాలయందు విద్య నభ్యసించు బాలికలలో నెంతమంది జాతీయ ఆదర్శముల ననుసరించి తయారగుచుందురో చూడవలయునని అభిప్రాయపడిరి. ఉత్తమ ఆదర్శముల ప్రకారము తయారయిన బాలికల సంఖ్యనుబట్టి పాఠశాల యెంత ఉపయోగకరముగ నుండినదియు సంఘమునకు ఎంతసేవ యొనర్చినదియు గమనింపవలసిన విషయముగాని సంఖ్య ప్రధానము గాదనిరి.

అటుతరువాత నెండి తాళముచెవితో నూతనమందిరమును రెసిడెంటుగారు కరతాభ్యర్థనలనుధ్యక్షతన 1 శ్రేష్ఠిగారి కిని నారి సతీమణికిని రెసిడెంటు రెస్సెలుదొరసాని గార్లతో పరిచయభాగ్యము గలిగెను.

పిల్లలకందరకు మితాయిపంచిపెట్టబడెను. ఆటలకై యువయోగపడుటకు 3000 రూపాయల విలువగల స్థలమును పాఠశాల కమిటీవారు నియమింపబడుచున్నది. దీనినిగూడ విశ్వనాథము గారే భరించి కాన్వీనరు కీర్తిని గడించెదరు గాకయని సభ్యులందరు గోరిరి.

స్వామ్యమూర్తి శేకవరావుగారి నియమితోద్యోగకాలము మూడు సంవత్సరములవరకు హెచ్చింపబడుటచే వారు తమ రాజీనామను ఉపసంహరించుకొనెద రని తెలియచున్నది.

సందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0 8-0 వి. పి. 0-13-0

ఒక డబ్బీతైలము వీడునక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు ముత్యములు మచ్చలమానును. ముఖము కాంతిహారి, నున్నగా అద్దములై ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వముకలిగి నాజాకు తేరును.

ఈతైలము మంచువాసన గలిగి మిగడవలె నుండును.

రోమహర్షి డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0

ఈ ధన్యమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు దానిమీదములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము చలు పెక్కుగా, ముండుచుండును. రోమములు రాలిపోవును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

నారాయణవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

హనుమాన్ రాత్రిపాఠశాల

జూలై 23:—పంచమబాలురు దుష్టులకుభయపడి పిల్లలలో బహిరంగముగా రాక రాత్రిపాఠశాలకు దొంగతనముగ కాలిదోపలో వచ్చుచున్నారు.

గ్రామపంచాయతీలు

శ్రీయుత సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠిగారు స్థాపించిన పంచమ నేతకాలనుగ్రామములోనుండగూడవనిరంగం శ్రేష్ఠిగారినికోరిరి. తత్పూర్వము పంచములచేత పిల్లలను బ్రాహ్మణులై యుద్ధింపు కొనుచుండెననియు, వారలను కొన్నిదినము లూరిలో గాపురముంచుకొనిరనియు నూతనముగ నిప్పుడు వారేమియు జేయలేదనియు రంగ శ్రేష్ఠిగారు వాదించినను యందుల కంగీకరింపలేదు. బ్రాహ్మణనాయకులు యిట్టిలోపము లిక నుండగూడదని పంచముల విషయములు తీవ్రమయిన తీర్మానముల జేసికొని గ్రామపంచాయతీ ప్రసిడెంటువారికి పంచములు బ్రాహ్మణ పిల్లలలో నూడుమకూడదని తెలిపిరి. సదరు ప్రసిడెంటువారు తీర్మానమును వెంటనే అమలులో పెట్టిరి. పిల్లలంతయు గలిజాగ నున్నందున దక్షిణమాడపిడిలోని బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులు వీధిని వెంటనే యుద్ధింపవలయునని యొక యర్జీని గ్రామపంచాయతీ ప్రసిడెంటువారికి పంపిరి.

ఆయుర్వేద వైద్యశాల

గ్రామపంచాయతీవారు నూరురూపాయలు ఆయుర్వేద వైద్యశాలకుగాను మంజూరు చేసియుండిరి. జిల్లా, తాలూకా బోర్డుల సహాయముకూడ విశేషముగావచ్చునని యొక ఆయుర్వేద వైద్యాలయమును స్థాపించిరి. గ్రామముననుండు సామాన్యవైద్యులలో నొకరినే యావృత్తుల కేర్పాటుచేసిరి. వీరెట్టి యాయుర్వేద పరీక్ష యందుకాని యుత్తీర్ణులయినవారు కాదు. వ్యాధిగ్రస్తులదగ్గర నొక్కొరికి అరయజావంతున వనూలు చేయుచున్నారు. చంద్రగిరి తాలూకాబోర్డువారు వైద్యాలయమునకై యిప్పుడురూప్యములను మంజూరు జేసినటుల దెలియవచ్చుచున్నది. ఆ పయిక్ముతో తృప్తిపడక జాస్తిముత్రము నపేక్షించి గ్రామస్థులనుండి యొకమహాజరు తయారుజేసి సంతకముల దీయుచుచున్నారు.

బోర్డుపాఠశాలలు

కడచిన రెండుమాసములుగా బోర్డుపాఠశాలల క్రియపాధ్యాయులకు వేతనములు రాలేదు. ఈ కరువుకాలమున ఆలచెన్నులనిలిపిరి. జీతములురానందున వీదలగు గ్రామాంతరముల నుండివచ్చిన యుపాధ్యాయులగతి వ్రాయ నలవియగునా? చంద్రగిరి తాలూకాబోర్డువారు తీసికొన్న సామానుల పయిక్ము సయిత మివ్వజాలకయున్నారు. తత్పూర్వము తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటు వారిహక్కులను దుర్వినియోగము జేసినందువల్ల గవర్నమెంటువారు చెక్ సిస్టంపెట్టిరి. ఈదుస్థితి కడయే కారణము.

పన్నులవసూలు

గ్రామపంచాయతీ వ్యవహారములు సంతృప్తిగలేవు. ఒకపన్ను వసూలుజేయునారేడు రెండుమాసములలో సుమారేబది రూప్యములు వసూలుజేసి యపహరించి పరారియయ్యెను. వెల్లిన కొంతకాలమునకు దొంగతనము బయల్పడెను. బ్రహ్మాత్మనానంతరము పిల్లల నుద్ధించుటలేదు. గ్రామము జనులలో ననేకులకు నేతకాలము లంగీలువ్యాపారము పోయినది. అతిక్ష్మముతో నేతకాండ్రు ఒకపూట భోజనముసయితము సంపాదించుకొనజాలక యున్నారు. ఇట్లుండ పంచాయతీ అధ్యక్షుడు పోలీసువారల వెంటబెట్టుకొని యింటిపన్నుల వసూలుచేయుచున్నారు.

శ్రీహనుమద్గ్రంథాలయ పతనమందరము

శ్రీయుత రంగం శ్రేష్ఠిగారికి గ్రంథాలయమునుండి వెడలడుపవలెనని కొందరు కొన్నికుట్రలచేసిరి. గ్రంథాలయమునకు చందాలనొసగు సభ్యులలో నధికసంఖ్యాకులు శ్రేష్ఠిగారి బంధువులును, మిత్రులుగ నుండుటవల్ల వారికుట్రలు సాగలేదు.

నూలుకుడుకుటు

గ్రంథాలయ భవనము ననుదినమును సాయంత్రము 3 గంటలమొదలు 5 గంటలవరకు నాగ్గరు కాంగ్రెస్ సభ్యులు నూలు వదులుచున్నారు. మాసాంతమున నొకొక్కవ్యక్తియు 2500 గజములవరకు అఖిలభారత ఖాదీబోర్డువారికి పంపుదురు.

కత్తికట్టలు

ఈ గ్రామమున కొందరు పెద్దాపురమునుకొని కత్తికరల పెట్టింది. గోదావరిజిల్లా యధికారవర్గమువారి సలహామీద

పుత్తూరు పోలీసువారువచ్చి కత్తికరలను లాగుకొనిపోయిరి. వెంటనే కత్తికరల నుంచుకొనినందులకు వీరిపై పోలీసువారభియోగమును బెట్టిరి. చంద్రగిరి డివిజనల్ ఆఫీసరుగారు పదివాయి జాలువేసి పిమ్మటకేనును వీధివారిచి జుల్మానాలజేసిరి. జిల్లా కలెక్టరువారు కత్తికరల నుంచుకొనిరాదని ఆయుధశాసనమున నెట్టినిర్బంధమును లేదనితెలిపిరి. పిమ్మట మైకోర్టువారు చంద్రగిరి కట్టుకాసు మేజిస్ట్రేట్టు తీర్మానమును రద్దుచేసిరి. జుల్మానాలను కత్తికరలను వాపసునిచ్చిరి.

* * * *

24-7-1924

అగ్నిప్రమాదము

కడచిన రెండుమాసములుగ రంగం శ్రేష్ఠిగారు శ్రీయుత రంగసామయ్యంగారియింటిలో స్థాపించియుండు పంచమ నేత పాఠశాలను తీసివేయనియెడల సదరుభవనమును పరశురామ ప్రీతి చేయబడు ననువదంతి కలదు. శ్రీయుతులు రంగం శ్రేష్ఠిగారు రంగసామయ్యంగారును అప్పస్తృతానివారణకొరకయి దైర్ఘ్యమయిన పట్టుదలతోనుండిరి. బుధవారము రాత్రి సుమారు 8-30 గంటలకు సదరు భవన పు ప్రక్కన నుండు రెండవ గుడి నెత్తుని ప్పండు కొనినది. రంగం శ్రేష్ఠిగారి కీసమాచారము తెలిసినవెంటనే రాత్రి పాఠశాలను మూసివేసిరి. హనుమాన్ భటకర్తమునకు జెందినయుపాధ్యాయులును బాలురును హనుమద్గ్రంథాలయపు బావినుండి విరివిగ నీరును జేది నిప్పునార్పిరి. గాలి దైవాధీనమున తూర్పునకు వీచెను. లేనిచో పంచమ నేతపాఠశాలభవనము పరశురామ ప్రీతియయియుండెడిది.

చెన్నపురి బజారుధరలు

జూలై నెల 25 వ తేదీ శుక్రవారము

(1) ధాన్యములు

వనియలు రూ 1-కి రు 85-0-0	మొదలు 45-0-0 వజర
వియ్యము బస్తా	మొదలు, వజర
కునుకు రెకాలిని ,, రు 48 గలది రు 18-0-0	14-0-0
నెల్లూరిని ,, డిటా ,, 16-8-0	17-0-0
జిల్లీని ,, డిటా 48 గలది ,, 16-8-0	17-0-0
రాగులు రూ. 164 బస్తా 1-కి ,, 8-12-0	9-0-0
నవ్వులు ,, ,, 24-0-0	26-0-0

(2) కత్తి ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	రు 11-0-0 రు 12-0-0
నెనగలు ,, డిటా ,, 10-12-0	11-8-0
నెనలు ,, డిటా ,, 10-12-0	11-4-0
మినుములు ,, డిటా ,, 12-8-0	18-12-0
ఉలము రు 164 ,, ,, 9-4-0	10-4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె రూ 1-కి	రు 180-0-0 170-0-0
నెయ్యము 1-కి	,, 14-0-0 26-0-0
కొండాపురం శేరునెనగవస్తురూ 1-కి	,, 60-0-0 62-0-0
యితర ప్రతేకము ,, ,, 55-0-0	58-0-0
శేరునెనగనూనె గానుగ రూ 1-కి రు 142 మి.న.నూనె 185	
అమాదము నూనె రూ 1-కి	రు 175-0-0 177-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయకనుపు రూ 1-కి	రు 205-0-0 210-0-0
కూరకనుపు ,,	రు 140-0-0 160-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరువి)రూ 1-కి	రు 90-0-0 120-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముఖగు 1-కి రు 45, 50	
కాళసానీ పాయకట్టు ,,	రు 60, 70
రెల్లము రూ 1-కి	రు 85-0-0 50-0-0
శింకపండు రూ 1-కి	రు 25-0-0 42-0-0

(5) ఇనుము

కట్టలు కళం రూ 1-కి	రు 85-0-0 86-0-0
చదరం ,,	,, 84-0-0 87-0-0
రవుండు ,,	,, 84-0-0 88-0-0

(6) లోహములు

కెండి 100 కులంజు	రు 78-0-0 82-0-0
చంగారము, కులము 1-కి	రు 25-5-0 25-8-0
నవరను 1-కి	15-9 0
ఇత్తడి రూ 1-కి	రు 280-0-0 285-0-0
రాగి డిటా	రు 820-0-0 835-0-0
అస్కా చక్కెర రు 1-కి	రు 41-8-0 42-4-0

(7) రంగులు అలిజరై ను

అవ్వకృష్ణము	20 డిగ్రీలు	రు 85-0-0
పొట్టి కృష్ణము	డిటా	డిటా
సింహం	డిటా	డిటా
శిగురం	డిటా	రు 85-0-0

బెంగుళూరువార్తలు

(స్వకీయవిశేషం)

బెంగుళూరు, జూలై 28:—పంజాబు వాస్తవ్యులగు పండిత శ్రీ. సంతానం గారు ఈవారమున నిచ్చటికి తమ భీమా కంపెనీ సందర్శమున వత్తురని తెలియుచున్నది. ఈసందర్శమున కాంగ్రెసుసంఘమునా రోకనభ జరిపిన బాగుగ నుండును.

మైనూరు విశ్వవిద్యాలయ సభయందు గావింపబడిన తీర్మానము ప్రకారము కళాశాల, ఉన్నత తరగతుల విద్యార్థులు అప్పుడప్పుడు డాక్టరులచే పరీక్ష చేయబడుదురని తెలియుచున్నది. కోల్కత్తా, సి. రంగయ్యంగారు, ఎం. ఏ. క్యామరావు, సి. శ్రీకాంతేశ్వరయ్య, కె. చాందిగార్లు విశ్వవిద్యాలయసంఘసభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

బెంగుళూరునగరముననిపివల్ ఎన్నికలు నెప్టెంబరులో జరగనున్నవి. 30 స్థానములకుగాను 22 మంది వార్డులనుండి ఎన్నికొనబడుటకు అర్హులైన ఇంకను తమ పేర్లను ప్రకటింప నవలెను.

రాగల ఆగస్టు 2 వతేది నాడు, ప్రధాన న్యాయమూర్తుల శ్రీ. ఎస్. చంద్రశేఖరయ్యగారు రిటైరుగుదురు. వారి స్థానమును బి. పూమరంగారు ఆక్రమింతురు.

లోకమాన్య వరంతి

బెంగుళూర్ మహాజనసభపక్షమున శ్రీ పు సాయంకాలము లోకమాన్యతీర్థవరంతి బెంగుళూరు కంటోన్మెంటు వైశ్వకోటలనుండు జరుగును. దేశభక్త కొండవెంకటప్పయ్యగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుల మహాసభ ఈనెల 28, 29 తేదీలందు మెజిస్ట్రేటు యేటరునందు జరుగును. పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు ఒకరు ప్రానింగుగారు అధ్యక్షత వహింతురు.

నోటీసు

ఇందువల్ల సమస్తమైనవారికి తెలియచేయునది యేమనగా:—పుయ్యూరు గ్రామములో లేటు మాడపాటి వెంకటేశ్వరావు పంతులుగారి తాల్కూ యాక్రింద ప్రదహించబడిన కాలీ స్థలమును బందరు నబార్డినేటు కోర్టువారి నెం 765/22-7-24 ను ప్రొశిడింగు ప్రకారం పుయ్యూరు గ్రామములో లేటు మాడపాటి వెంకటేశ్వరావు పంతులుగారి బంగారా యదుట 1924 సంవత్సరం నుండి 16 ఆగష్టు తారీఖున బహిరంగంగా తిరిగి వేలమువేయబడును. వేలము రూల్సు ప్రకారం ప్రదయము 11 ఘంటలు ప్రారంభము కాబడును.

పాటకాలమందు పాటదారు రు 100 నూరు రూపాయలు ముందుగా ధరావతు చెయ్యవలెను. పాటకొట్టి, వెయ్యబడిన తరువాత నాలుగవవంతు ధరావతు దాఖల్ చెయ్యవలెను.

వేలము నబుకోర్టువారివలన ఖాయపడిన తరువాత 15 దినములలో మిగతా మొత్తం యిచ్చుకోవలెను అట్లా చెల్లించనియడల తిరిగి వేలము వెయ్యడమవును వేలమువల్ల ధరతక్కువ వచ్చినయడల ఆనప్తము పాటదారునివలన రాబట్టుకోవడమవును. కట్టిన ధరావతు మొత్తము తిరిగి యివ్వబడనేరదు.

వేలమువేయు ఆస్తియొక్క వివరం:—పుయ్యూరు గ్రామములో పుల్లేటిగట్టుకు ఎత్తరముగా నున్న కాలీస్థలము హద్దులు.

పుత్తరంబజారు

తూర్పుబందరు హరెయ్యగారి స్థలము సరి

హద్దుగూడ కాలీస్థలం.

దక్షిణం:—పుల్లేటిగట్టు.

పడమర:—రోడ్డు.

యా హద్దుల మధ్య స్తమైన యం:—71

డబ్బుదివక్కు శెంట్లు కాలీస్థలము.

బందరు } కె. కృష్ణానందము
24.7.24 } రిఫసు

ధిల్లీలో మతకలహములు

చిల్లరకొట్లాట లింకను జరుగుచున్నవి

28 వ తేదీ సాయంకాలము మహమ్మదీయులు కొన్ని చోట్ల హిందువులను కొట్టిన ముగ్గురు ఫిర్యాదుచేసిరి. ఒకచో కొట్టినవానిని అరెస్టుచేసిరి. తక్కిన ఫిర్యాదులు సమీక్షింపబడలేదు.

పత్రికలకు హెచ్చరిక

“ధిల్లీలో కొందరు పత్రికా సంపాదకులు విరోధములను పెంచదగినవ్యాసములను వ్రాయుచున్నారు. వారు మాననిచో ఫిర్యాదులు వారిపైనే కేసుచేయవలసివచ్చును. కాన పత్రికాసమూలను వ్రాయునూడదు. సంశయము కలిగినపుడు వ్యాసములను నాకు పంపవలెను. సత్యమును వెల్లడించుట కెట్టి ఆక్షేపణయు లేదు. నిష్పక్షిత్వమును విమర్శగూడ అంగీకరింపబడును. ఈ ఆల్ల తుల కన్ని మతములవారైన విచారించుచున్నారని యే ఫిర్యాదునవగుగాను నమ్ముచున్నాను. ఇకమిడట వివాదలను వృద్ధిపొందించుకార్యముల నెవ్వరను చేయకుండ తలపని కోరుచున్నాను. ఈ ఆల్లలలో దోషులగువారిని శిక్షనందింపించుటకు ప్రముఖు లెవ్వరును ప్రయత్నింపగూడదని తెలుపుచున్నాను” అను విషయమును పత్రికలలో ప్రకటింపగోరదను” అని పోలీసు మాపర్సెంటు బ్లండెన్ సి. ఐ. ఇ. గారు పత్రికాధిపతుల కందరికిని వ్రాసిరి. (అ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1924 సం జూలై నెల 25-వ తేదీ శుక్రవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	తొలి గడి	మధ్య గడి	తొలి గడి	మధ్య గడి	తొలి గడి	మధ్య గడి
గోపాలపురం	86.8	80.1	...	5.18	44.96	
విశాఖపట్టణము	88.4	79.1	0.02	1.64	87.09	
కాకినాడ	83.4	77.7	0.47	8.59	89.09	
మచిలీపట్టణము	89.8	77.6	0.20	6.39	41.89	
కర్నూలు	85.9	78.2	...	3.00	26.01	
బళ్లారి	88.5	75.9	...	2.89	20.51	
కడప	92.9	78.1	0.08	4.92	81.26	
నెల్లూరు	95.5	81.8	...	8.08	87.98	
మద్రాసు	96.1	78.2	0.10	9.05	50.74	
కడపూరు	97.1	80.9	...	2.85	52.9	
సేలం	89.0	74.1	...	6.46	89.80	
కోయంబట్టూరు	78.9	71.8	0.11	19.27	22.29	
తిరువనాంతరి	97.1	81.2	...	0.18	88.18	
నాగపట్టణము	95.0	80.4	...	0.67	54.98	
మధుర	88.2	75.8	...	3.79	88.56	
పొంబన్	90.6	78.3	...	0.42	87.00	
తిరువల్వేరి	...	...	...	2.28	28.84	
తిరుచేరై	76.8	72.8	0.65	44.87	64.51	
కొచ్చిన్	...	...	...	...	114.51	
కాళికట్టు	...	...	...	...	117.16	
మంగళూరు	...	...	...	...	125.68	
బెంగుళూరు	78.1	66.8	...	8.51	86.81	
మైసూరు	...	...	...	...	125.46	
కొడైకాండ	61.4	52.9	0.21	17.84	62.18	

సర్కారులు:—వర్షపాత మంతటములకు, కాకినాడలో 0.47 మి.మీ. మచిలీపట్టణములో 0.20 మి.మీ. విశాఖ పట్టణములో చినుకులుపడెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. ఆర్ద్రత గోపాలపురంలో ఎక్కువ. శీతోష్ణస్థితి సమానముగ నున్నది.

డక్కా:—కడపలో చినుకులుపడినవి. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. కర్నూలులో పగటివేడిమి 4.9 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 2.6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మద్రాసులో 0.10 మి.మీ. మేఘములు ఒకచోట నున్నవి. నెల్లూరులో ఆర్ద్రత తక్కువ. కడపూరులో పగటి రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

యస్. ఆర్. సామ్రాజ్య.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు, మద్రాసు.

చెన్నపురి కార్పొరేషను ఎన్నికలు

కాంగ్రెసు ప్రచారము

శ్రీ పు 26 వ తేదీ శనివారమునాడు సాయంకాలము 6 గంటలకు కొండలయ్యూరు వీధిలో తాడిగోనాస్వామి మఠమువద్ద డివిజను రేటు వేయరులను పోషించు కలెక్టరు బహిరంగసభ చేసెదరు. చెన్నపురిమండలి ద్రావిడాంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘములును, భిలాఫతుసంఘములు ను నీ సభను ప్రోత్సహింపరచెను. శ్రీయుతులు, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, ఎం. శ్రీ. ఆచార్య, ఆదికేశవనాథకర్, మినాక్షీసుందరంపిళ్ల, గడ్డే రంగయ్య నాయుడు, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులు, వి. ఎల్. శాస్త్రి, ఎమ్. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్య, వి. చెక్కరకెట్టి, సి. ఎస్. కందసామి దేశికర్, శ్రీ. అనంతాచారి, శ్రీమతులు యామినీపూర్ణతిలకమ్మ, బాలాంబగార్లు, శ్రీయుత గోనుగుంట్ల వేంకటసుబ్రహ్మణ్యం శ్రీశ్రీగారిని (కాంగ్రెసుప్రతినిధి) కార్పొరేషనును ఎన్నికొనవలెనని బోధించుచు ఉపన్యసిం చెదరు.

తెనాలిలో వన్న డి|| ము||

కోర్టులో

O. S. 116/23-24.

వాది:— యిమ్మడి వెంకట శివారామయ్య

ఎదిరి

ప్రతివాది:— మేకుపెంటు సామోబు వగయిరాలు వాది యి|| మేహ్యూలు

గుంటూరు డి|| శేషలక్ష్మి సబ్ డి|| యిలాకా కయిలేపల్లి గ్రామంలోని ప్రతివాదుల తాలూకు ఫయిలు బాపతు అయిన వేలం కావలసిన స్థిరాస్థివివరము.

1 పాత సర్వేదాఖలా నె 181 రు 2-8-0 లు శిస్తుగల య 0 36 శేరి మెర్కభూమి.

2 డి నెం 282 రు 1 తెటరు రు 4-18-0 లు శిస్తుగల య 0-69 ట్లు శేరి మెర్కభూమి.

3 డి నెం 282 రు 2 తెటరు 0-1-0 లు శిస్తుగల య 0-1 ట్లు శేరి మెర్కభూమి.

4 డి నెం 160 1 తెటరు రు 18-14-0 లు శిస్తుగల య 3-78 ట్లులో ప్రతివాదుల మూడోవంతు పడమరవైపు య 0-94 ట్లు శేరి మాగాణిభూమి.

(5) డి నెం 177 రు A గుర్తు య 2-73 ట్లులో ప్రతి వాదుల మూడోవంతు దక్షిణంవైపు య 0-91 ట్లు శేరి మెర్కభూమి.

(6) డి నెం 177 రు B గుర్తు రు 3-9-0 లు శిస్తుగల య 0-71 ట్లులో ప్రతివాదుల మూడోవంతు రు 1-3-0 లు శిస్తుగల య 0-24 ట్లు శేరి మెర్కభూమి.

(7) డి నెం 179 రు రు 1-9-0 లు శిస్తుగల య 1-3 ట్లు లో ప్రతివాదుల మూడోవంతు య 0-84 ట్లు శేరి మెర్కభూమి

మేహ్యూలు దాఖలా అయిన అయిటం భూమిని వాది పేరటికి ప్రతివాదులు ది 22-2-20 తేదిన రు 150-0-0 లకు నెల 1-కి రు 100-0-0 కి రు 1-4-0 లు నొప్పన సాలుసరి కాంపౌండు పడ్డితో వ్రాయించియిచ్చిన తనభావస్తావేజుకు లోబడి వేలంకావలెను.

సదరు ఆస్తులయందు ప్రతివాదులకు సంపూర్ణ హక్కు భుక్తమయి యుంటాయుండి వాదికి తెలిసినంతవరకు అన్య క్రాంతాదులు లేవు.

గుంటూరు డి|| శేషలక్ష్మి సబ్ డి|| యిలాకా పాటిమెర్క గ్రామంలోని ప్రతివాదుల తాలూకు ఫయిలు బాపతు అయిన వేలం కావలసిన స్థిరాస్థివివరం

1 పాత సర్వే నె 28 రు 3-1-0 శిస్తుగల య 4-4 ట్లులో ప్రతివాదులవంతు య 1-1 ట్లు శేరి మాగాణిభూమి.

యా నెంబరు భూమిని వాది పేరటికి ప్రతివాదులు ది 22-2-20 తేదిన రు 150-0-0 లకు నె 1 కి 100 కి రు 1-4-0 లు నొప్ప సాలుసరి కాంపౌండు పడ్డితో యిచ్చేలాన్న వ్రాయించి యిచ్చిన తనభావస్తావేజుకు లోబడి వేలంకావలెను. వేలం వాయిదా 30-8-24

ఇ. లక్ష్మీనారాయణ

జడ్జరు

మహాత్మాని యిటల్ ప్రయాణము

ఈ వార్త నిజమునాదు

ఈ వార్త విని మహాత్మాను నవ్వెను

“నిన్న 24 వ తేదీ ఉదయమున 7 గంటలకు నేను మహాత్మాని సందర్శనమున కేగితిని. అప్పుడే ఉదయ కాలపు ప్రార్థనలను ముగించి మహాత్మాను ఆశ్రమవ్యవస్థాపకునితో మాటలను వినుచుండెను. నేను కార్యదర్శిని చూచి ఇటల్ ప్రయాణపు వివరాలను గూర్చి మాటలాడవచ్చునని విన్నవించుకొనితిని. కార్యదర్శి మహాత్మాని సందర్శించి మరలించెను. “ఇప్పుడు మహాత్మాను మిమ్ములను మాడబాల ననెను. కాని నేటి ఉదయమున ప్రతికూల ప్రకటించబడిన యిటల్ ప్రయాణవార్త ను విని చాల నవ్వెను. ఈ ప్రయాణము సంగతియే మహాత్మానుకు తెలియదు. ఇది రెండు రోజులుగా హింసలవిగా కున్నది. నేను మహాత్మాను విశాసవంతియును, భూమి నవజీవను పత్రికకు వ్యాసములను వ్రాయుచున్నాడు” అని కార్యదర్శి నా కెరిగించెను.

దేశసంచారము

“మహాత్మాను కార్యదర్శిని చూచుచు భాగ్యపథమున నున్నది. భారతదేశసంచారవిషయ మింకను నిర్ధారణ కాలేదు. మా లానా సోక తాలీగారు గూడ మహాత్మానితో వెళ్లెనుగాన ఆయనతో నాలాించి మహాత్మాను నిర్ణయించును” అని కార్యదర్శి కృష్ణదాసుగారు నా కెరిగించిరి. నేను దూరమున నుండియే మహాత్మానుకు నమస్కరించి చెప్పివచ్చితిని. “అనిహిందూ విలేజ్ లో నిన్ను అహమదాబాదునుండి తిరిగివచ్చి సంతసెను.

మహాత్మాని విధానము

అప్పు నునేనాని దృఢవిశ్వాసము

అప్పు నులకును బ్రిటిషువారికిని నిరుదు జరిగిన కడపటి యుద్ధమున అప్పు ను నేనలకు ప్రధానసేనానిగా నుండిన జనరలు నాదిరుఖానుగారు యిప్పుడు పారిసులో అప్పు ను రాయబారిగా నియమింపబడిరి. ఆయన యిటీవల లాహోరుకు రాగా ఒక హిందీపత్రికా ప్రతినిధి ఆయనను సందర్శించి మాటలాడెను.

“మహాత్మాని నిర్భాగ్యవిధానమునందు నాకు గట్టినమ్మ కముకలను. దేశీయులలో చాలమంది యింకను విదేశీబట్టలనే కట్టుచుండుటవలన వారికి మహాత్మాని ఆజ్ఞలయందు గౌరవము లేనట్లుల స్పష్టమైనది. ఇందువలన మహాత్మానుకు చాల విచారము కలుగకమానదు.

ఈవిషయమున అప్పు నుదేశమే వాసిగానున్నది. అచ్చట అమీరు మొదలు గులాంవరకునుగూడ ఖద్దరునే కట్టెదరు. అచట గోవధలు జరుగనే జరుగవు. హిందువులకు నుమహాత్మాని యిలకును గాఢమైత్రికలదు. విదేశీవస్తువులన్నియుగూడ చాల వరకు బహిష్కరింపబడెను. త్వరలో అప్పు ను దేశము మహాత్మాని ప్రభావమును బడయగలదు.

భారతీయులందరూ ఖద్దరునే ధరింపవలెను. ఈకేశము సందలి మహాత్మానియులు విదేశీవస్తువులను మహాత్మానియుల పట్ల జాత్యభిమానమును చూపవలసినదేగాని స్వదేశీయ భారత భూమిపై వారధికమున నభిమానమును చూపుట అంతకంటెను ముఖ్యము. మహాత్మానియులతో హిందువులు నేటి హాభావమున కేగియుండునో స్వరాజ్యమురాదు.” అని నాదిరుఖాను గాగు నుడివారి. (కర్ణాటక, కలకత్తా)

అఖిలభారత స్వరాజ్య సంఘసభ

నాయకులకు సన్మానపత్రములు

అఖిలభారత స్వరాజ్యసంఘసభ త్వరలో కలకత్తాలో జరుగును. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, హాకీం అబ్దుల్ హక్ వి. జే. పటేలుగారు ఆసభకువచ్చెదరు. ఆపుడు వారికి మన్రీ కిని సన్మానపత్రములను సమర్పించునట్లు యీనెల 28 వ తేదీన జరిగిన కలకత్తా కార్యకేంద్రముసభలో నొక తీర్మానము తూరింపబడెను. (ఆంధ్రప్రదేశ్, కలకత్తా)

బొంబాయి శాసనసభ

పూనా, జూలై 24 — విశ్రాంతికాలమైన పిదప బొంబాయి శాసనసభలో అధ్యక్షమును సవరించు బిల్లు విషయమై తిరిగి విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. ఉపాధ్యక్షుడును, పహల్ జానీగారును, అద్వానీ, మావులంకర్, రుస్సేనుఖాయి, లాల్ బే గారును యాచర్యుల పాల్గొనిరి.

ఈచట్టముయొక్క వ్యాపనకారకు యెవ్వరును అడుగలేదని పహల్ జానీగారు తలచిరి. సింధు పరిపాలకవిధము వారు దీనికారకు అడుగలేదని వారు చూపించిరి.

అద్వానీ మావులంకరుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

తెనరలు మొదలు జనాబు షిప్పినమిదట మొదటిసారి చదువు తీర్మానము ఆమోదించబడినది. 68 ఓట్లు ఆనుకులముగాను, 25 ఓట్లు ప్రతికులముగాను వచ్చెను.

బొంబాయి సమాకారసంఘములు

బొంబాయిలోని సమాకారములకు సంబంధించినలా ను సవరణజేసి దృఢపరచు బిల్లు తొందరపాటిచదువు తీర్మానము ను గౌ. డె. హ. లా. వీ. గారు తెచ్చిరి. ఉద్దేశ్యములును, ద్రవ్యమును, పద్ధతులను వేరువేరుగాగల సంఘములను వేరువేరుగాగల తరగతులుగా భాగించి యిట్లు, సంఘముల నెత్తివేయుటకును వాక్కిలను పరిష్కారము చేయుటకును స్పష్టమైన పద్ధతుల నేర్పరచుచున్నది.

వ్యవసాయదారులలో జీవనమును వ్యాపారమును, ఉత్పత్తిపద్ధతులను అభివృద్ధిజేయుటకు రావుసాహెబు దాదాభాయి దేశాయిగారు ఒక సవరణను ఉపపాదించిరి.

ప్రభుత్వమువారు చిత్తుగా వ్రాసినదాని యుపోద్ఘాతములో నిది చేర్చవలసినదని భూలియానుండి వచ్చిన డియోగారు దేశాయిగారి సవరణకు మరెయొక సవరణను తెచ్చిరి.

డియోగారి సవరణ సంగీకరించుటకు దేశాయిగారి కనుజ్ఞ యాయబడెను.

సమాకారసంఘముల రిజిస్ట్రారు మదను గారును, రావుబహదూర్ మాల్జీగారును సవరణకు భిన్నముగ మాట్లాడిరి. అసభ ఆదినమునకు ముగిసెను. (ఆంధ్రప్రదేశ్)

* * * * *

దొరతనమువారి సొత్తులభీమా

ఈవిషయమునుగూర్చి తీర్మానముల నుపపాదించెదమని జమునాదాసు మెహతా ఎస్. సి. కెల్కరు, డి. తెల్వే, కే. జి. లోకేరుగారు తెలియజేసిరి.

భారత వాణిజ్యసంఘము

పన్నుల సంఘమును ఖండించుట

బొంబాయి జూలై 24:— సర్ బాసిల్ బ్లాక్టే గారిని భారత వాణిజ్యసంఘములోనికి ఆహ్వానించుచు మహాత్మా హిందూ రాంజీగారు చెప్పిన యుపన్యాసములోని పద్ధతుల మీదనే యీసంఘమువారు పన్నులసంఘములో నున్నవారిని సంఘమువారి వరతులనుఖండించుచు ప్రభుత్వమువారి ఆర్థికకాఖను భగజాబును పంపిరి. ప్లేటూకొన్నిలువారు అడిగిన విభమున గాక యీవరతులు మరియొకవిభమున నున్నవనియు ప్రజలయొక్క ఆదాయమును భాగంగా విచారించి ప్రజలకుపన్నులు చెల్లింపగలకే యొంతవరకున్నదో గట్టివిచారణ చేసినగాని యిప్పుడు చేపడుచున్న విచారణవలన ఫలితము లేదనియు యీసంఘమువారు తలచుచున్నాడు.

పన్నులసంఘములో నున్న సభ్యులు ప్రజాక్షేమములను సరిగా తెలుపుటలేదనియు దేశమునకు యీ సంఘమునందు నమ్మక ముండబాలదనియు యీ వాణిజ్యసంఘమువారు ఖండించుచున్నారు. (ఆంధ్రప్రదేశ్)

రాజప్రతినిధి గవర్నరులను కలిసికొనుట

అసత్యము

సిల్వా, జూలై 23:—సిల్వాలో జరుగజూపు ఒక సభలో రాజప్రతినిధి రాష్ట్రీయగవర్నరుల సందర్శి కలిసికొనునని ప్రతికూలలో ప్రకటించబడిన విషయము అసత్యము. విచారణవలన అటువంటి తలంపు ఎవ్వడును జరుగనే లేదని తెలియచున్నది.

సిల్వాప్రభువు కొద్ది కాలములో ఒకసారి సిల్వాకు వచ్చునని తెలియుచున్నది. (ఆంధ్రప్రదేశ్)

కలకత్తా, జూలై 24:—డాక్టరునుండి వచ్చిన తెంగాలు గవర్నరు గేడు సిల్వాకువచ్చెను. (ఆంధ్రప్రదేశ్)

పంజాబు శాసనసభ

డాక్టరు గోకుల్ చంద్ సరాంగ్ గారి ప్రశ్నలు

లాహోరు, జూలై 24 — వచ్చే పంజాబు శాసనసభలో డాక్టరు గోకుల్ చందనరాంగ్ గారు యీ క్రింది ప్రశ్నల నడిగెదనని నోటీసు నిచ్చియున్నారు:—

(ఎ) ఓవ్యయరు-నాయరుకేసులో జజ్మిసు మెకార్డిగారి తీర్పు రాష్ట్రములో అసంతృప్తిని కలిగించి, యీ రాష్ట్రీయ ప్రజలలోను హిందూదేశములోని యితరరాష్ట్రములలోను బ్రిటీషు న్యాయమునకు గల మర్యాదను తగ్గించినదని ప్రభుత్వమువా రెయంగుదురా?

(బి) తెనరలు డయ్యరుయొక్క చర్యను, 1919లో పంజాబునందు మార్చులూను ప్రజేశేపెట్టుటను ప్రభుత్వమువారు సమర్థింతురు గావున జజ్మిసు మెకార్డి గారి తీర్పువిషయమై తమయభిప్రాయమును తెలియజేయుచు ఒక ప్లేటుమెంటు నిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులైయున్నారా?

(సి) మార్చులూనలన చంపబడి వారియొక్క యు గాయములు తీర్చవారియొక్కయు వారసులకు ముజరాల నైతీ యిచ్చిరో ప్రభుత్వమువారు తెలియజేసెదరా? మార్చులూనలన నష్టపడినవారికి పబ్లికుఫండులలోనుండి ముజరాల నిచ్చుటకు ఏకేమి అధారముగలదో తెలియజేసెదరా? (ఆంధ్రప్రదేశ్)

ఓయసు ఆఫ్ ఇండియా

మహాత్మాని విధానమును బలపరచును

బొంబాయిలో నిపుడు సాయంకాలము ప్రకటించబడుచున్న యిటుపైని ఉదయము ఓయసుఆఫ్ ఇండియాపత్రిక వెలువడును. సంచిక వెల ఒకఆణా ఏర్పరుపబడును. ఈపత్రిక గాంధీమహాత్మాని కాంగ్రెసువిధానమును బలపరచునని గూడ రూఢిగా తెలిసెననిమావిలేజ్ లో వ్రాసెను. (సర్వేంటుకలకత్తా)

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయము

10 లక్షల విరాళము

సర్ ఫాల్గుభాయి కరీంభాయిగారి విరాళము

విదేశీయులలో, వైద్యము, వేదాంతము, ప్రాచీనచరిత్ర ఆర్యశాస్త్రము, జ్యోతిషము, నగర నిర్మాణము సాంకేతిక, పారిభాషిక విషయములు వస్తున వానిని విద్యుత్తుకు బొంబాయిరాష్ట్రమునుండి సెల్లు వహమ్మదీయ యునెసులకు విద్యార్థి తేతనముల నిమ్మనిమిత్తము: 5. కరీంభాయి బాయీఖానాబాయి, నూరుమహమ్మదుజిరా జభాయి పీరు భాయి విద్యాదాననిధి పత్రమున సర్ ఫజాయి భాయి కరీంభాయిగారు బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమునకు 10 లక్షల రూపాయలను (నూటికి రిక్తీ వడ్డీ 7% గవర్నమెంటు ప్రతములు) యిచ్చెదమని వాగ్దానము చేసిరి.

బొంబాయి సెనెటునభ

విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులకు సైనికశిక్షణము విధిగా నుండవలెనని డాక్టరు పరంజోగి రుపపాదించినందున బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించిన సారిస్వత కళాశాలలన్నిటియందును మొదటి సంవత్సరమున శరీరవ్యాయామము గూడ ముఖ్యముగా బోధింపబడవలెనను సవరణ యుపపాదిత పబడును. (ఆంధ్రప్రదేశ్)

పూనా, జూలై 23:—సన్మానించుటకును చిరుదము లాసంగుటకును నిన్నరాత్రి ప్రభుత్వమండరమున జరిగిన ఒక పెద్ద సభకు బొంబాయి గవర్నరును లేడి విల్సనును వచ్చి యుండిరి.

నుఖభోగి మాలేలు

20 మూత్రలుగల డబ్బీ 1-కి వెల రు. 1-0-0 బలమునకు ధాతుపుష్టికి యూనానివైద్యు దీని విశేషముగ వాడుదురు. మొదటిరకము పంపగలము.

కుష్టుకు తెలము

డబ్బీ 1-కి వెల రు. 0-8-0 పి. పి. సహా 0 13 ఈతెలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగింబడు. అమ్మకాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

వ ర ద లు

మై సూ రు

మైసూరు, జూలై 28:—మైసూరు రైల్వే ట్రాఫిక్ మేనేజరు తం. తి:—వర్ష ము లెక్క వ గా తు రి యా టు వలన టి. యన్. ట్రాంమిటర్లకొరతకి ఆవలనున్న ప్రేమనల న్నియును మూయబడినవి. కిలగునని తోచేవరకు యేవిధమైన వ్యాపారమును జరగదు. (ఆ. ప్రె.)

కాపిని నదివరదలు

మై సూ రు, 28 జూలై:—మైసూరు రైల్వే ట్రాఫిక్ మేనేజరు తం. తి:—మైసూరు నంజన్ గాడు పెన్షనుమీద కాడ కోలా నంజన్ గాడు ప్రేమనలమధ్య కాపినినది వరదలుగా నుండుటచే రైలుబండ్లు నంజన్ గాడువరకు పోక పం తెదగ్గరనే ఆగిపోవును. (ఆ. ప్రె.)

మైసూరు జూలై 28:—మైసూరు రైల్వే ట్రాఫిక్ మేనేజరు తం. తి:—

మైసూరు ప్రేమన ప్రదేశము కొట్టుకొనిపోయినది

వరదలచేత మైసూరు ప్రదేశము కొట్టుకొనిపోవుటచే బిడారా పిమెగాల మధ్య రైల్వే నడువదు.

నంజన్ గూడ్ కడకోలామధ్య కాపినినది తెనమిడి లైను కొట్టుకొని పోవుటచే కడకోలా నంజన్ గూడ్ పట్టణముమధ్య రైల్వే నడువదులేదు. లైను యెప్పుడు వేయబడునదియు తెలియదు. (ఆ. ప్రె.)

సే లం

కొమరపాలయం మునిగిపోయినది

స దీ ప్ర వా హ ము లో

శివములు కొట్టుకొనిపోవుచున్నది

సేలం, జూలై 24:—భవానిలో నీరు తిరిగి పొంగి నది. ప్ర వా హ ము మ హా వే గ ము తో పో వు చు న్నది. కొ మ ర పా ల యా గ్రా మ ము లో ని ప్రజలకు తిరిగి ఆపాయముకలిగినది. వీధులలోనికి 10, 12 అడుగులకును వచ్చినది. నది వేగమువలన బోట్లు తలకిందులగుచున్నవి. శివములు ప్రవాహమధ్యమున తేలిపోవుచున్నవి. భవాని పట్టణ తహసీల్ దారు ప్రజలను పట్టణమువిడిచి పోవలసినవిటాం టాం వేయించినాడు. చాలమంది యారోడ్డు సేం శంకరికి గొనిపోబడిరి. భవానిదగ్గరనున్న గోపిచెట్టి పాలెమునకుగూడ వడతాకిడి తగిలినది. (ఆ. ప్రె.)

ఈరోడ్డువద్ద కావేరివం తెనలో పగులుకనబడినది

సేలం, జూలై 25:—భవాని వరదలచేత కావేరిలో నీరు రెండడుగులు పెచ్చినది. కొల్లెగోలునుండి వచ్చినవార్తలను ఘాటు మీద బాగుగా వర్షించుచున్నదనియు నీరు పెచ్చుచున్నదనియు తెలియుచున్నది. భవాని యారోడ్డులలో గొత్తవర్షము కురిసినది. ఈరోడ్డువద్ద కావేరివం తెనలో పగులుకనబడినది. 50 ఏ స్రంథముయొక్క జాయింట్లు కొట్టుకొనిపోయినవి. పి. డబ్ల్యూ. ఇన్ స్పెక్టరు గో విందస్వామి అయ్యునుగారు ఆ ప్రదేశమునకు పోయి పం తెనను గ్రహించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. భవానిలో నీరు పొంగుచున్నది.

తిరుచనాపల్లి

తిరుచనాపల్లి, జూలై 25:—మైసూరులో నున్న భగిరి వద్దనున్న భవానీవద్ద నీరు 24, 22 అడుగులు వచ్చినదని తెలియుచున్నది. కావున కావేరికి యింకను వరదలు వచ్చునని భయ మగుచున్నది.

క్రీరంగములో బియ్యమును కిరసనాయిలును ఆసలు భరతే అమ్మటకు యేర్పాట్లు చేయబడుచున్నది. ఎంగళవారము నాడు యేర్పాటైన సహాయసంఘమువారు పనిని ప్రారంభించిరి.

తిరుతొంతనిగట్టు తెగునట్టున్నది

వారయూరువద్ద నున్న తిరుతొంతని గట్టు తెగునట్టున్నది. కూలిపోయిన కొలుయాను వం తెనవద్ద బోటునర్వీసును పెట్టుట ను కాంక్షను చేయవలసినదని జిల్లా బోర్డువారు ప్రభుత్వమువారి నడిగియున్నారు. చెన్నపురినుండి వచ్చుతపాలు యారోడ్డు కరూరు కుళితల గుండా తిరుచనాపల్లి చేరి అచ్చటినుండి మన ప్పైకి మోటారుమీద పోవుచున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

మ ద రా సు

మాయవరం తంజావూరులమధ్య నేటినుండయు

బండ్లు సరాసరి నడుచును

చెన్నపురినుండి పీయాల్వరకు మాత్రమే

రైలుబండ్లు సరాసరిపోవును

సోతండి త్రేళ్ళ చెన్నపురివిజనులు నూపర్నెం టు యిట్లుచెప్పుచున్నాడు. మాయవరము తంజావూరుల మధ్య ముఖ్యమార్గముచే నేడు (25 జూలై) 8.40 నిమిషములనుండియు రైలుబండ్లు సరాసరి పోవుటకు ప్రారంభించినవి. చిదంబరం మాయవరముల మధ్య బండ్లు సరాసరిగా యెప్పుటినుండి నడుచునో తెలియదు. కాని నేడు సాయంకాలము 5 గంటలనుండియు చెన్నపురినుండి పీయాల్వరకు వయదీర్వర కోయిలు మాయవరముల మధ్య రైల్వే పోవుటకు మార్గము అపాయకముగానున్నది. (ఆ. ప్రె.)

బెసెంటుగారి ప్రజాహిత సేవను

కొనియాడుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్రీవార్త)

లండన్, జూలై 25:—50 ఏండ్లనుండి బెసెంటుగారు చేసిన ప్రజాహిత సేవను కొనియాడుచు గొప్ప కథ మేజరు గ్రాహం పోలుగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. విల్లింగ్ డన్ ప్రభువు మద్దతుతో హాల్లేస్ ప్రభువు బేడెన్ పబ్లికార్లు సభకు పోలేనందులకు క్షమాపణచెప్పి ఆ మేసేవను కొనియాడుచు లేఖల నంపిరి. మార్గరెటు బాండ్స్ ప్లిగారు ఈ 'మహానుభావురాలి' గొప్పసేవను కొనియాడిరి.

బెసెంటుగారు ఇతరులకు ప్రబోధమును గలుగజేయు శక్తి ఆమెనుజూచిన అందరకును కార్యదీక్షయు ఉత్సాహమును గలుగును. ఆమె నిరాశలన్న ఎన్నడును ఎరుగదు. ఇతరులకు ఆశను నిరంతరము గలుగజేయును అని ల్యాన్సెట్స్ బీగారు ప్రశంసించిరి.

క్రీనివాస శాస్త్రీగారు గూడ బెసెంటుగారిని గూర్చి కొనియాడిరి.

బెసెంటుగారి ప్రత్యుత్తరము

నేటియువకులు భావికామున జేయవలసిన గొప్ప కార్యము లెన్నియో గలవు. వాటిని పూర్తిజేయవలసియున్నదని ఈయవకులు గ్రహింపవలెనని బెసెంటుగారనిరి.

విందు

భారతసమస్యలయందు సామర్థాతిగల కార్మికపార్లమెంటుసభ్యులు శాస్త్రీ బెసెంటుగార్లకు కామన్సుభలో పిట్టెలుపువించి దొంగిరి. ల్యాన్సెట్స్ బీగారు అధ్యక్షతను వహించిరి. ప్రముఖులగు భారతీయులు బ్రిటిషు ప్రముఖులు చాలమంది వచ్చిరి. ఆలివిజురుప్రభువు రిచర్డ్స్ ముఖ్యప్రభువు హోపుసింప్సన్ గార్లు వచ్చిరి.

ల్యాన్సెట్స్ బీగారు

భారతీయులు తమ రాజ్యాంగ నిర్మాణమును తమ పరిస్థితుల కనుకూలముగ తయారుజేసుకొనుటకు అంగీకరింపవలెననిరి. దీనిని ఆలస్యముజేయకుండ జేయవలెననిరి. క్రీనివాస శాస్త్రీగారు ఆధినివేత భారతీయ పరిస్థితులను లీకవిమను నివేదికమును, సంస్కరణములను గూర్చి ప్రస్తావించి వివరించుటకు ముందుగానే మేల్కొని సంస్కరణములను అభివృద్ధిజేయవలెననియు ఇది జరుగవలసియు వ్యక్తించిరి.

వెస్టుమినిస్టరులో ప్రవేశపెట్టుటకు భారతదేశ రాజ్యాంగచట్టమును 1925 కే తయారుచేయగలుగుమని బెసెంటుగారనిరి.

భారతదేశ వ్యవహారములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్రీవార్త)

లండన్, జూలై 25:—భారతదేశ విషయములను గూర్చి చర్చించుటకు కార్మికసభ్యులు ఈవారంతయు స్కిల్ గారి యధ్యక్షతక్రింద మద్దతుగాగారి కలిసికొనెదరు.

దాసుగారు ఇంగ్లాండుకు వచ్చుట

ఇండియా కార్యాలయమువారికి ఆలివియరు ప్రభునకు ఇష్టమే

మాంచెవ్వరు గార్డియను పత్రికాభిప్రాయము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్రీవార్త)

లండన్, జూలై 25:—దాసుగారి ఇంగ్లాండు ప్రయాణమునుగూర్చి మాంచెవ్వరు గార్డియనుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:

ఆలివియరు ప్రభునకును ఇండియా కార్యాలయమువారికిని దాసుగారు ఇంగ్లాండుకు వచ్చుట ఇష్టమే. కాని ప్రస్తుత పరిస్థితులందేని చాలకాలము దాసుగారు బెంగాలునువడలి ఇంగ్లాండులో ఉండుటకు ఒప్పుకొనునా? స్వరాజ్యవాదులు ప్రోత్సవములను ఎత్తుచున్నారని మనము నిశ్చయముగ అనవచ్చును. ఇండియాలో చాలమంది భారతీయులును, దాసుగారు గూడ దాసుగారినిగూర్చి ఆలివియరు ప్రభువు చేసిన క్లాసునకు ఆశ్చర్యపడెదరు.

దాసు రెండవగాంధీ

దాసుగారు రాజకీయములందు నిష్కలంకప్రవర్తనగలవాడు. న్యాయమార్గము నవలంబించువాడు పాపభీతి, దైవభీతిగలవాడు. కీలమునం దాగాంధీగారితరువాత పరమ కాంతస్య భావుడని ఆలివియరు ప్రభువునుతించుటచే భారతీయులు చాలమంది ఆశ్చర్యము జెందెదరు. గాంధీగారు 20 ఏండ్లనుండి జాతీయవాదుల ఆందోళనయందు పనిచేయుచున్నారు. ఆతడు న్యాయవాది. రాజకీయజేత.

కమ్యూనిస్టుల వసతిగృహము బెజవాడ

బెజవాడలో నిర్మింపబడుచున్న కమ్యూనిస్టుల వసతి గృహమునకు గది 1 కి రు 500/-ల చొప్పున లోగడ 37 గదులకు విరాళముల నొసగిన ధర్మశీలర నామములను లోగడ వార్తాపత్రికలందు ప్రచురింపబడియుండుట చదువు తెరిగియేయున్నారు. ఈదిగవ తప్పిల్లుప్రకార మిటీవల 18 గదులకు నొసగబడిన విరాళములను వందనములతో నందుకొనుచున్నాము.

Table with 3 columns: Donor Name, Amount, Total. Includes entries like '1 గోగినేని సూరయ్య సన్మవారు', '1 సూరెడ్డివారి పుట్టుబడువారు', etc.

Table with 3 columns: Donor Name, Amount, Total. Includes entries like '18 మొత్తము', '37 లోగడ ప్రకటించిన గదులకు', etc.

50 మొత్తము. విరాళముల మొత్తము రు. 25000 వసతిగృహము కలపవని పూర్తిఅయి కప్ప లాడబడుచున్నది. ఇదివరకు ఐదుగురు యివ్వనివారు వెంటనే తమ చందా ధనమును యిప్పించుటకును, నూతన విరాళముల నిమిత్తము నితరుల ప్రోత్సహించుటకును కోరుచున్నాము. కోవెలమూడి గోపాలకృష్ణయ్య, ప్రసిద్ధింట్లు, కమ్యూనిస్టుల సహాయసంఘము, బెజవాడ.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 వ సం॥ జూలై నెల 25-వ తేది

శుక్రవారము

లండనునభ: ప్రాన్సువైఖరి

నవ్వనాహార సమస్యనుగూర్చి లండనునభలో మిత్రమండలివా రాలోచించుచున్నారు. నిర్ణయ మేమిజరుగునో ఇంకను తెలియలేదు. కాని ప్రాన్సు సందుమాత్రము వార్త లెప్పటికప్పుడు జేరుచున్న టలు గనుపించును. ప్యానినుకత్తికలు మొత్తము మీద ఆగ్రహమునుజూపుచున్నవి. క్రెంచి ప్రధాన మంత్రి యగు హరియటుగానిని ఇంగ్లీషువారు టోపీ వేసిరిని దెలుపుచున్నది. జర్మనీని మరల లేవకుండ నణగదొక్కవలయునని దలపెట్టిన పాంకేరుప్రభృ తులకు, సమాధానము రుచించునా? రూరును తాత్కాలముగ నాక్రమించి ప్రాన్సులో జేర్చుకొన వలయునని దలపెట్టినవానికి, ఎన్నటికయినను రూరు ను వదలిపెట్టవలసివచ్చుట కష్టముగ దోవదా? కాని క్రోధపూరితముగ ప్రతిపాదనలవలన నేమి ప్రయోజన ముండును? ఎంతబలవంతురాలయినను, యద్ధ విజయగర్వ మెంతప్రబలియన్నను, ప్రాన్సు దేశము ప్రపంచమునంతను ధిక్కరింపజాలదు. జర్మ నీతోనయినను, సఖ్యముతో మెలగకతీరదు. తాత్కాలికోదేశము తగ్గినపిమ్మట, తనశక్తిని పరులశక్తిని గుర్తింపవలసి వచ్చును. హరియటుగారు పాంకేరు గారివలె తీవ్రవాదులు గారు. మిత్రమండలిని ధిక్కరించి, తా మొంటరిగ చర్యదీసికొనగల మని తలచుట లేదు. అందుచే మిత్రమండలితో కలిసినకాని జర్మనీని దాకిదెచ్చుటకు వీలులేదని వీరు తలచి యుండును. వీరు సలిపిననేర విడిచే. ఇందుకొరకు ప్రాన్సునందలి పాపంపవాదులు హరియటుగారిని దూషించుచున్నారు. వీరిదూషణలను లక్ష్యపెట్టక హరియటుగారు తమధర్మమును నెఱవేర్చుట లాభకరము.

ప్రాన్సుయుద్ధములో విజయమునుగాంచినను, దాని ఫలము ననుభవించలేక బోయినది. కారణ మేమి? జర్మనీపై పగసాధించుటకై తన శక్తి సంతను ధారబోయుటయే ముఖ్యకారణము. మిత్రుల హితమును గూడ నిరాకరించుటచే, ప్రాన్సు ఏకాకి యయ్యెను. నవ్వనాహారము నున్న యయ్యెను. బంగారపు గుడ్ల బెట్టిన బాతుకథవలె, జర్మనీ నొక్కమారుగ విచ్చిన్న మొనర్చి రూరు గనులలోని ధనరాసుల నన్నిటిని ఒక్కమారుగ దీసికొని పోవుటకు ప్రాన్సు నిశ్చయించెను. కాని జర్మనీ యథోగత్యం దుండ, ధనరాసులుమాయ మయ్యెను. జర్మనీ జీవించి ఆభివృద్ధి గాంచుచున్న గాని, నవ్వనాహారమును రాబట్టుటకు వీలులేదను నత్యమును, సూక్ష్మగ్రాహులగు ఇంగ్లీషువారు గుర్తించిరి. కాని పాంకేరుగారు కనిపెట్ట లేక బోయిరి. హరియటుగారి సంగతిని గ్రహించినటుల దోచును. జర్మనీని పునరుద్ధరించుటకు మార్గమేమి?

జర్మనీ కప్పిచ్చి, మరల తలయెత్తుట కవకాశమియ వలయును. నాలుకోట్ల సవరనుల ఋణము నిచ్చుటకు, బ్యాంకుల లంగీకరించిరి. కాని ప్రాన్సు తన తీవ్రనిర్బంధ పద్ధతిని వదులుకొనిన గాని, అప్పిచ్చు వారు ముందుకు రారు. జర్మనీని కృశింపజేసిన, మరల ఋణము దీర్చుటకుగాని, నవ్వనాహారము నిచ్చుటకు గాని శక్తి గలుగదు. బ్యాంకులకు విశ్వాసము గుదురకున్న మొదటికే నష్టము వచ్చును.

ఈకారణముల నన్నిటిని యోచించియే, హరియటుగారుసమాధానమునకు వచ్చియుండును. కాని, క్రోధపూరితులగు వారు వివేకమును కోల్పోవుట సహజము. నాలుకోట్ల ఋణము లేకున్న మానె, ప్రాన్సు తన పట్టుదలను విడనాడగూడదని, పెటిట్ పాలెనుషత్రిక గగ్గోలు బెట్టుచున్నది. అమెరికా దేశము యూరపు వ్యవహారములలో బ్రవేశింప కున్నను, జర్మనీకి ఋణమిచ్చుటకు మాత్రము సిద్ధముగనున్నది. పాశ్చాత్యదేశములలో కల్ల సంపదతో తులదూగుచున్నది అమెరికాయని జెప్ప వచ్చును. యూరపియను కలహములు అమెరికా సంపదను వృద్ధిజేయుచున్నవి. ఇంతవరకును ఏమని జరిగినను, జర్మనీతో యోచింపకుండనే జరుగు చున్నది. మిత్రమండలివారు తమలో తామలో చించుకొని అంత్యనిర్ణయమును మాత్రము జర్మనీకి దెలుపుట యాచారమయ్యెను. ఇందువలన, ఎప్పటి కప్పుటికి వ్యవహారము విఫలమగుచుండెను. ఈ మారును అట్టి సంకుచితమగు పద్ధతియే అవలంబింప బడినది. మిత్రమండలియు జర్మనీయు గలిసి యోచించుచో, అనుకూలనిర్ణయము తప్పక సిద్ధించును. అందుకు మారుగ అంత్యసందేశముల నిచ్చుటవలన, తాత్కాలికోదేశమును తొలగించు కొనుటకు జర్మనీ సకేయనినను, పిమ్మట తన వాగ్దానమును చెల్లించలేక బోవుచున్నది. జర్మనీని లండనుకు రమ్మనమని, ఇప్పుడు కబురు పంపినటుల దెలియుచున్నది. జర్మనీ ప్రతినిధి రాగనే, మిత్రమండలివారి నిర్ణయము నంగీకరింపుడు, లేనియెడల శిక్షించెదమని బలుకవచ్చును. ఇట్టియవస్థకు లోనగుటకు జర్మనీ యిష్టపడినటుల దోచదు. కొన్ని అనుకూల మగు షరతులు తమకు గావలయునని జర్మను ప్రతి నిధులు కోరెదరట. వెనుకటి సమావేశములవలనే లండనుసమావేశముగూడ తీర్మానములతోను బెదరింపులతోను అంత మొందునో లేక అనుకూలఫలిత మేమయిన గలుగునేమో చూడవలయును. అమెరికారాజ్యాంగమంత్రియగు హ్యూజెస్గారు ఇంగ్లండుకు వచ్చుటజూడ, అమెరికాపట్టుదల జూపుచున్నదని ఎంచవచ్చును. లండను సమావేశమునందు అధినివేశరాజ్యములతోబాటు హిందూదేశము గూడ ప్రాతినిధ్యము వడసెనని, మాకు జేసిన ప్రత్యేకతంతివార్త దెలుపుచున్నది. కాని, హిందూ దేశమున కిందువలన ఎక్కుడులాభము గలుగునా? హిందూదేశప్రతినిధి భారతీయుడు కాడు. నానారాష్ట్రసంఘమునం దేమి, వాషింగ్టను సమావేశమునం దేమి, లండను సమావేశమునం దేమి, హిందూదేశమునకు స్థానమొనగబడెనుగానిప్రయోజనము ఏమాత్రము లేకున్నది. హిందూదేశము నకు అంతరంగిక స్వాతంత్ర్యము లేనిది, వెలుపల

నెట్టి కృత్రిమగౌరవముల నొనగన నేమిలాభ ముండును? ప్రాన్సురక్షణకుగాని, జర్మనీ పునరుద్ధరణమునకుగాని, స్వలాభప్రాప్తికిగాని, హిందూదేశము తన స్వంతశక్తి నుపయోగించి తోడ్పడలేని నిస్సహాయసిథిలో నున్నది. అట్టిసిథిలో హిందూదేశము నకు ప్రాతినిధ్య మొనగబడెనని ప్రపంచ మంతటను ప్రకటించిన మాత్రాన, సంతసించువారుండబోరు.

నేషనల్ ఫండు, పారిశ్రామికసంఘము

ఈసంఘము 1906 వ సంవత్సరమున స్థాపింపబడి కొంతకాలము బాగుగ పనిజేసినను, నేడు కళా విహీనమై వెలయుచున్నది. ఇందుకు చెన్నపురి పౌరులు గర్వపడజాలరు. కీర్తి శేషులగు జి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి సంకల్పము సీడేర్చుటకు, చెన్నపురి వెనుదీయుట శోచనీయము. 1922 సంవత్సరము నివేదిక మిగుల నిరుత్సాహకరముగ నున్నది. నిర్జీత సంఖ్య రాకపోవుటచే వదునాల్గుసభలు నిలిచిపోయె నట. ఈ సంవత్సరమున, మదరాసు ఆయుర్వేద కళాశాలలో విద్యనేర్చుకొనుటకొకరిని, నిక్టోరియా జూబిలీ టెక్నికల్ ఇన్స్టిట్యూటులో శిక్షణబడయుట కింకొకరిని విద్యార్థివేతనము పదిరూపాయలచొప్పున నొనగబడెను. విద్యార్థి వేతనముల బడసినవారు, విద్య పూర్తియై ఉద్యోగములను స్వీకరించిన పిమ్మటగూడ, తాముదీసికొనినసామ్యును చెల్లించుట లేదని కార్యనిర్వాహకులు వగచుచున్నారు. 1922 సంవత్సరమున దీవానలివాడు 169 లు మాత్రము వసూలగుట, ఏమాత్రము సంతృప్తికరముగ గనుపింపదు. ప్రజల ఉపేక్షాభావమున కిది నిదర్శనమని చెలుపబడినది. కాని, యీ సంఘము వారు శ్రద్ధతో పాటుబడుచున్నచో, ప్రజలును ఎక్కుడు సహాయము జేసియుండురు. నీలిరంగును తయారుజేయుటకు, యీ సంఘమువారు వేయి రూపాయలను ఖర్చుపెట్టిరి. కాని ఫలము లేక బోయెను. పెద్దవా రీయవలసిన మొత్తము లింకను చేరలేదట. ప్రజలు పూర్వమువలె తోడ్పడుట లేదనియు, ఇతర యుద్యమములు వారిదృష్టి నాకర్షించుచున్నవనియు, నివేదిక దెలుపుచున్నది. ప్రజలను నిందించుటకుమారుగ, కాలానుసారముగ యీసంఘమువారు తమ పద్ధతులను మార్చుకొనుట యుక్తము. వీరికి గల ద్రవ్యమత్వము. గొప్పపరిశ్రమలకు వీరు తోడ్పడుట దుర్లభము. కాని రాటములను కొని చెన్నపురిలో వ్యాపింపజేయుచో, ప్రజల కమూల్యముగు సేవజేయగలరు. గాంధీ మహాత్మునికి ప్రయత్నముల కెంతయినను తోడ్పడగలరు. వడుకుడు, వడుకుడు అని, గాంధీమహాత్ముడు దక్షిణదేశ ప్రజలను ప్రత్యేకముగ హెచ్చరించుచున్నాడు. ఇట్టి సంఘములు స్వల్పమూల్యమును వెచ్చించి, కద్దరు నిర్మాణమునకు విశేష ప్రోత్సాహ మొనగగలవు. చెన్నపురి కద్దరునిర్మాణము విషయమున, చాల వెనుకబడియున్నది. ప్రధాన పట్టణమున కుండవలసిన ప్రాముఖ్యమును కోల్పోయినది. చెన్ననగరమునకు గలిగిన కళంకమును పోగొట్టుట కన్నిసంఘముల వారును మనఃస్ఫూర్తిగ తోడ్పడుట యుక్తము.

అశాంతి : నిజకారణము

దేయిలీ మెయిలుపత్రికకు వ్రాయుచు, హిందూదేశము అను దినము బీదదగుచున్నదని, ప్రజల అసంతృప్తికి నిజకారణము నెవరును బహిరంగముగ చెలువరనియు, హిందవ దాడిద్యమును రుజువు చేసెడి సంగతులను ప్రభుత్వము వారు బయట పెట్టరనియు, సర్. శంకరన్ నాయరుగారు చెలిపిరి. శంకరన్ నాయరుగారు ఇండియా ప్రభుత్వ సభ్యులుగనుండిరి. ప్రభుత్వపు వైఖరి వారికి చక్కగ చెలిసియుండును. ఆరిక సభ్యులగు సర్ బేసిల్ బ్లాక్టెట్టుగా రిటీవల చెలిపిన సంగతులు శంకరన్ నాయరుగారి ఆరోపణను బలపరుచుచున్నవి. పన్నుల విషయమై తమకు విచారణ గావలయును గాని, ఆరిక విచారణ యక్కరలేదని, వీరు స్పష్టపరచిరి. బ్లాక్టెట్టుగారికి డబ్బుగావలయునట, అందుచే ప్రజలపై నెంతవరకు పన్నులను విధింపవచ్చునో కనుగొనవలయునని, వీరు గోరుచున్నారు. ప్రజల ఆరికనిస్థితి కనుగొనకుండ, పన్నుల సంగతి నెలుల నిర్ణయింప వీలగునో దేవునకే ఎరుక. ఇందుకు సంబంధించిన వివరములను ప్రభుత్వమువారు కనుగొన బ్రయత్నింపరని, నాయరుగారు చెలుపుట అతిశయోక్తిగాదు. ఒకవేళ చెలిసినను వారాసంగతిని వెలిబుచ్చుట లేదని, నాయరుగారే చెలుపుచుండు, సందేహింప బనిలేదు. శంకరన్ నాయరుగారిక్కసంగతిని మరచిరి. హిందూదేశదాడిద్యము సర్వానరములకుమూలమగుచున్నదనిగ్రహించియే, గాంధీమహాత్ముడు తన్నివారణ ప్రయత్నములను కావించెను. తిండికిని బట్టకును వెతుకుకొనకుండు నటుల జేయుటకు, మహాత్ముడు ప్రజలకు సులభమును సాంప్రదాయ సిద్ధము నగు మార్గమును బోధించెను. అట్టిస్థితిలో, అశాంతికి ముఖ్యకారణము నెవరును చెలుపలేదనుట సరిగాదు. మహాత్ముని ప్రయత్నములకు శంకరన్ నాయరుగారు తోడ్పడుటకు మారుగ, వారిపై ధ్వజమెత్తిరి. ప్రభుత్వమువారితో చేతుల గలిపిరి. ఇప్పుడయినను, శంకరన్ నాయరు గారు సరియగు మార్గము నవలంబించి, మహాత్మునకు తోడ్పడరా?

దాసుగారు: ఆంగ్ల దేశ ప్రయాణమునకు కారణమేమి? చిత్తరంజనదాసుగారు ఆంగ్లదేశమునకు వెడలెదరను వదంతి వ్యాపించియున్నను, నిశ్చయవర్తమానము ఇండియానుండి తెలియలేదు. కాని, అప్పుడే కామన్వెల్థలో ప్రశ్నల నడుగుట విధిత్రిము. కలనల్ హోవర్డు బ్రిగారి విషయమై ప్రశ్నింపగ, దాసుగారికి ప్యాసుపోర్టుల నిచ్చిన సంగతి తమకు చెలియదని రిచర్డుగారు బదులు జెప్పిరి. ఇంతటితో నూరుకొనక మరియొక ప్రశ్న యడుగబడెను. ఆలివియరు ప్రభువుగారు ఇంకొక లేఖను వ్రాసిరా, దాసుగారు ఇంగ్లండుకు వచ్చుట కిదియే యనుకూలసమయమని పారమూరు ప్రభువుగారు కబురు పంపిరాయని యడుగగ, తమ కా సంగతియు తెలియలేదని రిచర్డుగారు జెప్పిరి. దాసుగారు ఇంగ్లండు వెడలుటకు కారణ మేమి? అధికారులు వీరితో సంప్రతించెదరా? లేక వీరు అధికారులను నమ్మింపదలచిరా? ఆంగ్లదేశాభిప్రాయమును వీరు ప్రోద్బలపరుపనెంచి

ఆంధ్రుల గాంధీమహాత్ముని వ్యూహానిధి

లక్షరూపాయలు నమర్చింపవలెను

25.7.24

యథాశక్తిని తోడ్చుడు

ఇదివఱకు మొత్తం 44204-8-7

ఇదివఱకు మొత్తం రూ. 20380-14-11

కారాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు

మంతులుగారికి చేసిన వసూలు

పుణ్యానిధికి సామ్యునుబంపు చిరునామా: కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబుకెట్టిపేథి, మద్రాసు

రా? శాస్త్రప్రభృతు లేమి, లజపతిరాయగారేమి, విఫలమయినతావులందు, దాసుగారికి జయముగలుగునా? ఈ ప్రశ్నలుదయించుట సహజము. నిజవర్తమానము త్వరలో వెలువడునని తలచెదము.

పై వాక్యములను వ్రాసినపిమ్మట, దాసుగారికిని, వారి సతికిని ఇంగ్లండుకు బోవుటకు ప్యాసుపోర్టుల నిచ్చరనియు, ఆగస్టుమాసపుమధ్యను వారు లండనుకు పయనమయ్యెదరనియు, చెలిపెడి అసాధారణమైనట్లు తంతివార్త జేరినది.

బెంగాలు శాసనసభ

బెంగాలు శాసనసభ ఆగస్టు 26 వ తేదిన గూడునని ప్రకటించబడెను. కడచిన శాసనసభలో సప్లి మెంటరీ గ్రాంటును ప్రవేశపెట్టి ప్రభుత్వము వారు తమ యిచ్చను నెఱవేర్చుకొనుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని, కలకత్తా హైకోర్టుజడ్జిగారి తీర్పువారి ప్రయత్నముల నాటంక పరచెను. శాసనసభను నిలిపివేయవలసి వచ్చెను. ఈ లోపుగ ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నూతన నిబంధనను నిర్మించి. సప్లి మెంటరీ డిమాండు నెప్పుడయినను కోరవచ్చునని శాసించిరి. అందుచే హైకోర్టువ్యాజ్యములు రద్దయ్యెను. మరల శాసనసభ జరుగుతేదిన ప్రభుత్వమువారు ధైర్యముతో నిర్ణయించిరి. ఈమారు, సప్లి మెంటరీ డిమాండును వారు ప్రవేశ పెట్టెదరనుటకు సందియములేదు. శాసనసభవారు మరల దీనిని నిరాకరించిన, గ్రాంటును మరల పునరుద్ధరించుటకు ప్రభుత్వమువారి కధికారము గలదు. లేనియెడల, పీలుప్రభువు గారును ఆలివియరుప్రభువుగారును సూచించిన రీతిని, ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలను రిజర్వుడు శాఖలలో జేర్చి, సంస్కరణములను తాత్కాలికముగ రద్దుజేయ వచ్చును. బెంగాలు గవర్నరుగారు సిమ్లాకు బోయి రాజప్రతినిధితో సంప్రతించెదర. ఈ విషయమై ఉభయములు గట్టి నిర్ణయము గావించి, శాసనసభకు గుణపాఠము నేర్పబ్రయత్నింపకమానరు.

బెదరింపులు

ఆలివియరు ప్రభువుగారిని కన్వేట్టిపు పత్రికలు బెదిరించుచున్నవి. ఇండియామంత్రి ఇదవి నుండి లేచి పొమ్మని, దేయిలీ మెయిలు పత్రిక హుకుము నిచ్చెను. సంస్కరణ విచారణ, సరిహద్దులను దాటుకుండునటుల జేయవలయుననియు, లేనిచో దానిని అసలే నిలిపివేయవలయుననియు, సంస్కరణములను మార్పుట ఏమాత్రము గూడదనియు, "సాటర్లే రివ్యూ" పత్రిక భయ

పెట్టుచున్నది. ఫలిత మింతకన్నను భిన్నముగ నుండదు. ఆలివియరు మంత్రిగారు మాటలలో కొంత మృదుత్వము జూపినను, కార్యములలో నేమాత్రము ముందుకు బోరని యూహింపవచ్చును. కన్వేట్టిపు పత్రిక లందుచే లేనిపోని యలజడి జూప నక్కరలేదు. కారములు మిరియములు నూర నక్కరలేదు. లేబరుపక్షము ద్వారా మహాద్యుగ్యము చేకూరునని హిందూదేశమాశండుటలేదు. సంస్కరణవిచారణ మను ఎరను జూపినమాత్రమున, ప్రజల స్వరాజ్యసంకల్పము సడలుట దుర్లభము.

అసత్యవార్తలు

అసత్యవార్తలను తయారుజేయుటలో, యూరపియను విలేఖకులు దిట్టలు. ఆధారమున్నను లేకున్నను అభూతకల్పనల గావించుటకు వీరు బూనుకొందురు. పత్రికలలో గంధగోళము జేయుటయే వీరి ముఖ్యోద్దేశ్యము. యూరపియను సంగ్రామ మారంభమయిననాటినుండియు, యిట్టి నీలివార్తలు తరుచుగ వెలువడుచున్నవి. గాంధీమహాత్ముడు ఇటలీకి బోవుననియు, మూడువారములపాటు అక్కడ నుండుననియు, హోటలులో బసకుగూడ వ్రాసిననియు, స్టేట్సుమనుషత్రిక కేమి, ఇంగ్లీషుమెను పత్రిక కేమి వార్త జేరెను. ఈవదంతినిగూర్చి మహాత్మునకు చెలుపగ అతడు నవ్వెననియు, ఇయ్యది నిరాధారమని జెప్పెననియు, హిందూపత్రికకు స్వకీయవిలేఖరి చెలుపుచున్నాడు. మహాత్ముని దేహము స్వస్థగాంచుచున్నటుల తెలియుచున్నది. ఈ విషయమై ప్రజలందోళనపడక, స్వధర్మమును నిర్వహించుట శ్రేయస్కరము.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఆంధ్ర మహాజన సభలు

1924 సెప్టెంబరు 6, 7, 8 తేదీలయందు చెన్ననగరమున జరుగును

చెన్నపుర ఆంధ్ర మహాజనుల కొక కలెక్షన్

ఇట్టిమహాసభల ద్వితీయముగ నిర్వహింపవలెనన్న ధన సహాయ మధికముగ గావలసియుండును. అధమపక్షము 1000 రూపాయలైన ఉండిననే సభలు విజయవంతములు కాగలవు. కనుక దేశాభిమానులగు చెన్నపురి ఆంధ్రులెల్లరు సన్మాన సంఘమునచేరి, ధన సహాయమును చేయ బ్రాధితులు. సన్మానసంఘ సభ్యులకు రుసుము రీ రూపాయలు మాత్రమే. సన్మానసంఘసభ్యులుగ జేరగోరువారు ఈదిగవ చిరు

నామాకు దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును. దరఖాస్తులు సాదా కాగితములపై వ్రాయవచ్చును.

వాలంటీరులు కావలయును

ఈ మహాసభలను జయప్రదముగా జరిపించు బాధ్యత చెన్న పురి ఆంధ్రయువకులపై నాధారపడియున్నది. ఈ సభల కాంతియుతముగ నడిపించి దిగ్విజయము గాంచవలయునన్న విచ్ఛికభట (వాలంటీరు) యువకుల నేనత్యవసరమైయున్నది. ఈ చెన్న పురిము రాజధానినగరమైనందున ఆంధ్రదేశమునుండి ప్రతినిధి ప్రేక్షకులు అధికసంఖ్యాకులుగ వచ్చెదరు. వీరి సేవార్థము కనీసము నూరుమంది విచ్ఛికభటులైన కావలసియున్నది. దేశసేవతత్పరులగు చెన్న పురి ఆంధ్రయువకు లెల్లరు విచ్ఛికభటులుగాచేరి ఆంధ్రమాతాశీర్వాదమునకు ప్రాశ్నలుగా ప్రార్థించునున్నాడు. ఈ దినమ సంతకముచేసిన నాపేర దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును. దరఖాస్తులు సాదా కాగితములపై వ్రాసి పంపవచ్చును.

అధ్యక్షనియోజనము

ఈ మహాసభలను అధ్యక్షనియోజక నూచలను తెలుపవలసినదిగా ఆంధ్రరాష్ట్రములోని మండలసంఘముల కన్నిటికిని ఈనెల 17 వ తేదీన ప్రత్యేక లేఖల వ్రాయుటయేగాక వార్తాపత్రికలయందును ప్రకటించియుంటిమి. ఒక్క తూర్పు కృష్ణామండల సంఘమువారు తప్ప తదితరసంఘములవారు రెవరును తమ నియోజనములను చెలిసియుండలేదు. గోదావరి, నెల్లూరు మండలములవారు గావించిన తీర్మానములను పత్రికలలో మాత్రము ప్రకటించిరేగాని మా కార్యస్థానమునకు లేఖములమున చెలిసియుండలేదు. వారు సదరుతీర్మానములను దయచేసి వెంటనే వ్రాతములముగ మాకు చెల్పవ్రాఖితులు. ఇతరమండల సంఘములవారును వారతీర్మానములను పత్రికలలో ప్రకటించుటతోనే విరమింపక మాకు లేఖలుగూడ వ్రాయవ్రాఖితులు.

గడ్చే రంగయ్యనాయుడు,
సన్మానసంఘ తాత్కాలిక కార్యదర్శి.
40/41 సిదారియార్ కోవిల్ పేట, బార్లిటవుడు, మదరాసు.

మండలములలో ఎలక్టిక్సు పంకాలు

దీ ప ము లు

జి. ఓ. నెంబరు 246 ఐ 14 7-1924

"చెన్న పురిరాజధానియందలి మండలములలోనిపట్టణములలో మున్సిసిపలు, లోకలుబోర్డులు ఎలక్టిక్సు దీపములను పంకాలను పెట్టించుకొన గోరినచో వారు సహాయమును కోరుదు దొరతనమువారికి దరఖాస్తులను పంపవలెను. పి. డబ్ల్యు. డి. ఎలక్ట్రిక్సుకాఖవారు ప్లానులను తయారుచేసెదరు. అందుకు వారికి నిబ్బందివ్యయము నిచ్చుకొనవలెను. పి. డబ్ల్యు. డి. కాఖవారే ఏర్పాటుచేసెదరు. బదుళ్లకొరకు దరఖాస్తులను పంపిన దొరతనమువారు బదులిచ్చెదరు" అని చెన్న పురి దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

చెన్న పురి హైకోర్టు

జడ్జి పదవి

జస్టిసు సర్. బి. ఎం. హుట్టూట్రుగారిని ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా నియమించినందున ఆస్థానమున బర్మా హైకోర్టులో జడ్జిగానున్న చౌ. జస్టిసు హెచ్. ఓ. సి. బిల్లిగారిని చెన్న పురిహైకోర్టు జడ్జిగా నియమించిరి. ప్రస్తుతము నెలపుమీదనున్న జస్టిసు ఓడ్డయ్యగారి స్థానమున మరెవ్వరిని నియమింపరాదు. (ఆ.ప్ర)

రాజకీయపరిసితులు

అనుసాంగగ్రంథము దేశభాంధవులచరిత్రము. ప్రస్తుత స్థితులు సాంగవిద్య, గాంధీగారి స్వీయచరిత్రము ఆరిసానరుల దేశభాంధవాభిమానము వెండియు నానావిషయములు సంక్షేపముగా జర్జింపబడినవి. ఈగ్రంథమును కలిపయడినములలో విద్యాప్రపంచమున కుచితముగా పంచిపెట్ట బడునగావున నాయుద్యమమునకు విద్యానిధులు తోడ్పడెదరుగాక.

మద్రాసు } పి. హెచ్. జగదీశచంద్రన్.
25.7-24 } సం 40 న్యూస్పేరు బార్లిటవుడు.

స్థానిక వార్తలు

పశ్చిమతీరపు పోస్టులుటపా:— మలవారులోని ఒలవకోట అవతల ఇంకను మెయిలు టప్పావసతులు మరల ఏ రృదనందున కల్లికోట, మెంగుపూరు ఆప్రాంతములకు రిజిస్టర్డ్ ఇన్స్ట్రుమెంట్లపాపై, మణిఆర్డులు ప్రస్తుతము పంపబడవు.

ఆర్యవై శ్యుల విండు:— మదరాసు శాసనసభకు వెనీ యజమానులు రా|| సా|| జి. వి. వరదరాజులశ్రేష్ఠిగారిని గౌరవించుటకై రేపుకనివారమురాత్రికి సాందర్యవహానందు ఆర్యవైశ్యకొండోటి జరుగును. ఆసాయంకాలముననే అచ్చట సంగీతకచేరిగూడ జరుగును.

దక్షిణాదికి తంతివార్తలు:— కొచ్చి, మంగుపూరు కల్లికోట, మున్నగుచోట్లకు తంతివార్త లింకను సరిగానేయట లేదు. చేరినను చాల ఆలస్యముగా చేరునుగాన తెలియపరచడమైన దని చెన్న పురి టెలిగ్రాఫు అఫీసునుండి నూపర్నెంటు గారు మాకువ్రాసిరి.

సింహళములుటపాలు:— దక్షిణ హిందూస్థానము- సింహళములనుండి చాల టపాకట్టలు క్రొత్త (తిరుచునాపల్లి-కులితై ఈకోడు) దారిని మెట్టుపాలెం మెయిలులో నేడుదయమున చెన్న పురి చేరెను. వరదలవలన నీకట్టలు వారము రోజులు కావేరినది కావల నిలచిపోయినవి. పిమ్మట మోటారు లో మట్టుదారిని కులితైనుండి మనప్పరిమారుగా తిరుచునాపల్లికి పంపి అటనుండి రైలులో యాకోడుకు చేర్చిరి.

రాకపోకలు:— బారిష్టరు జే. సి. ఆడము ఉదక మండలమునకును ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, మహబుద్దీను (బి. సి. ఎస్.) గార్లు బెజవాడకును బి. ఎస్. హెజుమడి బి. సి. ఎస్. గారు కడపకును కెప్టనుగడగిలి బి. ఎం. ఎస్. గారు బొంబాయికిని పానగల్లురా రా|| బి|| ఎస్. గోపాలస్వామి అయ్యంగార్లు తిరుపత్తురు అచట నేడు గ్రామపంచాయతీ సభ జరుగును. రేపుదయమున వారు మరల చెన్న పురికివచ్చెదరు) కు ను నిన్న రాత్రి మెయిలులో వెల్లిరి.

పండిత చతుర్వేది ద్వారకాప్రసాదశర్మ (ఆలహాబాదు హిందీసాహిత్య సమ్యక్సంకార్యదర్శి) టి. హెచ్. బ్రహ్మ (కలకత్తా యింజనీరు) లభితుల (రైల్వే నూపర్నెంటు), సర్ మహామదు హాబీబుల్లా హాబీబుల్లాసతిగార్లు నేడు దయమున చెన్న పురికి వచ్చిరి.

కల్నలురాసు (సి. వి. ఇ, ఓ. బి. ఇ. వి. ఎం. ఎస్, నెంటుజాను ఆంబ్యులన్సు చెయ్యెను) గారుగూడ నేడుదయమున వచ్చిరి. రా|| సా|| డాక్టరు యు. రామారావు (ఎం. ఎం. సి అసిస్టెంటు కమిషనరు) గారును మరిచాలనుందియు కల్నలు రాసుగారికి స్వాగత మొసగిరి. చెన్న పురి మండల ఆంబ్యులెన్సు సుభుమువారు గౌరవము నెరపిరి. కల్నలు రాసు గారు రెండురోజులు చెన్న పురిలోనుండి రేపురాత్రి హారాకు వెల్లిడరు.

కాగిత పరిశ్రమకు రక్షణ

టారిఫుబోర్డుయెదుట సర్ విలబీగారి సాక్ష్యము
సిద్ధా, 24 జూలై:—టారిఫుబోర్డు వారియెదుట టిట గూరు శేషర మిల్సువారి తరపున సాక్ష్యమిచ్చుచు సర్ వి. బి. కారిగారు దిగుమతిపన్నును నూటికి 15నుండి 25వరకు, హెచ్చించి కాగితపు పరిశ్రమ రక్షణనొసంగవలసినదని కోరిరి. పరిశోధనలవలన హిందూదేశములో విశేషముగా దొరుకు వెదురు నుండి వెదురుగుడ్డ ను తయారు చేయవచ్చునని తేలినదనియు, కొయ్యగుడ్డకును గడ్డిగుడ్డకును బదులుగా యీ వెదురుగుడ్డ నుపయోగింపవచ్చుననియు వెదురుగుడ్డ ప్రశ్నపై బోర్డువారు తమసాక్షులనాధారపడ జేయవలచిరని యీ పరిశ్రమకు రెండుసంవత్సరముల కాలము క్షుద్రాధి సోసంగవలెననియు మీరు చెప్పిరి. వార్తాపత్రికల సచ్చువేయు కాగితమును రక్షణపన్ను నుండి తొలగించిన అపాయకరమగు నని మీరు తెలిపిరి. ఏలయన, కొన్నిచోట్ల మంచినాణెముగల కాగితమునే వార్తాపత్రికల కుపయోగింతురు. వార్తాపత్రికల కుపయోగింపబడు కాగితములన్నిటిపైనను రక్షణపన్నును తీసివేసినట్లయిన రక్షణ యుద్ధేయమునకే భంగము కలుగును (ఆ. ప్రె)

హైకోర్టువార్తలు

బల్లారి సరసవివోదనిసభ

కార్యదర్శి కార్యములు-సభ బాధ్యత

నిన్నటి సాయంకాలము న్యా. దేవదాసుగారు బల్లారి సరసవివోదని సభకు సంబంధించిన యొకసివిలు అప్పీలులో తీర్పు చెప్పిరి. బల్లారి సరసవివోదని సభ నగర సివిలుకోర్టు తీర్పుపై హైకోర్టులో అప్పీలు చేసెను. బల్లారి వాస్తవు లగు డి. శేషచార్యులుగారు రెస్పాండెంటు.

శేసు సంవత్సములవి. ప్రతివాది భర్తనరం గోపాలాచార్యులుగారు సరసవివోదని సభకు కార్యదర్శిగనుండినపుడు సభకై 7.11.1917 నాడు ఒక ప్రామిసరీనోటు మీద ధనమును ఋణముపుచ్చుకొనిరి వడ్డీతోగూడ మొత్తము రూ. 1,860 లు కాగా వాది డి. శేషచార్యులుగారు నగర సివిలుకోర్టునందు దావా చేసిరి. 1917 వ సంవత్సరము క్రిష్టమను నెలవులలో మదరాసు విక్టోరియాహోను నాటకములకై పుచ్చుకొనినపుడు అద్దెనిచ్చుటకై 2 వ ప్రతివాది ఒకటవ ప్రతివాదిసభకై పుచ్చుకొనెను.

రెండవ ప్రతివాది సభకై ఋణమును పుచ్చుకొనలేదని యు, ఆ కార్యమునకు సభ సమ్మతించలేదనియు, అట్లు పుచ్చుకొనటకు కాగ్యదర్శి ధికారము లేకుండెననియు సరసవివోదని సభపక్షమున వాదించబడెను. నగర సివిలుకోర్టులో ప్రతివాదులపక్షమున, మాధవరావు, రామచంద్రరావు, శ్రీనివాసరావు గార్లును, సభాధ్యక్షుడు సి. హెచ్. గౌడుగారును విచారణ చేయబడిరి.

క్రిందికోర్టులో జడ్జి వాదిశేసును శమ్మెకు. ప్రతివాదుల సాక్ష్యము సరిగా లేదనియు, గౌడుగారు భూస్వాములుగను, రావులహుదురుగనుండినను, ఆయన సాక్ష్యము, అనకతకగ నుండెననియు జడిరెంటుచి శేసును వాదితరపున డిక్రీ చేసెను.

అప్పీలులో సభ పక్షమున శే. రాజా అయ్యరుగారు, హాజరై, కంప్లెడర్లు డి. గోపాలాచార్యులుగారు ఋణము సభ పక్షమున పుచ్చుకొనలేదనియు అందులకు సభకు బాధ్యత లేదనియు చెప్పిరి.

రెస్పాండెంటు డి. శేషచార్యులుగారి పక్షమున ఎస్. దొరసామయ్యరుగారుహాజరై, గోపాలాచార్యులుగారుదీసికొనిన ఋణము సభ శేయనీయు సభ ఆస్తిగోనుండి మొత్తమును రాబట్టుకొనుటకు తమ కధికారముగలదనియు చెప్పవచ్చు నిదర్శనముగ పామచ్చుకంపెని లా 270 వేజిమాపిరి.

తుదకు న్యాయమూర్తిగారు రెస్పాండెంటు పక్షపువాదము తో నేకిభవించిరి. రెస్పాండెంటు సర్వేడిపార్టు మెంటులో అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగ నుండిరి. అట్టివారు ఇట్టిమాసమునకు బూనుకొనుట యసభవమని రెంటిరి. డి. గోపాలాచార్యులు గారు రెస్పాండెంటు వద్దనుండి పుచ్చుకొనిన ద్రవ్యము సభకే యొసంగున, సభ తప్పక చెల్లింపవలెననియు న్యాయమూర్తిగారు తీర్పుచెప్పి అప్పీలును ఖర్చుతోగూడ త్రోసివేసిరి.

అంబప్ప మహాశయిల భ

రామచంద్రపురం

గోదావరిజిల్లాలోని అంబప్పమహాశయిలు (మంగళులు) ఈనెల 9 వ తేది ఉదయము 8 గంటలకు రామచంద్రపురము నందు సమావేశమైరి. కాకినాడ వాస్తవ్యులగు క్రొత్తకోట వేంకటస్వామిగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి.

కాకినాడయందు సుప్రసిద్ధ అంబప్పలగు శ్రీయుత వెంపాడ నరసింహులుగారు ఈసభ్య చావర్లకోట యూనియను బోర్డువందు సభ్యులుగ నియమింప డిడ దున ఆయనను అభినందించుటకును, ఆయనను నియోజించినయలకు కాకినాడతాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులగు గంటి వేంకటరావుగారికి మదరాసు ప్రభుత్వస్థానిక స్వపరిపాలన కాఖామాత్య శేఖరు లగు పానుగల్లు రాజాగారికిని కృతజ్ఞత చెల్పుటకును ఈసభ ఉద్దేశింపబడెను.

సభజరిగినపిమ్మట వైవిధ్యముగనే మూడుతీర్మానములు గావించబడెను. గోదావరిజిల్లా బోర్డునకుగూడ వెంపాడ నరసింహులు గారిని సభ్యులుగ నియోజింపవలెనని కోరుచు ఒక తీర్మానమును, నరసింహులుగారు గోదావరిజిల్లా అంబప్పమహాశయిలందర ప్రతిపదిసినవారను మరియొక తీర్మానముగూడ గావించబడెను.

నరసింహులుగారు తమవృత్తియందు సానున్యము గలవారనియు, ఓర్పుతోను నాజాకుగాను ఔరము చేయగలరనియు, ప్రత్యేకముగ నొక ఆయుష్కర్తృకాలను సాపింప నెంచిరనియు, కొంద రొసగిన యోగ్యతాపత్రములుగూడ ఆసభయందు చదువబడెను.

బౌద్ధవాదము శాసనసభ

పూనా, 23 జూలై:— ఈ యడయమున బౌద్ధవాదము శాసనసభ తిరిగి సమావేశమైనప్పుడు స్టాటిస్టిక్సు బిల్లును మొదటిసారి చదువుటనుగూర్చిన విచారణ తిరిగి ప్రారంభమయ్యెను. కాని, రెండుగంటలకుపైగా చర్చజరిగినప్పటికిని ఉపాధ్యక్షుడు పహార్ జానీగారి తీర్మానముపై మిగతా విచారణ ఆర్డ్రోబరు సమావేశమువరకు నిలిపివేయబడెను. ఈ స్టాటిస్టిక్సు బిల్లును సంబంధించినవారి కందరికిని యీ విషయమును తెలియజేయుటకు ప్రభుత్వము వారి కిల వ కా శ ము కలుగునట్లు జయకరుగారి నాయకత్వము క్రింద స్పృహజ్యపక్షమువారుమాడ ఆపుజేయమని కోరిరి. లాండు రివిన్యూకోడును సవరణజేయు బిల్లుపై సెలెక్టు కమిటీవారి నివేదికము కూడ సేటియుదయము తయారుగా నుంచబడియుండినందున దాని విచారణసయితము ఆపివేయబడెను. పూనా పురపాలక సంఘ సభ్యులు ప్రజానాయకులు సన్మానపత్రములొసంగినందుకును, తిలకుగారి శిలావిగ్రహమును నిర్మించినందుకును పూనా పురపాలకసంఘమువారిపై దావాలను తెచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారిొసంగిన కాంక్షనును ప్రకటింపవలసినదని ప్రశ్నల సమయమందు భోపల్కారు గారడుగ ఆ కాగితములు రహస్యములైనవని బదులు చెప్పబడెను.

సెయింట్ నిమోలసింగుగారు వ్రాసిన పత్రము బౌద్ధవాదము దేవలపుమెంటు డైరెక్టరేటుకొరకు సెయింట్ నిమోలసింగుగారు వ్రాసిన పత్రమును గురించి నారి మనుగా రనేకప్రశ్నలనడిగిరి. ఈపత్రమును వ్రాసినందుకు సింగుగారికి 200 గి నీలును, దాని నచ్చొత్తించిన "మైక్యు ఆఫ్ యిండియా" ప్రెస్సువారికి రు 2250 లను బహుకరణను. (ఆ. ప్రె.)

ప్రధానుగా రగిగినప్రశ్నలు పూనా, జూలై 24:— బౌద్ధవాదము శాసనసభలోనేకు మరొన్ని ప్రశ్నలడగబడగా జవాబులు చెప్పబడెను. నాసికు నుండి వచ్చిన ప్రధానుగారు దిసల్కామనురూల్సులో 36 (2) రూల్సుప్రకారము జాయింటు ప్రెస్సాన్ షియల్ సెక్రటరీని నియమింపుడని మంత్రులు ఎందుకు అడుగలేదో సీనియరుమంత్రియైన ఖాన్ బహుమారు హిదాయత్తుల్లాగారిని అడిగి తెలిసికొన గోరిరి. మిక్కిలి తప్పని సరియైననేగాని ఎక్కువవేతనములుగల స్థానములను సృష్టింపరాదను అభిప్రాయమును డిబ్బయి బృందీయును యందుకుకారణములనిహిదాయత్తుల్లాగారు చెప్పిరి. రాష్ట్రములలో స్థానిక ప్రభుత్వ శాఖలును విద్యా బోర్డులను యేర్పాటు చేయవలసినదని జాయింటు పార్లమెంటరీ కమిటీవారు చేసినశిఫారసులను ప్రభుత్వమువారు అనులులో నికతేదలచి రాయని ఆ సభ్యుడే అడిగి తెలిసికొనగోరెను. మొదటి విషయమును గురించి విచారింపబడుచున్నదని జవాబు చెప్పబడెను. కాని రెండవదాని నిగురించి జవాబురాలేదు. దానివిషయమై మరియొక ప్రశ్న అడిగినను జవాబురాలేదు.

అద్దె చట్టము తరువాత జెనరలు మెంబరు కావాన్టీ జెహంగీరుగారు మొదటిసారి చదువుటకు ఆదేశట్టమును సవరించుబిల్లునుచదివెను. కిరాచీలోని నివాసగృహములను గురించి ప్రధాన అద్దె చట్టము ఎచ్చెసంవత్సరరాంతయువరకు చెంచునట్లును యిండ్ల/లో అద్దెలకు నివసించువారె తిరిగి యిండ్లను అద్దెకియకుండా జేయుటకును యీబిల్లు ఉద్దేశింపబడితి. బౌద్ధవాదముండి గున దభోల్కరుగారు యీ బిల్లుకు అభ్యంతర పెట్టిరి. స్వరాజ్య పక్షమువారిలో గృహయజమానులును అద్దెలకు నివసించువారును కూడ ఉండియుండుటచేత యీ బిల్లు నొక పక్షప్రశ్నగా నెంచక సభ్యులు తమయిచ్చవచ్చిన రీతి ఓట్లనీయవచ్చునని నిశ్చయించినట్లుగా స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు జయకరు గారును డివిరి నారిమనుగాడు యీ బిల్లుకుబలపరచిరి. మాల్వీరఫీయుగ్రీన్ అమాన్యుక్, ఖాన్ బహుమారు మంచూరీ నూరమహమ్మదు గార్లు (అధికారతరులలో వీరేమహమ్మదీయులు) అభ్యంతర పెట్టిరి. మెస్సర్సు సర్వపిండే పలేలు, పినదాసాన, సుంజాల్, డొంగర్ సింగ్, స్వామి నారాయణ్ గార్లును దాదాచంద్, ఫర్నాండెజ్ దాష్ట్రులు బిల్లును మనఃపూర్వముగా బలపరచిరి కరాచిలో యిండ్లులేనివా రొక్క మహమ్మదీయులే గావున యీ బిల్లులు త్రోసివేసినట్లయిన మహమ్మదీయులకు కష్టముకలుగుననే యుద్దేశ్యముతో స్థానికస్వపరిపాలనా మంత్రియైన గౌ|| హిదాయత్తుల్లాగారు యీ బిల్లును అమోదింపవలసినదని సభ్యులకు నొక్కియెగిరి. అధిక సంఖ్యాకులకు అధికమైన మేలుకలుగవలెనను యుద్దేశ్యముతో విరండిరి. సభ గురున్నది. (ఆ. ప్రె.)

సప్లిమెంటరీ డిమాండులు

ఇండియాదొరతనమువారి క్రొత్త నిబంధనలు

పత్రికాభిప్రాయములు

"స్టేట్సుమన్"

కలకత్తా, జూలై 23:— సప్లి మెంటరీ డిమాండుల విషయమై యిండియా దొరతనమువారు చేసిన క్రొత్త నిబంధనలను గూర్చి వ్యాఖ్యానము చేయుచు, "క్రొత్త కౌన్సిలు నిబంధనలు మన కేవిధముగానైన నచ్చినట్లయిన ఒక విధముగా నచ్చినవని చెప్పవచ్చును. అదేమన, మంత్రుల వేతనముల ప్రశ్నను గరించి యీనిబంధనలు యెట్టి అనుమానమును సందేహమును లేకుండ జేసినవి" అని "స్టేట్సుమన్" పత్రిక చెప్పుచున్నది. "సర్వెంటు"

"ప్రభుత్వమువారి యీచర్య, నిరంకుశాధికారుల ప్లానులను ఓడించుటకు ప్రయత్నించుట యెంత నిష్ప్రయోజనమును బుద్ధిహీనతయో తెలియజేసి, శాసనసభల బయటనుండి పనిచేసినట్లయిన లాభములు గలుగునని చెప్పిన గాంధీగారి సలహాను అనుసరించుదని స్వరాజ్యవాదులను కోరుచున్నది" అని "సర్వెంటు" చెప్పుచున్నది.

"ఇంగ్లీషుమన్"

"కడకొకసారి ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వమువారి వలెనే నిలిచిరి. కడచిన 6 నెలల నుండి స్వరాజ్యవాదులు తీవ్రముగా పనిజేయుటవలన గడిగిన ఫలితము ప్రభుత్వమువారి అధికారమును బలపరచుటయేయని ప్రభుత్వమువారు సంశయించుచున్నారు" అని "యింగ్లీషుమన్" చెప్పుచున్నది. "ఫార్వర్డ్"

నైతికజయము తుదకు స్వరాజ్యవాదులకే గలిగినదని తలచుచు, లాను ఓడించుటకును, ప్రజాభిప్రాయము నణచివేసి సభవారి ఓటును రద్దుచేయుటకును అధికారముగలవారు మధ్యవర్తిత్వమును వహించుటకు పిలువబడిరి. చచ్చిపోవుచున్న ద్వంద్వ ప్రభుత్వము తుదకు చచ్చి యే పోయినది. సంస్కరణ విచారణసంఘమువారికి విచారణలుపనమ్మనని ఫార్వర్డ్ పత్రిక చెప్పుచున్నది. "బెంగాలీ"

"నిబంధనలను చేయుఅధికారము శాసనసభలకు యిచ్చి జేయబడువరకు కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు తమసభయొక్క నియమనిబంధనలోపములను తొలగించుకొనవలెను. ఇదియే యిండియాదొరతనమువారు చేసియున్నారు" అని బెంగాలీ పత్రిక చెప్పుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

కుమారశంకరతాయిగారి బిల్లులు

కలకత్తా, జూలై 23:— కుమారశంకరతాయి యం. యల్.ఎ. గారు వచ్చే భారతశాసనసభాసమావేశములో రెండు బిల్లులనుపాదించెదమని నోటీసు నిచ్చియున్నారు. భారతదేశ శాధనసంపత్తిని విదేశీయులు కొల్లగొట్టుకుండ కాపాడుటకును, 1918 సంవత్సరపు యిండియన్ కంపెనీల ఆక్టయొక్క కొన్ని వరతులను సవరించుటకును ఒకబిల్లు. రెండవది, విశాలమయిన ప్రాధమికవిద్యను యితరపద్ధతులనుసాంద్రాదేశములో విరివిగా వ్యాపింపజేసి బ్రిటిషుయిండియాయొక్క పారిశుధ్యపద్ధతులను బుద్ధిని అభివృద్ధిలోనికి తెచ్చుకొరకు భారతీయులచేత నిర్బంధముగా ఉచితసేవ జేయించుట. (ఆ. ప్రె.)

బెంగాలు శాసనసభ ఆగస్టు 26 తేదీన జరుగును

కలకత్తా, జూలై 24:— బెంగాలు శాసనసభాసమావేశము ఆగస్టు 26 తేదీన జరుగునని అవసరగజేటు ప్రకటించుచున్నది.

బిల్లుప్రభువు సేడు ధక్కానుండి వెళ్లెను. ఆయన సిమ్లాకు 26 తేదీకివల్లి అచ్చట రి దినములుండి అచ్చటినుండి తిరిగి కలకత్తాకు 31 తేదీకి వచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

బోంబే క్రానికలు పత్రిక

స్వరాజ్యపక్షమువారు కొనెదరు

స్వరాజ్యపక్షమువారి తరపున పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, బారిష్టరు ఎం. ఆర్. జయకరుగార్లు త్వరలో బోంబే క్రానికలు పత్రికను కొనెదరనియు సాహసాగారిండులకే యీమధ్య బౌద్ధవాదము వెల్లెరనియు నాకు రూఢివార్త తెలిసినదని మాచివేఖ వ్రాసెను. (సర్వెంటు కలకత్తా)

బల్లెరియాలో కమ్యూనిస్టులు

వీరి యుపద్రవము హెచ్చగుట

ప్రభుత్వ చర్య

లండన్, జూలై 24:— ఉదయం 12/20 కమ్యూనిస్టు దుండగీడుల చర్యలు భయంకరముగ పరిణమించుటచే ప్రభుత్వమువారు వీరిపై సేవత్తనపయోగించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. స్థానిక సైన్యాధిపతులు తమ బుద్ధి నుపయోగించి ప్రవరింపవచ్చునని ఉత్తరపీఠబడెను. ఇంతవరకే కమ్యూనిస్టులు స్వతంత్రముగ ప్రవర్తించుచున్నారు. సివిలు ఆధికారులు ప్రజల సహాయముతో వీరిని అడంచగల్గిరి. కాని ఇప్పుడు వీరందరును ఘర్షతుగ గలసి పనిచేయుచున్నారు. అందుచే ప్రభుత్వము వార ప్రమత్తులై వారిని దునుమాడుటకు నిశ్చయించుకొనిరి

బ్రిటిషు వర్తకము

పన్నులు భారముగ నున్నవనుట

లండన్, జూలై 23:— పన్నులు భారముగనుండుటచే బ్రిటిషువర్తకము చాల కష్టదశయందున్నదని కామన్సుస్థలలో ఆర్థికచట్టమును మూడవసారి చదివినపుడు సర్ రాబర్టు హార్న్ గారు తెలియజేసిరి. బ్రిటిషువర్తకము చాల కష్టపరిస్థితులందు జరుగుచున్నదనుట నిజమేయని గ్రాహంగారు ఒప్పుకొనిరి. బ్రిటిషు పరపతిని గాపాడి ఆర్థికవిభాగమునకు భంగమురాకుండ ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడెదరని గ్రాహంగారు ఆభయమొసగిరి.

ఉష్వదేశ రోగములు

అంతరాత్మీయసభ

జెమైకా, జూలై 24:— ఉష్వదేశరోగములనుగూర్చి ఆలోచించుటకు అంతరాత్మీయసభ జెమైకాలో గూడెను. సర్ లిలువార్డు రోజర్సు మరితర బ్రిటిషునిపుణులువచ్చిరి.

విరిషు సరిహద్దుసంఘము

లండన్, జూలై 23:— ఉత్తర విర్గండు ప్రభుత్వము వారు విరిషు సరిహద్దు విచారణసంఘములో ఒక సభ్యుని నియమించుటకు నిరాకరించినందున సార్వభౌముడు ఉత్తర విర్గండు గవర్నరుజనరలుకు ఒక సభ్యుని నియమింప వలెనని ఉత్తరపు బంపు విషయమై న్యాయవాది చెప్పిన సంగతులను ప్రేమికులు నిస్సలు న్యాయభాన సంఘమువారు సేడు అలకరించిరి. ఈవిషయమై తమ తీర్మానమును రహస్యముగ ముందు సార్వభౌమునకు తెలియజేసెదమనిరి.

సిన్ ఫీనరును వదలుట

లండన్, జూలై 23:— ఆర్డు ఓబ్రియను, సీను మకు గ్రాతుగార్లు నిన్న విడుదలజేయబడిరి. వీరు అసలు శిక్షలో సగమునలే అనుభవించిరి.

దేశబంధు దానుగారు

ప్ర్యాసుపోర్టులు యియ్యబడెను

దేశబంధు చిత్రంజనదానుగారును ఆయన భార్యయును ఆంగ్ల దేశమున కేగదలచి పాసుపోర్టులను కోరగా దొరతనమువారు పాసుపోర్టుల నిచ్చిరి. ఈదంపతులు ఆగష్టులలో బయలుదేరి లండను నగరమునకు వెళ్లెదరని తెలిసినది. (ఆ. ప్రె.)

మకర ధ్వజరసాయనం

దీనిని సేవించినచో మూత్రముతోకలసి పొయ్యిడి కుక్కమును నిలుపును. పలుచబడిన వీర్యమును గట్టిపరచును. రతిలో అతి శ్రీఘ్రరేతస్థలనపుటను మాన్పును. రక్తమును శుభ్రపరచి దేహపుష్టి, వీర్యవృద్ధి, కాంతి, బలము, మిక్కిలి రతి దార్ధ్యము, ఇంద్రియపుష్టి, మెదడునకు బలముకలుగును. నెలకు రు 3-5-0 తపాలాఖర్చులు ఉచితము. పి ఆర్. మెడికల్ హాల్ రామచంద్రపురం (గోదావరిజిల్లా)

చిదేశవార్తలు

లండనునభి

క్లిష్టపరిస్థితు లేర్పడమందుట

బ్యాంకరులు తమపట్టును వదలకుండుట

పరాసులభయములు

పారియటుగారు ప్యాసిను కేగవలసియుండుట

లండన్, జూలై 28:— ఏదెట్లు జరుగనున్నను మిత్రులందరి నిండునభి లేపు జరుగును. తద్భయమనవచ్చును. ఈ భయలో గతవారము నియమింపబడిన మాడు సంఘములవారి వేదికములు ఆలోచింపబడెను. ఆర్థికనిపుణులు బ్యాంకర్లతో కిందు పర్యాయములు సమావేశమైరి. '40,000,000 పౌనుల యుగమునకు గావలసిన అభయమునుగూర్చి మిత్రమండలి యభిప్రాయమును కనుగొనుటకు సమావేశమైరి. రేపటిసభలో బ్యాంకరుల యభిప్రాయము ప్రవేశపెట్టబడును. రేపు సభ వారు ఆలోచించుటకు తయారుగ ఆర్థికవేత్త ఉపసంఘము వారు జర్మను ఆర్థిక వికృతను గలగజేయుటకు ఆలోచించి తమ నివేదికమును తయారుచేసెదరు.

ఎచ్చటలేని ప్రజలు చేరుట

లండన్ మిత్రమండలి సభలో కలకలముదయించునను యభిప్రాయముతో డవునింగుపీఠికి ప్రజలు తీర్థప్రజలవలె జూచుటకు వచ్చుచున్నారు నేటి యుదయము ముత్రిసభ్యులు గదిలో మగ్గోనాల్లు థామస్ గార్లు మిత్రమండలి ముఖ్యప్రతినిధులతో మాట్లాడిరి. అనుకొన్నప్రకారము ఉపసంఘమువారు తమపనిని పూర్తిజేయలేదు. వీరిపనిని పూర్తియగుటనుబట్టి నిండు సభ జరుగునదీలేనిది ఆధారపడును.

పరాసుల భయములు

ప్యాసినివారాప్రతిక లన్నియు అంతర్మిత్రమండలి సభలో తానున్న క్లిష్టపరిస్థితులనుగూర్చి అందోళనబడుచున్నవి. జర్మనులు తమధర్మములను నిర్వహింపనిచో స్వతంత్రముగ తమ మట్టుకుతాము చర్యనుదీసికొను హక్కును పారియటుగారు వదులుకొనరు. కాని ఏదో ఒక రాజీని వారు మాత్రము అంగీకరించెదరు. ఇది ప్రైవేటువలె నుండును.

ప్రాంగుకుపద్రవము లేకుండుటకును, ప్యాసిను సామ్రాజ్యాధికారమునకును ఎంతమాత్రము భంగములేకుండుటకు పారియటుగారు 40,00,000 ల పౌనుల ఋణమును లేకుండ చేయుటకు అనుమానించరాదని పెటిటు ప్యాసినివారాప్రతిక వాకొనుచున్నది.

పారియటు గారు

మిత్రమండలి ఒడంబడికను జేసికొనురోజు, జర్మనులు లండనుకు ఎప్పుడోజు వచ్చులో ప్యాసినికు పోయెదరని ప్యాసినివారాప్రతిక తెలుపుచున్నది.

ఇంత స్వల్పమొత్తములకే ఇన్ని అభయములు గావలసినపుడు పరాసులకు రావలసిన గొప్పమొత్తములకు అన్నిస్వల్ప అభయములను అంతతక్కువగ నేల నిచ్చుకొనున కొవ్వొట్టిన పత్రిక యడుగుచున్నది.

పరాసులు ఇప్పుడువచ్చునటుల జేయుటనుగూర్చి పారియటుగారికిస్వాతంత్ర్యమున్నదని పత్రికలన్నియు వ్యక్తీకరించుచున్నవి.

మిత్రమండలి నిండు సభ

లండన్, జూలై 28:—నేటిమధ్యాహ్నము. మిత్రమండలి నిండుసభ సమావేశమైనది. ప్రతినిధులలో కనడా సేనటరు బెల్గోర్న్ గారు గలరు. ఆస్ట్రేలియా ఇండియా హౌకమిషనరులు ప్రేక్షకులుగ వచ్చిరి.

రేపటిదినము పారియటుగారు ప్యాసినుకేగి సోమవారము తిరిగి తావచ్చును. న్యూజిలండు టక్షీరా ఆఫ్రికా హౌకమిషనరులుగూ సభలో రెండుగంటలు కూర్చుండిరి. కొంతవరకు పని జరిగినది. క్రొత్తసభ లేవియు ఏర్పాటు జేయబడలేదు. మరల ఆలోచించుటకు అనేక ప్రశ్నలు ఉపసంఘములవారికి తెలియ చేయబడును.

పరిష్కారము జేయగోరుట

కష్టబడ నవసరములేదు

సమానస్వత్వములను జర్మనులుకోరుట

లండన్, జూలై 28:—రాత్రి 8.30 పారియటుపక్షము వారి పత్రిక మిత్రమండలి వ్యవహారములు స్నేహాశీత్యా పరిష్కారము గావలెనని గోరుచున్నది. దీనికై ప్రయత్నింపవలె ననుచున్నది. నవ్వుపడ నక్కరలేదట. మిత్రమండలి కనుమాలముగనే పరాసులు ప్రవర్తించెదరట. వివాదకరమగు రూరు పరిస్థితులను మరల ఎదురు ప్రారంభించుటకు సాహసించరు. పోయింకేరు గారు గూడ సాహసించుటకు. దేశమంతయు ఇప్పుడు కాంతిని సఖ్యతను, స్నేహమునుగోరుచున్నారు. జర్మనులనుండిబుర్జువాదనుభయములేదు. వీరు న్యాయమని జెప్ప సంకతులన్నిటిని అంగీకరించెదరట. ముందుయూరపును మరల నిర్బంధులలో నమ్మక మేర్పడవలెను.

జర్మనులు ఒకరుఅధికారముతో జెప్పినవివరు

లండన్, జూలై 28:—రాత్రి 11/40 లండనుసభకు ప్రతినిధులను బంపవలెనని జర్మనుప్రభుత్వ హాహ్వానింపబడెను. వెర్నోయిల్సు సంధిసమావేశము అయిన తరువాత జరిగినటులే ఇచ్చటగూడ మిత్రమండలి జెప్పిన సంకతులనే అంగీకరించుటకు జర్మనులకు కబురంపిరనుచున్నారు. నిపుణులవిధానమును అనులులోజేట్టుటకు అందరి సహకారము గావలెనని జర్మనులు అనుచున్నారు. మేముజెప్పినటుల వివరలెనని అధికారము జేసిన సహకారము జరుగుట సర్వకల్లయని జర్మనులు అనుచున్నారు. సమానస్వత్వములను జర్మనులు గోరుచున్నారు.

హ్యూజినిగారిరాక

లండన్, జూలై 28:—యునైటెడ్ స్టేట్స్ మంత్రి హ్యూజినిగారు అనధికారరీత్యా అమెరికను న్యాయవాదుల సంఘముతో బాటు ఇంగ్లండున కేగిరి. న్యూనాల్లు, ఇతర ప్రతినిధులతో మాట్లాడిరి. అమెరికను న్యాయవాది కార్యాలయమున పారియటుగారిని కలిసి కొనెను.

లండన్ సభను గూర్చి (పెంచి పార్లమెంటులో ఆలోచించుటకు పారియటుగారు ప్యాసిను కేగవరన్న వార్తలు అసత్యమని అధికారులు ప్రకటించిరి.

జర్మను ప్రాతినిధ్యము

అధికారప్రకటనములో చెప్పబడిన జ్యూరిస్టులసంఘము లండనుగభలో జర్మనుప్రాతినిధ్యము నేర్పాటు జేయునట. అందుల కిదే ప్రధమసోపాన మనుచున్నారు.

బ్యాంకరులతో మాట్లాడుట

యునైటెడ్ స్టేట్స్ కోకాధిపతితో మగ్గోనాల్లుగారు చాల నేపు మాట్లాడిరి. తరువాత మగ్గోనాల్లుగారు జర్మనీ కేర్నటు జేయవలసిన ఋణమును గూర్చి పెట్టుబడిదారుల కిచ్చు అభయముల విషయమై ఇతర బ్యాంకరులతో మాట్లాడిరి.

వెర్నోయిల్సు ఒడంబడికకు భిన్నముగ ప్రవర్తించుటకు దాని నివేదికమును అమలులో పెట్టుటకు జర్మనీలో ఒడింబడిక జేసికొని ఏమిజేయవలసినదీ ఎట్లు ప్రవర్తించవలసినదీ తెలియజేయుటకు న్యాయశాస్త్రకోవిదుల (జ్యూరిస్టులు) సంఘ మొకటి ఏర్పాటు చేయబడెను.

రెండుమూడు సంఘముల వారు తమపనిని పూర్తిజేయు వరకు మొదటి సంఘము వారి నివేదికమును ఆలోచించరు. జర్మనీ ఇచ్చు సామ్యము సద్వినియోగము జేయుటకు విషయలకు వినియోగించిన బాగుండునో తెలియజేయుచు సదా రాబట్టు కొండ ర్యులీగారు మాడవసంఘము తరఫున నివేదికమును సమర్పించిరి. ముఖ్యముగ సరకులరూపేణ ఇచ్చిన వాటివిషయమై తెలియజేసిరి. ఈపనినిమిత్రము నవ్వుపరిహారసంఘమువారే నిర్ణయించుట ఎంతయు తగినవారనిరి.

అందుచే క్రొత్తగ ఇంకొకరిని నియమించుట నవసరమనిరి. మాడవసంఘమువారు నిర్ణయించవలసిన విషయములు ఎక్కువ చేయబడెను.

న్యూయార్కు క్రొత్తగ ఇంకొక వైమానికుడు 24 తేదీని లండనునుండి ప్యాసినుగూడా పయనమగుచున్నాడు.

అమెరికాలో ముందు ప్రతి దొరకదను భయముచే కాయధాన్యములను జాగ్రత్తపెట్టువారందరును ప్రతిని విస్తారముగ కొని జాగ్రత్త చేయుచున్నారు.

మెక్సికన్ వైమానికుడు పరమపీరియాలో ప్రవేశించెను.

దాసుగారి ఇంగ్లండు ప్రయాణము

కామన్సులో స్రక్ష

లండన్, జూలై 28:— నేటిమధ్యాహ్నము కామన్సు సభలో బ్యూరీగారు లండనుకు దాసుగారువచ్చు విషయమును గూర్చి ప్రస్తావించినపుడు దాసుగారు ఇంగ్లండుకు వచ్చుటకు ప్యాసినుపొద్దుల నిచ్చినదీ లేనిదీ తెలియదని రిచర్డ్స్ గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. ఆరీవియరు ప్రభువు ఇంకొక ఉత్తరమును వ్రాసినది లేనిది తనకు తెలియదనియు స్వరాజ్యవాదుల యభిప్రాయముప్రకారము దాసుగా రింగ్లండుకు వచ్చుట కిదేసమయమని పార్మ్యుప్రభువు దాసుగారికి తిలినంపుటచే ప్యాసినిర్దు కావలసినది లేనిది జెప్పుటకు సంకతులు తెలియవనియు రిచర్డ్స్ గారు రిరి.

సామ్రాజ్యవాదులవార్తాప్రచారము

ను త్వరలోనే సామ్రాజ్యములో ప్రవేశపెట్టుటకు వచ్చి అవకాశము లేర్పడినవని తెలియుచున్నది. లేనిపోని అభ్యంతరములు లేకుండ ప్రభుత్వమువారి విధానమును తయారుజేసిరి. ఈ విధానమును ఆలస్యము లేకుండ సామ్రాజ్యలాభము నిమిత్తము ఆములుజరుపవలె ననుచున్నారు.

దొనల్లు వాయువార్తా ప్రచారకసంఘము

వారి ప్రధానసభ్యులను ప్రభుత్వమువారి పుష్కలములకు అంగీకరింపరని హామీ హాకగారు కామన్సుసభలో ప్రకటించిరి. దొమినియనులు, బ్రిటను, ఇండియామధ్య వాయువార్తాప్రచారమును గూర్చి ఈ లోపుగ మార్గొనీకంపెనీ వారు కొన్ని ఏర్పాటులను తెలియజేసిరి. బ్రిటనుతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుటకు కనడాలో వాయువార్తా కార్యాలయము నేర్పరచెదరు.

ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు సహకారము సల్పెదరు. దక్షిణ ఆఫ్రికా ఇండియాను గూడ కార్యస్థానము లేర్పడును.

కామన్సుసభకుఒడంబడిక తెలియజేయబడును. సంవత్సర మంతయు ప్రతిరోజు సగటున కొన్నిగంటలు నిమిషమునకు 100మాటలను కనీసము పంపెదమన్నచో ఈకార్యాలయస్థానమునకుగ భర్తను ప్రభుత్వమువారు భరించెదరు. కనడాలో 18 గంటలు, దక్షిణ ఆఫ్రికాలో 11, ఇండియాలో 12 ఆస్ట్రేలియాలో 7 గంటలు పనిచేయవలెను. 1 గంట రెండుగంటలు సంధ్య చీకటిలోను, అంతకుముందుగను చీకటివేళ ప్రచారము జరుగును. ఈక్రొత్తమాస్తరు కార్యాలయము తమకు సరిపడదని ఇండియా న్యూజిలండు ప్రభుత్వమువారు తెలియజేసిరి. ఇండియాలో కార్యాలయమును నియమించుటకు ఇండియా కంపెనీని ఏర్పాటుచేయవలెనని ఇండియాప్రభుత్వమువారి రిడిగిరి. ప్రత్యుత్తరమునకై వీరు ఎదురుజూచుచున్నారు.

ఈప్రచారమును బాగుగ గావించుటకు ఇంకొక సంఘమువారి లోచించుచున్నారు. దీనికి దొనల్లుగా రధ్యక్షతను వహించెదరు.

బెనెంటుగారు స్వ. జ్యోవాదులను నిందించుట

లండన్, జూలై 28:—అతను అంటుండగను, పోకను పొందకుండ ఇదమిభద్రమని జెప్పకుండ ప్రభుత్వమువారు శుక్రవారమునాడు భారత న్యాయవాదులు ప్రధానామాత్యుని గలిగి, సుకొన్నపుడు మరికొన్ని సౌకర్యములను భారతీయులకు ప్రభుత్వమున గలగజేయవలెనని గోరినపుడు మగ్గోనాల్లుగారు సానుభూతిని జూపిరి. తాను యూరపులోజెప్పిన యుపన్యాసమునుగూర్చి మగ్గోనాల్లుగారు వ్యక్తీకరించిరి. భారతదేశమునకు దొమినియను ప్రతినిగూర్చి నొక్కజెప్పిరి. సిద్ధాసంఘము వారి నివేదికమునకై ప్రభుత్వమువారు ఎదురుజూచుచున్నారు. కాంగ్రెసు నాయకులమీదను, ఎసంబ్లీలో సభ్యులుగనున్న స్వరాజ్యవాదులను నాయకులమీదను బెనెంటుగారు మగ్గోనాల్లుగారిలో మాట్లాడినపుడు ధ్వజమెత్తిరి. వారిని నిందించిరి. కాని రంగాచారిగారు, రాయగార్లు ఈనిందలను ప్రతిఘటించిరి.

కలకత్తానుండి ఒక వాటికేర్నరుడు ఇండియా కేగుచుండెను. ఓడ ప్లిమత్తురేవులోనికి వచ్చినపుడు ఈవ్యక్తి కనబడలేదు. సముద్రములో పడిపోయెనేమో యని యనుకొనుచున్నారు.

సముద్రము: దాని ఉపయోగములు

సముద్రము మహాకాలపురుషుని కుడిభుజము

ఒక కవి సముద్రమును కాలమునకు జేడిభుజమని వర్ణించి యున్నాడు. కాలమును సముద్రమును చిరంతన మిత్రులగుటచే నిది సమంజసముగా నున్నది. సముద్రము లేకపోతే భూమిపని ఏమగును? జీవలోకమునకు నివాసాస్థానము అయియుండేది. సముద్ర ప్రాణజాతికి ఆహారమును వృక్షశర్దమునకు వలయున్న ము లేకుండేది. సముద్రజములగు ఓషధులు జీవించుటకు స్థానము లేకపోయేది. భూగోళమునందు మహావాయువు లుండి యుండవచ్చును. కాని అవి మహాగ్నిజ్వాలలవలె నత్యుష్ణములై తాము సోకినంతవరకు జీవమును నాశనముచేయును. ఇప్పుడు చంద్రగోళమునకు పరిభ్రమించుచున్నట్లు భూగోళముపై పెద్ద వంకర టింకర గాడిలుండేది. భూమిపై సముద్రము లేనప్పుడు బహుశః ఈ గాడిలు అగ్నిపర్వత ముఖములై యుండవచ్చును. భూమి భూమ్యుపరిభ్రమమున, నడుల కుత్సత్తిస్థానములగు పర్వతముగని తజ్జలాకరములకు స్థానమైన లోకలుగాని లేవు. భూమిచల్లారి, దానియందలి వాయువులుకూడ చల్లారి ఘనీభవించి నేటి వాయుకాళమును పొందినతోడనే, మనభూగోళము ఈ మేఘచ్ఛన్నమై యుండేది. నేడు శుక్రగ్రహము ఈ ఆకస్థులను చూస్తున్నది. ఈ మేఘములనుండి సంతతి ధారా సంపాతకము కురియుచుండును. పిదప అసంఖ్యాకములగు కొట్టగంధర్వముల తర్వాత, భూగోళమందలి జలమును, మేఘ లోకమందలి జలమును భిన్నమాయెను. భూమిపైయుండేది యాజలము, భూభాగములందున్న శీతల నిచ్చుప్రదేశములను పూరించి సముద్రములుగను, సరస్సులుగను పరిణమించినది. సముద్రమేగ్మడినతోడనే తనప్రభావమునుమాత్ర ప్రారంభించెను. నాటినుండి ఒక నిమిషమైనను విరామములేక భూమిని సదా మార్చుచు, భూమ్యాకారమునకు కారణమై యున్నది. సముద్ర జలము ఆకాశమునకు పోయి, వర్షముగా తిరిగివచ్చును. తన ప్రవాహములచేత భూమిని మనోహరముగను శుభ్రముగను చల్ల గను చేయుచున్నది. మొక్కలకును చేపలకును జీవనాధారమై యున్నది. పర్వతముల పరిణామములకు కారణమై యున్నది. వాటిని తీర్చివేయుచున్నట్లు కూడ కారణమై యున్నది. రానున్న భూమికి సముద్రము చేయు మేలు యింతి యంత యని చెప్ప నలవికాకున్నది. భూ వాసులకు చేయు మేలు అపరిమితము.

అనంత కాలమున సముద్ర ప్రభావము

భూమికి కాల మొనర్చు మార్పులందు సముద్రము విస్తారము సహకార మొనర్చెను. ప్రపంచపటమును మనముచూచిన యెడల భూభాగమునకుంటే జలభాగ మెక్కువ యని కాన్పించును. ఖండముల విస్తీర్ణముకన్న సముద్రము విస్తీర్ణము ఎక్కువ. భూప్రదేశమునకు రెండింతలు కన్న నధికముగ జలప్రదేశము కలదు. భూమిపై 100 కి 70 వంతు జలము 29 వంతు భూభాగము ఉన్నదని పరిశోధక పండితుల లెక్కలవలన తేలినది. సముద్రములలోతులు పరిశీలించినవారు తత్పటములు వ్రాయుచు సముద్రాధిప్రదేశమున కొండలు, గుట్టలు, గర్తములు, గాడిలు, లోతులోవలు సమప్రదేశములు ఉన్న తీరభూములు పర్వతపంక్తులు అగాధనిచ్చుప్రదేశములు ఉన్నవని వ్రాయుచున్నారు. నిచ్చు ప్రదేశములు తల్లకిందులైన పర్వతములను పోలియున్నవి. తల కిందులైన ఎవరెట్టు వంటివికూడ కలవు. విచ్ఛిన్నములు 2,3 ఫీట్లవైపుతో సమానములైనవి కలవు. ఫీట్లైనది దీవులలో మిండ నాలోవద్ద నొక గంభీరపటము 22,088 అడుగులు అనగా 6 మైళ్లకు అధికముగా లోతైయున్నది. లాడోనువీవుల సమీప మన మరియొక గొయ్యి 21,608 అడుగులు లోతుకలిగి యున్నది. ఇవి పసిఫిక్ మహాసముద్ర గతములు. పోర్టోరికో వద్ద అట్లాంటికు మహాసముద్ర గతమైన విక్టోరి లోతై గొయ్యికలదు. ఇది 27,866 అడుగుల లోతు. సగటున పసి ఫిక్ మహాసముద్రము లోతు రెండున్నరమైళ్లు. అట్లాంటికు మహాసముద్రపులోతు సగటున 2 మైళ్లు గనుక ప్రత్యేకముగ యీ సముద్రముల ప్రతీకలనుచుందు లోతు ఎంతయో మనము కనుగొన నవసరములేదు. జలము భూభాగముకన్న మిక్కిలి ఎక్కువగ మన గోళమున నున్నదని స్పష్టముగ సిద్ధాంతము చేయ వచ్చును. యీ జలమంతయు సతతము సంచలనముకలదియై యున్నది. సూర్యచంద్రుల యాజ్ఞానుసారము దినమునకు రెండు సార్లు యీసీరు మీదికి లాగబడుచున్నది. ఆకారణముచేత ప్రవాహములుగ నేర్పడి భూమిమట్టును యీజలము తిరుగు చున్నది. మనగోళము కేవలము జలగోళమై యుండినయెడల

సూర్యుని ప్రభావము. కట్టుకుందును పడగొట్టుట యందును కూడ సమానశక్తి కలిగియున్నది. ఈ నిర్మాణోన్మాదము నొనర్చుటకు వర్షము ముఖ్యసాధనమై యున్నది. ప్రతిదినమును సూర్యుడు సముద్రముపై ప్రకాశించునప్పుడు ఆనేకకొట్టటముల జలము ఆవిరియై మేఘమండలమున కెగయుచున్నది. ప్రతిదినమును ఎక్కడనో ఒకచోట యీసీరు తిరిగివచ్చునప్పుడు భూమిని చేరుచున్నది. సూర్యునివల్ల ద్వితీయము మేలగించి గొప్ప యద్భుతముగు ఆవిరియంత్రమును పోలియున్నది. ఈ యింజను ఒకక్షణమైనను విరామములేక ఆనేకకొట్ట హార్య పరమశక్తితో పనిచేయుచున్నది. ప్రపంచమందున్న అన్ని రెయిలుబల్ల మోటారుకార్లను ప్యాక్ల రీలను నడిపించుటకు వలయు హార్యపరమ అంతయు మొత్తముచేసినను యీ ఇంజను యొక్క శక్తిలో అగణనీయాంశ మైయున్నది. సస్యములకును వృక్షవర్ధమునకును వర్షములు చూపు యాదరణ తాముచేయు భూమ్యాకార పరిణామకరణ కర్మయందు గణనానర్హాంశమై యున్నది. భూమ్యుపరిభ్రమము వర్షము సంక్షోలన మొనర్చుట మనకు దృగ్గోచరమే గాని శతవర్ష జీవిగాక అనేకకొట్టి వర్షజీవి మనుజుడైనయెడల భూభాగమంతయు వర్షముచేత కొట్టుకుపోవడము తాను స్వయముగ చూడగలడు. గెడ్డలు, ఏనుగులు, వందలు, నదులు, జలపాతములు మొదలగువాటి వలన వర్షము యీవని నిర్వర్తించును. ఈ నదులు మొదలగునవి సముద్ర ప్రవాహమైన నీటితో పాటు భూభాగములనుకూడ సముద్రమునకు కొనిపోవుచున్నవి. నూరేళ్లకు నాల్గొంతులలోతుల లోతునకు భూభాగము సముద్రములోనికి కొట్టుకుపోవుచున్నది. ఈ ప్రకారము నిర్మితుల సంవత్సరములు గడచిపిదప ఉన్నతమైన భూభాగములు సముద్ర మట్టములో సరియగును. యీకాలములో తనలోపడిన మంటిని సముద్రము తన యధిపతీవేషమునది యగాధగర్భముల యందు నింపుచుండును. ఈమార్పుగా ఉన్నతభూములు నిమ్నములుగాను నిమ్నభూములు ఉన్నత భూములుగాను మారుచుండును. యీరీతిని సముద్రము నిర్మాణ మొకచేతితోను నిత్యులన మొకచేతితోను చేయుచున్నది. ఈవిధముగ యనంతముగ కాలమునందు భూమి సముద్రములు ఒకప్పుడొక్కటి ఒకప్పుడొక్కటి క్రిందుమీదు యగుచున్నవి. భూమి మీది కొండలు గుట్టలు సముద్రమట్టములో సరియగును. సముద్రమందలి కొండలు గుట్టలు ఉన్నతభూములుగను. పూర్వము సముద్రాధిభాగమున నుధాశీలాసంబద్ధమైన మాంటుబ్లైంట్లు అను పర్వతశిఖరము నేడు 15,700 అడుగులు ఎత్తు కలిగియున్నది. కాని సముద్రము దీనిని విస్మరించలేదు. హిమమనే సాధనముచే దీనిని అరగదీసి తనలో కలుపుకొనుచునేయున్నది. యిట్లుభూమి నుండి సంగ్రహించెడి మంటిని సముద్రము వృధాగా నిల్వ చేయుటలేదు. కొందరురైతులు భాష్యమును పాతరలో నిల్వ చేసి ఎన్నడును దాని నుపయోగింపక క్రమముగ దానిని భూమి పాలు చేయుదురు. అట్టి మార్పులు భూమి గాక సముద్రము కూరగాయలనుపండించి విక్రయించి లాభమును పొందెడి గడుసునర్తకులవలె కన్పట్టుచున్నది. నిర్మాణకార్యమందు సముద్రము భూమిని మొదట మెత్తని బురదలోనికి అరగదీసి పిదప నీమృదుపంకము నుండి తనకు కలయు పదార్థములను సంగ్రహించును. వాటిని యధేచ్ఛగ పరిణామ మొనర్చి సిద్ధమైన యన్యరూపముల నుపయోగించును. స్థనసానుదారునివలె సముద్రము భూమి నుండి అంగార్జురగా మువురు అనేకవార్తములగ్రహించి అదా యము చేయును ఈ కదా నుము మురికినుండి, కృత్సవర్ధము నుండి, కుల్లిన అశులమునుండి, తరుగుల్యలతాదులనుండి జరుగు చున్నది. ఈ సంగ్రహించిన దానిని వృక్షవర్ధాభివృద్ధి కుపయోగించును ఈవృక్షవర్ధము సముద్రమందన్న అమితము కు జంతు వర్ధమున కాహారమునున్నది. అమితజంతుజాలమనుటయం దతిశయోక్తిలేదు. సముద్రమందలి చేపలన్న ఎవరైన లెక్కించి చూచినారా? అసంఖ్యాకములై యున్నవి. అతిజాగ్రత్తో లెక్కించిచూడగా కాడి (దీని నూనె దగ్గు మందు) మొదలగు 4,5 జాతుల చేపలు ఒక్క ఉత్తరసముద్రమం దున్నవాటినే లెక్కించినను ప్రపంచమొత్తమునన్న మానవసంఖ్య కనేక రెట్లున్నది. ప్రపంచమం దెన్నిచేపలున్నవో యనునది కేవలము అహ్వయము. ఇన్ని అన్ని అని చెప్ప నలవికాదు. సముద్రమును చేపల దుకాణదారునిగ భావించినయెడల ఒక్క ఉత్తర సముద్రము సాలు 1 కి 600 లక్షల చేపలను సమై చేయుచున్నదని చెప్పవచ్చును. ఈచేపల బరువు సుమారు అన్ని పానులకు కొంచెము ఎక్కువగనే యుండును. యూరపుఖండమం దొక చిన్న సముద్రము కొన్ని ప్రాంతముల కీరితిని ప్రతివత్సరము

సూర్యుని ప్రభావము. కట్టుకుందును పడగొట్టుట యందును కూడ సమానశక్తి కలిగియున్నది. ఈ నిర్మాణోన్మాదము నొనర్చుటకు వర్షము ముఖ్యసాధనమై యున్నది. ప్రతిదినమును సూర్యుడు సముద్రముపై ప్రకాశించునప్పుడు ఆనేకకొట్టటముల జలము ఆవిరియై మేఘమండలమున కెగయుచున్నది. ప్రతిదినమును ఎక్కడనో ఒకచోట యీసీరు తిరిగివచ్చునప్పుడు భూమిని చేరుచున్నది. సూర్యునివల్ల ద్వితీయము మేలగించి గొప్ప యద్భుతముగు ఆవిరియంత్రమును పోలియున్నది. ఈ యింజను ఒకక్షణమైనను విరామములేక ఆనేకకొట్ట హార్య పరమశక్తితో పనిచేయుచున్నది. ప్రపంచమందున్న అన్ని రెయిలుబల్ల మోటారుకార్లను ప్యాక్ల రీలను నడిపించుటకు వలయు హార్యపరమ అంతయు మొత్తముచేసినను యీ ఇంజను యొక్క శక్తిలో అగణనీయాంశ మైయున్నది. సస్యములకును వృక్షవర్ధమునకును వర్షములు చూపు యాదరణ తాముచేయు భూమ్యాకార పరిణామకరణ కర్మయందు గణనానర్హాంశమై యున్నది. భూమ్యుపరిభ్రమము వర్షము సంక్షోలన మొనర్చుట మనకు దృగ్గోచరమే గాని శతవర్ష జీవిగాక అనేకకొట్టి వర్షజీవి మనుజుడైనయెడల భూభాగమంతయు వర్షముచేత కొట్టుకుపోవడము తాను స్వయముగ చూడగలడు. గెడ్డలు, ఏనుగులు, వందలు, నదులు, జలపాతములు మొదలగువాటి వలన వర్షము యీవని నిర్వర్తించును. ఈ నదులు మొదలగునవి సముద్ర ప్రవాహమైన నీటితో పాటు భూభాగములనుకూడ సముద్రమునకు కొనిపోవుచున్నవి. నూరేళ్లకు నాల్గొంతులలోతుల లోతునకు భూభాగము సముద్రములోనికి కొట్టుకుపోవుచున్నది. ఈ ప్రకారము నిర్మితుల సంవత్సరములు గడచిపిదప ఉన్నతమైన భూభాగములు సముద్ర మట్టములో సరియగును. యీకాలములో తనలోపడిన మంటిని సముద్రము తన యధిపతీవేషమునది యగాధగర్భముల యందు నింపుచుండును. ఈమార్పుగా ఉన్నతభూములు నిమ్నములుగాను నిమ్నభూములు ఉన్నత భూములుగాను మారుచుండును. యీరీతిని సముద్రము నిర్మాణ మొకచేతితోను నిత్యులన మొకచేతితోను చేయుచున్నది. ఈవిధముగ యనంతముగ కాలమునందు భూమి సముద్రములు ఒకప్పుడొక్కటి ఒకప్పుడొక్కటి క్రిందుమీదు యగుచున్నవి. భూమి మీది కొండలు గుట్టలు సముద్రమట్టములో సరియగును. సముద్రమందలి కొండలు గుట్టలు ఉన్నతభూములుగను. పూర్వము సముద్రాధిభాగమున నుధాశీలాసంబద్ధమైన మాంటుబ్లైంట్లు అను పర్వతశిఖరము నేడు 15,700 అడుగులు ఎత్తు కలిగియున్నది. కాని సముద్రము దీనిని విస్మరించలేదు. హిమమనే సాధనముచే దీనిని అరగదీసి తనలో కలుపుకొనుచునేయున్నది. యిట్లుభూమి నుండి సంగ్రహించెడి మంటిని సముద్రము వృధాగా నిల్వ చేయుటలేదు. కొందరురైతులు భాష్యమును పాతరలో నిల్వ చేసి ఎన్నడును దాని నుపయోగింపక క్రమముగ దానిని భూమి పాలు చేయుదురు. అట్టి మార్పులు భూమి గాక సముద్రము కూరగాయలనుపండించి విక్రయించి లాభమును పొందెడి గడుసునర్తకులవలె కన్పట్టుచున్నది. నిర్మాణకార్యమందు సముద్రము భూమిని మొదట మెత్తని బురదలోనికి అరగదీసి పిదప నీమృదుపంకము నుండి తనకు కలయు పదార్థములను సంగ్రహించును. వాటిని యధేచ్ఛగ పరిణామ మొనర్చి సిద్ధమైన యన్యరూపముల నుపయోగించును. స్థనసానుదారునివలె సముద్రము భూమి నుండి అంగార్జురగా మువురు అనేకవార్తములగ్రహించి అదా యము చేయును ఈ కదా నుము మురికినుండి, కృత్సవర్ధము నుండి, కుల్లిన అశులమునుండి, తరుగుల్యలతాదులనుండి జరుగు చున్నది. ఈ సంగ్రహించిన దానిని వృక్షవర్ధాభివృద్ధి కుపయోగించును ఈవృక్షవర్ధము సముద్రమందన్న అమితము కు జంతు వర్ధమున కాహారమునున్నది. అమితజంతుజాలమనుటయం దతిశయోక్తిలేదు. సముద్రమందలి చేపలన్న ఎవరైన లెక్కించి చూచినారా? అసంఖ్యాకములై యున్నవి. అతిజాగ్రత్తో లెక్కించిచూడగా కాడి (దీని నూనె దగ్గు మందు) మొదలగు 4,5 జాతుల చేపలు ఒక్క ఉత్తరసముద్రమం దున్నవాటినే లెక్కించినను ప్రపంచమొత్తమునన్న మానవసంఖ్య కనేక రెట్లున్నది. ప్రపంచమం దెన్నిచేపలున్నవో యనునది కేవలము అహ్వయము. ఇన్ని అన్ని అని చెప్ప నలవికాదు. సముద్రమును చేపల దుకాణదారునిగ భావించినయెడల ఒక్క ఉత్తర సముద్రము సాలు 1 కి 600 లక్షల చేపలను సమై చేయుచున్నదని చెప్పవచ్చును. ఈచేపల బరువు సుమారు అన్ని పానులకు కొంచెము ఎక్కువగనే యుండును. యూరపుఖండమం దొక చిన్న సముద్రము కొన్ని ప్రాంతముల కీరితిని ప్రతివత్సరము

మత్స్యభావ మత్స్యదారభావముతో నొసగుచున్నది. ఇదేమో ప్ర
రుగా ప్రపంచము జెల్లబోట్లను జరుగుచున్నది. ఇంతేగాక
సముద్రపు పొచి మొదలగువాటిని యశేకములను గెత్తములు
గను, ఇంకా యశేకతరవిభములగును ప్రయోజనము కలవాటిని
కూడ సముద్రము చేయుచున్నది.

సముద్రము గొప్ప జీవాకర్షణమైయున్నది. ప్రపంచమున
జీవోత్పత్తికి మొదటిస్థాన మేదియని పరిశోధనలుచేసిన యశేక
మహాపండితులు, సముద్రము ప్రథమ జీవోత్పత్తిస్థాన మనియును
ప్రస్తుతము భూచరములగు జుతుకోట్లు ఆదికాలమున సముద్ర
వాసులనియు, కాలాంతరమున యాజులవరములు భూచరములై
సముద్రమును విడిచినవనియు నభిప్రాయపడుచున్నారు. మొద
ట సముద్రగర్భమున జీవోత్పత్తి జరిగినదని వారి మతము.
కాని ఆమహాసముద్రము నేటి సముద్రమునకు భిన్నమై యుండ
వలెను. కాని ఆసముద్రమునూడ మొదటినుండిజగ దారాధనయొనర్చు
చునే యున్నది. దాని ఉదకవంపు యోగములు చాలతక్కువగ
యుండవలెను. శరీరభాగములనుండి వృద్ధయమునకు రక్తమును
గొంపోవు నాళములయందు అశేకజంతువులకున్న ద్రవపదార్థము
సముద్రజలమును పోలియున్నది. ఇందుమించుగ రెండును సమాన
ద్రవ్యములై యున్నవి. ఉష్ణుల మొత్తము కొంచెము హెచ్చు
తక్కువగ నున్నదన్నమాటయే గాని మనుష్య రక్తమునకును
సముద్రజలమునకును మరి విశేష భేదము లేదు. ఎర్రపూసలు
రక్తమునకు రంగు నొసగుచున్నవి. ఇదియే భేదములు.
ప్రపంచయోగములను యంతగా సముద్రము సంగ్రహింపక
పూర్వము, తొలు దొల్ల సముద్రము జీవావతార భూ
మి యొనర్పడు తజ్జలమునకునూ మనుష్యరక్త ద్రవమునకునూ
భేదములేదు. అవిదితులగు మనపూర్వులు సముద్రవాసులై
యుండినకాలమున వారిరక్తమునకునూ వారిని భరించు సముద్ర
జలమునకును భేదములేదు. రక్తమునకు ఉత్పత్తిస్థాన మగుపో
మనజేవ ప్రాచుర్యాన్నియును కూడ సముద్రము మూలకారణ
మనోవును. ఈవిధముగ మహాకాలపురుషుని దక్షిణ పాస్త
మునియే గాక సృష్టికర్త ప్రపంచమున జీవస్థాపనయందు సహ
కారియని గూడ సముద్రమును మనము అభివర్ణింపవచ్చును.

మహాభావ్యం సుబ్బారాయుడు,

అనువాదకడు.

గుడివాడతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘముతరపున నిర్వా
హకార్యక్రమము బాగుగా జరుగనందున ప్రత్యేకముగా గుడి
వాడతాలూకాలో ఒకతాలూకాసంఘమును నెలకొలిపి సద
రు తాలూకాలో నిర్వాహకార్యక్రమము పూర్తిగా అన్నివిష
యములలోను కొనసాగించుటకు గుడివాడ తాలూకానుండి
జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘమునకు సభ్యులుగా నున్నవారందరు ది
1-8-1924 వ తారీఖున పామరలో తిలక్ జాతీయ విద్యా
లయములో సాయంత్రము 2 గంటలకు సమావేశము కాగలం
దులకు ప్రార్థించుచున్నాను.

పామర }
24-7-24 } ఘడియారం సాంబయ్య.

రాజమహేంద్రవరం జ తీయవిద్యాఅయము

23-7-24 తేదీని మాపుగ జేయవిద్యాలయ వార్షికో
త్సవము తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘకార్యాలయమున క్రియ
త బలుకు సాంబయ్యగారి అధ్యక్షతకైంద జరిగెను. వర్తకు
లును కొందరితరవాతీయ విద్యాభిమానులును సభనలంకరించిరి.

బాల బాలికలు ప్రార్థనగీతములు జాతీయగీతములు పా
డినపిమ్మట అధ్యక్షులు, అత్యంత నీతిదాయకముగ నుపన్యాస
మును గావించిరి. విద్యాలయములో సాగ్యమగునంతవరకు ఆం
గ్లభాషను తొలగించి మాతృభాష కెక్కుడుప్రాముఖ్య మొ
సంగవలెననియు జాతీయగీతములను ప్రార్థనగీతములను ప్రతి
విద్యార్థికి కంఠోపాకముగ నేర్పవలయుననియు, అనుదినము
నూలుచుకుట అత్యవసరమనియు నెలవిచ్చిరి. పిమ్మట ప్రధా
నోపాధ్యాయుని రిపోర్టును కార్యదర్శిగారి జమాఖర్చులెక్కు
లున్ను చదువబడినవి. గతపరీక్షలో మొదటివారుగ ఉత్తీర్ణ
లైన బాల బాలికలకు పుస్తకబహుమానము లొసంగబడినవి.

విద్యాలయమునకు గల స్వంతభవనము, తోట మున్నగు
సౌకర్యము లున్నందున వానిని వినియోగించి గురతుల పద్ధతిపై
శాకాలను నిర్మింపవలెనని హెచ్చరించి అధ్యక్షులు తమ యం
త్యోపన్యాసమును ముగించిరి.

పిమ్మట బాల బాలికలకు మితాయిలు పంచిపెట్టబడినవి.
అధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగిసెను. (స్వకీయ విలేఖరి)

...య్య, ...య్య

...య్యకొత్తవము

ఆదేశవారమునాడు మాగ్రామముందలి పరపతి
సంఘము యొక్కయ, భర్తవైద్యాలయము యొక్కయ
వార్షికోత్సవము క్రియత దివాన్ బహద్దూర్ సి. సి. యస్.
యతిరాజులవారుయం యం. యల్. సి. గారి అధ్యక్షతకైంద
జయప్రదముగా జరుపబడియెను. ఉదయమునందు పరపతి
సంఘపు కార్యాలయము ముంగటవేయబడిన గొప్ప పందిరిలో
క్రియత నాయుడిగారికి చేబ్రోలు పరపతిసంఘముల తరపున
స్వాగతము చదువబడియెను. భోజనానంతరము సాయంత్రము
2 గంటలకు చేబ్రోలు యూనియనుబోర్డువారి తరపున యొక
స్వాగతపత్రము చదువుచు సభ ప్రారంభింపబడియెను. సభకు
విచ్చేసియున్న ప్రాముఖ్యులలో క్రియత పిల్లలమఱ్ఱి ఆంజనే
యులు పంతులుగారు శాపుబహద్దూర్ చెమిటిగంటి సుబ్రహ్మ
ణ్యకాస్త్రిగారు,గుంటూరు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులగు మల్లె
శివరామకృష్ణయ్యగారు,తులసిదాసు నాయుడుగారు సత్తెనపల్లి
తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులగు పొత్తూరి లక్ష్మయ్య పంతులు
గారు, చీరాల మునిసిపల్ చైర్మనుగారగు రావుసాహెబ్
రావుల సుబ్బారావు పంతులుగారు గుంటూరు మునిసిపల్
చైర్మనుగారగు నడిమిపల్లి వెంకట నరసింహారావు పంతులు
గారు, రిటయర్డు జిల్లాజే కలెక్టరుగారు రగు ఖాజీసాహెబ్
గారు, రివరెండు మాఫ్ దొరగారు పరపతిసంఘముల ప్రాజేష
నరీ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారు అగు సపురీగారు, డాక్టరు భూపతి
సూర్యనారాయణగారు,కొప్పరపు వెంకట్రావు పంతులుగారు
(ఒంగోలు) గుంటూరుజిల్లా కోపరేట్ల సంఘముల అసిస్టెంటు
రిజిస్ట్రారుగారు, కలియుగ భిమాంకితులగు కోడి రామమూర్తి
గారు కలరు.

క్రియత మహామూర్తి పూర్ణచంద్రారావుగారును సపురీగారును
సహకారపరపతి సంఘములవలన దేశమునకు గులుగుచున్న
మేలులను తెలియజేసియుండిరి. తదుపరి వైద్యవిషయమై
క్రియత గోళ్లమాడి మూర్తినారాయణ పంతులుగారును,
బందరువాస్తవ్యులు ఆయుర్వేద విద్యాపీఠమునకు మంత్రియు
నైన క్రిమాన్ అగ్నిహోత్రము విజయసారథి ఆచార్యగారును
మాట్లాడియుండిరి. తదుపరి క్రియత శనగపల్లి రామస్వామి
గుప్తగారు హాస్యరసోత్థలతో సభికులను రంజింపజేయుచు
చేబ్రోలు పురిజనులతరపున క్రియతులు దేవిరాజు మురహరి
రావు పంతులుగారును, మూర్తదేవర బసవయ్యగారును, బసవం
గోవిందరెడ్డిగారును, పొత్తూరి వెంకట్రావు పంతులుగారును
అతిథులయొడ మాపియున్న మర్యాదలను కొనియాడుచు యు
పన్యసించిరి. కడకు కలియుగభిమాంకితులగు రామమూర్తి నా
యడుగారు కడుగుంభరముగా నుపన్యసించిరి.

సభకు రాజాలమికి చింతించుచు సభజయప్రదముగా జ
రుగగలందులకు ప్రార్థించుచు పలువురు లేఖలను పంపియు
న్నారు.

ఈసభ జయప్రదముగా జరుగుటకు కావలసియున్న యే
ర్పాటుల నన్నిటిని సమమార్ప యెక్కువ శ్రమచేసియున్న బొం
బాయి పట్టణముందు వుద్వోగీయులైయున్న క్రియత దేవిరా
జు వెంకటనరసింహారావు పంతులుగారికి గ్రామస్థుల హృదయ
పూర్వక వందనములు.

గొల్లపూడి లక్ష్మీనరసింహారావు.

పరబ్రహ్మ ఆంధ్రభాషానిలయము-భవనగిరి

రక్తాక్షి నామ సం॥ రం ఆషాఢ శు॥ ౧౪ మంగళవారం
సాయంత్రము (౫) గంటలనుండి జరిగినసభా వివరములు.

అధ్యక్షులగు రా॥ శ్రీ గోపాల్ రెడ్డి వక్తుగారు రానం
గున సభ్యుల అంగీకారమున బ్ర॥ శ్రీ వేదమూర్తులగు కోట
మర్రి నరసింహకాస్త్రిగారిని సభాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొని,
సభ ప్రారంభింపబడినది.

తీర్మానములు.

౧-2-33 పసలేన జరిగిన నె (౫) రు తీర్మానమును
గుఱింపి, గ్రంథాలయపు నియమములు, కార్యదర్శి, సహకార్య
దర్శిగార్ల కర్తవ్యములు, కోశాధ్యక్షుని ఎన్నిక, నిలయము
యొక్క కప్పనవరణను గురించి.

౧. ప్రస్తుతము నిలయమునందు, ద్రవ్యావకాశము లే
నందున యీతీర్మానము రాబోవు సభయందు తీర్మానించుటకు
వదిలివేయవలెనది.

౨. (అ) యీ గ్రంథాలయమునకువచ్చు ప్రేక్షకులు విద్యా
వ్యాసంగమే తప్ప రాచకీయ మతసంబంధమును చర్చలు కాని
లేక తదితర అనవసరప్రసంగములుగాని, చుట్టలు, బీడిలు,
మొదలగు తాగుబాగాని జరుపకూడదు.

(౩) నిలయము నంగల పుస్తకములలోనే దేని ప్రేక్షకుల
కోరికనుబట్టి కార్యదర్శి ఉపకార్యదర్శిగార్లలో యెవరేని చం
దాదారులకును, వారిద్వారా ఇతరులకును మూడుదినములవరకు
యిండ్లకుయిచ్చి నియమితకాలములలో తిరిగి నిలయమునచేరని
పక్షమున వారల కెరుకచేసి మరి మూడుదినములు నిశ్చించి
గ్రంథము పోయినయడల దానిచెలకు రెట్టింపు పుచ్చుకొన
వలయును.

(౪) పురాతనపత్రికలు అమృత నిలయమునందుంచి ప్రేక్ష
కులు కోరినట్లయిన మూడుదినములపూర్వము రాబడిన పత్రిక
ఇండ్లకుయిచ్చుచును చందాదారుల నమృతమువైసిచ్చి మూ
డవరోజువరకు తిరిగి నిలయమునకు చేరనిపక్షమున పత్రికాని
పోయినవారివలన చందాదారులద్వారా పత్రిక ఒకటికి మూడు
అణాలవంతున పుచ్చుకొని తిరిగి ముద్రణాలయమునుండి తె
ప్పింపవలెను.

(౫) ఏనెల మాసచందా ఆనెల బహుళపాడ్యమిలు
మొదలు అమావాస్యవరకు చందాదారులే చెల్లించవలెను.

(౬) నిలయపుఆదాయమునుబట్టి ఉత్పన్నమైన గ్రంథ
ములను తెప్పించి గ్రంథాలయాభివృద్ధిని గావించుచుండవలెను.

(౭) ఎవరేని వ్యాసములనుగాని పద్యకావ్యప్రబంధము
లనుగాని రచించి నిలయమునకు సమర్పించినట్లైన వాటిని కార్య
దర్శిగారు విమర్శించి అనుకూలమైనచో తీర్మాని ప్రచురణ
చేయవచ్చును.

3. కార్యదర్శి సహకార్యదర్శిగార్లు వారి కర్తవ్యము
లను, శ్రీ కృష్ణ దేవరాయ లాంధ్రీభాషా నిలయపు కార్యదర్శి
కర్తవ్యములయొక్క నె (౧ రు లోని ౧, ౨, 3, ౫) తీర్మాన
ముల ప్రకారము ఆచరణజర్పము కార్యదర్శిగారి ప్రత్యేక
మందు ఉపకార్యదర్శిగారు వారి అనుమతిన పనులు సరవేర్చు
టనును, పరోక్షమున జరిగిన పనులసమాచారమువారికి తెలియ
చేయుటను తీర్మానించిన మూలనది.

౪ కోశాధ్యక్షుడవనికి నేటివరకు ఎవరిని నిర్ణయింప
కున్నను నిలయపు ఆదాయమునా క్రిజంగిటి నర్తయ్య ఉపా
ధ్యాయులుగారు ఇమవద్ద నుంచుచుండుటవలన నేడు అట్టిపద
వికి వారినే నిర్ణయించడమైనది.

౫. నిలయపు భర్తచందానుంచి కప్పకొరకు 580 లు
రూపాయలు వెచ్చించుటకు కార్యదర్శిగారికి అధికారమిచ్చి
ఎక్కువతక్కువల వ్యయమునుగురించి రాబోవుసభలో కార్య
దర్శిగారు చర్చించుటకు నిర్ణయించడమైనది.

ఇతరరాంశములు

1. ఇందలి రెండవశీరాలోని ౫ వ తీర్మానప్రకా
రము ప్రస్తుతపు ఆదాయమునుంచి క్రిమదాంధ్ర వాల్మీకిరామా
యము వావిలికొలను సుబ్బారాయ విరచితము సంపూర్ణము
గా తెప్పించుటకు యీ సభయందు తీర్మానింపవలెనది.

2. నేటిదినమున శ్రీ హజారి వెంకట్రావుగారిచే రచి
యింపబడిన పద్యములను నిలయముద్వారా పత్రికలయందు
ప్రచురణచేయుటకు తీర్మానించడమైనది. అనంతరము అధ్యక్ష
కోపన్యాసముతోను సభికులకు కార్యదర్శిగా రొసంగిన కృత
జ్ఞతావందనములతోను రాత్రి ౮ గంటలకు సభ ముగింపబడినది.

గూడ జయరాంరావు,

కార్యదర్శి.

రాజమహేంద్రవరం రాజా
కాంగ్రెసు సంఘము

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి, జూలై 20:—రాజమహేంద్రవర తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘసభ సదరు సంఘ కార్యాలయమున 19-7-24 తేదీన జరిగెను. సభాధ్యక్షులగు శ్రీయుత పి. వెం. రామారావుగారు సభకు హాజరుకావందున శ్రీయుత మద్దూరి శివరామకృష్ణయ్యగారిని అధ్యక్షులుగా నియమించిరి. సభకు 22 సభ్యులు హాజరయిరి. సభ్యత్వ ఆదాయ వ్యయపట్టిక నిర్ణయించడమైనది. అహమ్మదాబాదులో జరిగిన అఖిల భారత కాంగ్రెసుసభ తీర్మానములు చూపులేమియు లేకుండగనే యంగీకరింపబడినవి. పంచ బహిష్కారములు తమ వ్యక్తి జీవితములో నమలుజరుపబాలని సభ్యులు కాంగ్రెసు యొన్నిక సంఘములనుండి రాజీనామాల నొసంగవలెనని కోరుచు గావించి ౫ డి న తీర్మానమునుగూర్చి కొంత చర్చజరిగెను. రాజమండ్రి తాలూకా పరిస్థితులట్టి సదరు తీర్మానమును పూర్వముగ నమలులో తెట్టుటకు ఆవకాశము లేదని నమ్ముచు యొన్నిక సంఘములకు తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గమే యని నిర్ణయము చేయవలెనని శ్రద్ధమిడిపాటి సత్యనారాయణ గారి రోజు తీర్మానము నుపపాదించిరి. డాక్టరు గురుమూర్తిగారు దాని ననుమతించిరి. అహమ్మదాబాదు తీర్మానమునకంటె యెక్కువగా గుజరాతు రాష్ట్రము సంఘము తీర్మానించి శివారథి వాక్యమునకుడ అంగీకరించుటచే స్థానిక పరిస్థితులబట్టి తీర్మానమును కొంత తగ్గించుటకు కూడ అధికారముగలదని సత్యనారాయణగారు నూచించిరి. గురుమూర్తిగారి వాదము కూడ యీ తీరుననే యున్నది. మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు సభ్యులు కావందున అధ్యక్షుని ఆనుమతితో భవిషిపాటి సత్యనారాయణగారి తీర్మాన మనకులముగ చూట్టాడును మహాత్మా గాంధీగారు మొట్టమొదట ఉపపాదించిన నెలవిన తీర్మానము విధి పూర్వకముగనున్నచే కాని తుదికి అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారి తీర్మానము సలహా పూర్వకముగ నుండుటచే స్థానిక పరిస్థితులబట్టి సత్యనారాయణగారి తీర్మానము నంగీకరింపవచ్చుననియు చెప్పిరి. తాలూకాలో నింతవరకు ఉద్యమమునకు పట్టుకొమ్ములుగానున్న శ్రీముతులు మార్పి సుబ్బారావు, మార్పి నర్సన్న, కాండ్ర వీరన్న, భేరిని వీరన్నగార్లు అహమ్మదాబాదు తీర్మాన ఫలితముగ రాజీనామాల సంపుట సలహానే తాలూకా పరిస్థితులు సదరు తీర్మానము నాచరించుటకు ఆవకాశము లేదని ముఖ్యముగ విశేషము చేసినవి. సత్యనారాయణగారి తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ శ్రీయుతులు క్రొవ్విడి లింగరాజు, మద్దూరి శివరామకృష్ణయ్యగార్లు ప్రసంగించిరి. అహమ్మదాబాదు తీర్మానము నమలుజరుపు సభ్యులు తాలూకాలో తగినంతమంది లభించి తీరదగనియు, రాజీనామాయొసంగిన సభ్యులు సంఘముల బయటనుండియే సహాయముచేయుటకు సంసిద్ధులుగా నున్నారనియు నెలవిచ్చిరి. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ తీర్మానము భావనబట్టి సలహా పూర్వకముగనున్నను అది విధిపూర్వకముగ నున్నట్లే భావించవలెననియు, దానిని ఆహ్వానములు అమలు జరుపుట యుక్తమనియు, అమలుజరుపుచో కాంగ్రెసుయొన్నిక సంఘములలో తగినవారు లేక నానుమాత్రమైనచో బహిష్కారము చేయుటకు తీరుననున్నది.

మార్పి తీర్మానముచరణయోగ్యము కాదని స్థిరపడి గాంధీ గారికి గోచరించుననియు, కాన అహమ్మదాబాదు తీర్మానమును మార్పులేక యంగీకరించుట మంచిదనియు చెప్పిరి. తుదకు సత్యనారాయణగారి తీర్మానము వీరిపోయి అహమ్మదాబాదు తీర్మానము ఉన్నది ఉన్నట్లుగ అంగీకరింపబడినది. దీనికి ఫలితముగ కొంద గీతాలాకా ప్రముఖుల రాజీనామా లంగీకరింపబడినవి. ఈ తీర్మానమును తమవ్యక్తిజీవితములో నమలులో తెట్టుట ఇతర సభ్యులనుకూడ రాజీనామాల నియమలెనని అభ్యుత్థులొకరి. మాపురములో న్యాయవాదవృత్తి నడలంబించుచున్న శ్రీమద్దాలి వెంకటచలం పంతులుగారు తమకార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యత్వమునకు మాత్రమే రాజీనామిచ్చిరి. ఆరాజీనామ అంగీకరింపబడినది. తీర్మానము లీక్రిందివిధముగ నున్నది. (1) అహమ్మదాబాదులో క్రిందటిమాసములో జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ తీర్మానములలో నూలునడుపుటనుగూర్చియు కాంగ్రెసు ఉద్యోగియుల ఆచరణవిధానమును గూర్చియు పంచవిధబహిష్కారముల గూర్చియు చేయబడిన తీర్మానములను ఆచరించడమైనది. (2) మ-రా-శ్రీ భేరిని వీరన్న, మార్పి నర్సన్న, కాండ్ర వీరన్న, మార్పి సుబ్బారావుగార్లు తాలూకాకాంగ్రెసు సభ్యులుగానుండి యిదివరలో చేసినసేవను యీసంఘమువారు వారి కృతజ్ఞతను తెలియజేయుచు వారి సభ్యత్వ రాజీనామాలను వివాదముతో నంగీకరించడమైనది. (3) మద్దూరి వెంకటచలంపంతులుగారు తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు యిచ్చిన రాజీనామాను విచారముతో అంగీకరించడమైనది. (4) రాజమండ్రిలోని రాత్రిపాతశాల, ఊటలంకపంచమ పాతశాల పరిస్థితులను గురించి నివేదించుటకు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారిని కోరడమైనది. పాతశాలకు ఏర్పాటు చేయబడిన మొత్తము రు 72 ల వ్యయముమీద చర్చ నివేదిక వచ్చువరకు ఆపుచేయడమైనది. (5) తాలూకాలోని జాతీయవిద్యాలయములకు గ్రాంటులకుగాను రు 250 లు కాంక్షను చేయడమైనది. (6) ప్రచారకుల నిమిత్తము రు 800 లను తాలూకా ప్రచార ఖర్చుల నిమిత్తము యీ సంవత్సరమునకు రు 100 లు కాంక్షను చేయడమైనది. (7) ప్రచారకుల దరఖాస్తులు విచారించి ఆవసరమైన యెడల తగినవారిని నియమించుటకు కార్యనిర్వాహక వర్గము వారిని కోరడమైతి.

తిరుమల శ్రీనివాస త్రిలింగ
మహావిద్యాపీఠము, తిరుపతి

ఆర్యవిజ్ఞానజ్ఞానులకు సర్వసమన్వయ
సిద్ధి నొసంగు విద్యాపాఠశాల

అధిపతి వైద్యరాజు డాక్టరు. దంటు గుబ్బావధాని థోల్. సి. పి. ఎ. యస్. (ఇండియా). ఈ వైద్యశ్రేష్ఠులు ప్రకృతము మూడుమాసములు మదరాసులో మకాముచేసెదరు. ఆంగ్లేయ వైద్యమందు నాయుర్వేదవైద్య సత్సంప్రదాయమునందు సహారమైనయనుభవము గల యీడాక్టరుగారి సలహా బడయగోరువారు. ఉదయం 7-8-30 వరకు 34 వెంకటరంగస్వామి స్వామి శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ. 9-11 గం వరకు. 114 ఆదియప్పనాయకరు వీధి సాయంకాలం 4-30-6 గంవరకు 32 తూర్పుమాడపేదీ మైలాపూరు ఈ స్థలములందు సమావేశముకావచ్చును. సకలజనములకు ముగనుటల సలహాజ్ఞా నిర్ణయింపబడును. వై మహావిద్యాపీఠ పోషణకై విక్రయింపబడుదివ్యావధద్యయము. యోషామణిభూషా. పురుషులకు నడివయసునందనే కారణములవలన కలిగిన బడలికలు, నింద్రియము పలచనగుట శిష్టులనము మున్నగు దోషముల నీమందువలన నివారణముగనును. అంగమును జిగిలిన పు లంతకంతకు మిగిలి దృఢగాతులయి వీర్యవంతులగుట కీమందుకంటె సులభోపాయము లేదు. శ్రీలకు లేజవ్వనమున గల చీరలు విడవోట, ముట్టు నొప్పి, నెల తెచ్చుతల్లగుట, గర్భము నిలువకుండుట, ప్రసవ బాధలు మున్నగునవి నీయోషామణిభూష. పోషణకై చక్కదనము చిక్కదనము నవక మంతకంతకు తరుగక పెరుగనట్లుచేసి సులభప్రసవపూర్వక నుండరనందనోత్పాదక మగును. చాకలో సిద్ధోపధము డబ్బా రు 1-8-0. వలయువారిట్లు వ్రాయవలెను:—“యోషామణి భూషాల ఆశీసు తి. శ్రీ. త్రి. మ. పీఠము. తిరుపతి. గుహాచీనత్వము. మధుమేహము కుదురదని మీ కెవరు చెప్పిరి? మధుమేహమునకు గుహాచీనత్వ మె త్తినమందు. ఇది మహారసాయనము. ఇది జ్వరములకు తరుణ పురాణజ్వరములకు పాండుకామిలకు, సింహాచీనత్వము సుస్మృత గ్రంథములను, యునానీగ్రంథములను మిక్కిలి పేరుగాంచినది. వైద్యుల చేరుకొలిది మాప్రశస్తమైన గుహాచీనత్వము సమస్తమైన వ్యాధులను మాన్యును. మధుమేహమున కియ్యది మేటిమందు. శే విచి, తెలియుడు. తులం రు 30-00 వలయువారిట్లు } “గుహాచీనత్వము” వ్రాయవలెను } తి. శ్రీ. త్రి. మ. పీఠము, తిరుపతి. నమస్తేమైన వ్యాధులకు ప్రశస్తమైన చికిత్స ఫలమైన రోగములకు విషములు వ్రాసిపంపిన, సరసమయిన దివ్యావధములు, సలహాలు, చికిత్సావిధానములు ఓ పాలాద్యారా పంపబడును. స్వయంకా సాన్నిధ్యమున చికిత్సగోరువారు ముందు తెలియబరచిన సౌకర్యములు కలిగింపబడును. వలయువారిట్లు వ్రాయవలెను:— (1552) ఆయుర్వేదవైద్య, దంటు పార్థసారథి. దుర్గామెడికల్ హాలు తి. శ్రీ త్రి. మ. పీఠము, తిరుపతి.

న వ ల లు సరస్వతీగ్రంథమండలి న వ ల లు

ప్రకాశకుడు: రాజమహేంద్రవరము సంపాదకుడు: తల్లావజ్జల శివశంకరశాస్త్రి,

అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామి, మాతకథాకల్పితులు—భాషాంతరీకరణములు—పుదుగురువరద సహితములు—మనోరంజకములు—నగునవలలు రెండుమాసముల కొకటిగ వెలువడును. చక్కని క్యాజికోతైందు. ప్రవేశముము 0-4-0 యిచ్చి చందాదారులవారికి పోస్టేజిగాక చందాదారులకు రు 1-0-0; ఇతరులకు రు 1-8-0.

నూతనముగ వెలువడినవి: సుప్రసిద్ధాంగ్ల సవలారచయిత రెండుభాగములు

రెయినాల్డువిరచిత మగు పాప్ట

తెలిగించినది: శ్రీయుత వెదురుమూడి శేషగిరిరావు

అధికారగర్వము—అద్భుతరహస్యగోపనము—అభేద్యుర్ధ్వావాసుల దురంతదురాచారములు—ఆతిభయంకర హత్యావిధానము—దాహణవిషనిర్మాణము—కాంతాకాంగన తిరస్కరణము—విమలప్రేమాభి రాములగు యువతీ యువకుల కల్యాణము మున్నగు చిత్రరంజకము లగు చమత్కారకల్పనలతో నొప్పమన్నది. (1588)

మొదటిభాగము: 350 పుటలు—చందాదారులకు రు 1-0-0 ఇతరులకు రు 1-8-0

రెండవభాగము: 311 పుటలు—చందాదారులకు రు 1-0-0 ఇతరులకు రు 1-8-0

అమృతాంజనము

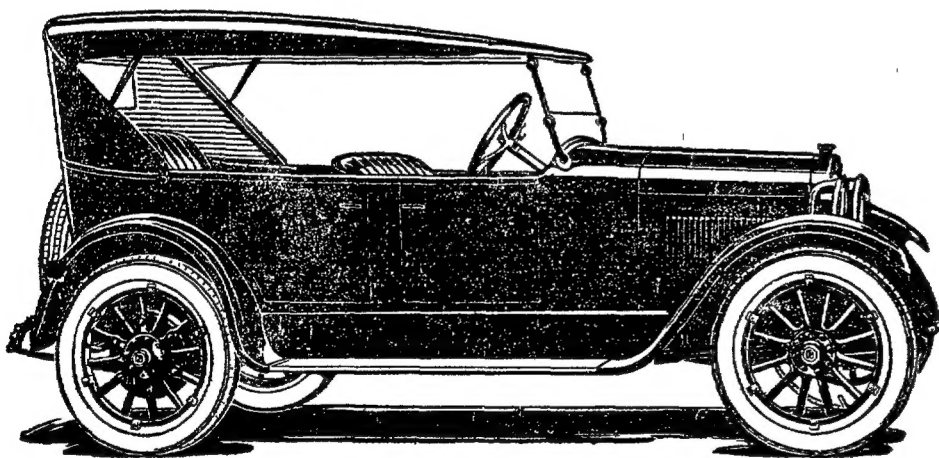
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుకెట్టివీది మదరాసు.

బు ర ద నీ థ్ల ఉ ం డు చో ట్ల లో కూ డ

ఓవర్లాండు - 91 బాగుగా పోవును - ఏల

- (1) ఇంజను పెద్దది. దానికిగల మాగ్నెటోకు అధికశక్తిగలదు. చాలా ఎత్తులోనుండును. (భూమినుండి 35½ అంగుళముల ఎత్తుగలది.)
- (2) నూనెచే నడుపు బడునున్న క్లచ్ఛి మూయబడియుండును. నీళ్లు లేక బురదవలన దానికేలాటి చెఱుపు కలుగదు.
- (3) మూడు స్ప్రింగులు ఉండుటవలన చక్రమును నిలుపుటకు మిక్కిలి అనుకూలముగా నుండును.
- (4) వెల్డప్రక్రయండు ఇరును గట్టిగానుండుటచే పల్లపు భాగములందు పోవునప్పుడు అపాయములన్నియు తప్పిపోవును.
- (5) బాడి స్టీలు ఎనామెలుతో చేయబడినది. మెర్తలు, జాలరులు, నీట్లు మొదలగునవి వేఱుగాతీసి శుద్ధముచేయుటకును, ఎండబెట్టుటకును వీలుగానుండును.
- (6) బండిసామాగరిన్నియు చేరి మొత్తముమీద మిక్కిలి తేలికగా నుండుట మిక్కిలి విశేష విషయము.
- (7) మితవ్యయమునకు, నమ్మకమునకు దీనికి సమానమైన దేదియులేదు.

ఇప్పుడే ఓవర్లాండుకు ఆర్డరును పంపుడు — తక్షణమే యివ్వబడును.

బ్లాకు ఎనామెల్, మాగ్నెటో,
5 పెద్దకార్డు టైరులు, ట్యూబులుతో
సహా ధర రూ. 3400
ఫ్యాక్టరి (బాటరి) మాడల్
ధర రూ. 3150

అడిసన్ అండు కో., లిమిటెడ్, మదరాసు.

అడిసన్ అండు కో., లిమిటెడ్. కార్టరు అండు కో., ట్వేన్సు అండు కో., జ్యో ఓక్స్.
జెంగుళూరు. తిరుచునాపల్లి. కోయంబుత్తూరు. ఉదకమండలం.

నూతనయంత్రములు

నూతనపరికరములు

సరస్వతీపవర్ వైన్ రాజమండ్రి

తెలుగు—నాగరి—అరవము—ఇంగ్లీషు—లో గ్రంథములు మొదలగునవి ముద్రింపబడును.

తెలుగుపాఠములు

కవర్లు

క్యాపబుక్కులు

రసీదు బుక్కులు

శుభలేఖలు

ఆఫ్టోనుబ్లాకులు

పలురంగుల వాల్ పేపర్లు

చక్కగా

ముద్రింపబడును.

గ్రంథములలోని కుపయుక్తములగు బొమ్మలు అనగా ఎన్ గ్రేవింగుపనులు చక్కగా తయారుచేయబడును.

1493